

CRONICILE DIN NARNIA
C.S. LEWIS

Calul și băiatul

Clive Staples Lewis

Cronicile din Narnia - Vol. 3

CALUL ȘI BĂIATUL

1. SHASTA PORNEȘTE LA DRUM.

Aici începe povestea unei aventuri care s-a petrecut în Namia și Calormen și în ținuturile dintre ele, în Epoca numită de Aur, atunci când în Namia domnea Marele Rege Peter, iar fratele și cele două surori ale lui erau Rege și Regine supuse lui.

În zilele acelea, departe, în sudul ținutului Calormen, pe o limbă de pământ la malul mării, trăia un pescar sărman, pe numele său Arsheesh. Împreună cu el locuia un băiat care-i spunea Tată. Numele băiatului era Shasta. Dimineața devreme, Arsheesh ieșea în larg la pescuit, iar după-amiaza își înhăma măgărușul la căruța încărcată cu pește și pornea înspre satul aflat cam la o milă mai la sud. Dacă vânzarea era bună, pescarul se înapoia acasă bine dispus și Shasta scăpa de bruftuială. Dar dacă vânzarea mersese prost, Arsheesh îi găsea mereu nod în papură și nu de puține ori Shasta mânca bătaie. Și nu era greu să-i găsească pricină, căci numeroase erau îndatoririle lui Shasta: de la reparatul și curățatul plaselor de pescuit și până la pregătirea cinei și dereticatul prin colibă.

Shasta nu găsea nimic care să-l atragă prin părțile ce se întindeau la sud de coliba lor. O dată sau de două ori îl însoțise pe Arsheesh în târg și nu văzuse nimic vrednic de interes. Bărbați asemeni tatălui lui, bărbați cu caftane lungi, soioase și saboți de lemn cu vârfurile întoarse în sus, cu capul înfășurat în turbane și obrazul acoperit de barbă, care-și vorbeau unul altuia cu glas tărăgănat despre treburi plicticoase. Băiatul, în schimb, era foarte curios să știe ce se află în părțile dinspre nord, căci nimeni niciodată nu mergea într-acolo și nici el nu avea îngăduința de-a se duce. Și nu de puține ori, stând afară singur, reparând plasele pescarului, privirea i se îndrepta lung și cu nesaț înspre nord. Din locul unde se afla coliba, ochiul se oprea la un deal înverzit, cu coamă netedă, dincolo de care se înălța doar cerul, brăzdat de câte o pasăre.

Uneori, dacă Arsheesh era acasă, Shasta îl întreba: „Spune-mi, Tată, ce se află dincolo de dealul acela?” Și atunci, dacă pescarul era cu țâfnă, îi trăgea o palmă și îi spunea să-și vadă de treabă. Dar dacă era bine dispus, îi răspundea: „Nu-ți lăsa, Fiule, mintea să-ți lenevească la lucruri de prisos. Căci, după cum spune poetul, «Hărnicia este izvorul limpede al bogăției, iar cel care cercetează lucruri ce nu-l privesc nu face decât să intre în apele tulburi ale sărăciei» „.

Și astfel, în mintea lui Shasta se formă gândul că dincolo de deal se află ascunsă o mare taină pe care tatăl său nu voia să i-o dezvăluie. În realitate însă pescarul vorbea așa pentru că nici el nu știa ce se întinde către nord. Și, de altfel, nici că-l interesa. Pescarul era o fire foarte practică.

Într-o zi, dinspre sud, sosi un om care era altfel decât toți oamenii pe care-i văzuse Shasta până atunci. Călărea un cal puternic, cu coama și coada despletite. Scările șei și căpăstrul erau încrustate cu argint. Străinul purta cămașă de zale și un turban de mătase din mijlocul căruia se înălța vârful ascuțit al unui coif de metal. La șold îi atârna un iatagan cu tăișul curbat, la spate avea un scut rotund cu ținte din alamă și în mâna dreaptă ținea o sulită. Pielea obrazului îi era întunecată, dar faptul acesta nu era lucru neobișnuit pentru Shasta, căci toți locuitorii din Calormen aveau pielea închisă la culoare; ceea ce-l surprinse însă fu barba străinului. Era o barbă vopsită în roșu-aprins, răsucită și unsă cu uleiuri parfumate. După aurul care împodobește brațul gol al străinului, Arsheesh știu imediat că acesta era un Tarkaan, un mare nobil și se aruncă de îndată cu fața la pământ, zorindu-l și pe Shasta să îngenuncheze.

Străinul ceru găzduire pentru noapte, iar pescarul nu îndrăzni să-l refuze. Toate bucatele mai de preț din casă fură așezate înaintea Tarkaanului (și acesta nici măcar nu fu impresionat), iar Shasta, cum se întâmpla de obicei când pescarul avea oaspeți, primi un colț de pâine și fu trimis afară din colibă. În împrejurări ca acestea, băiatul își încropea un culcuș în micul grajd acoperit cu paie, alături de măgăruș. Dar acum era mult prea devreme ca să meargă la culcare și Shasta, căruia nimeni nu-i spusese vreodată că nu e frumos să asculți pe la uși, se așează cu urechea lipită de o crăpătură din peretele de lemn al colibei, să audă ce vorbeau între ei oamenii mari.

— Și acum, gazdă a mea, spuse Tarkaanul, am de gând să-ți cumpăr băiatul.

— O, stăpâne al meu, răspunse pescarul (și Shasta știu, după glasul mios cu care vorbea, că în ochii lui Arsheesh se aprinsese o lumină lacomă), oare ce preț l-ar putea îndemna pe servitorul tău, oricât ar fi el de sărman, să-și vândă ca rob pe unicul lui fiu, trup din trupul lui? Căci, după cum spune poetul, „iubirea e mai hrănitore decât supa, iar copiii mai prețioși decât cel mai de preț dintre nestemate”.

— Ai grăit bine, răspunse sec oaspetele. Dar tot poetul spune: „Cel ce încearcă să-l înșele pe cel înțelept își dezvelește singur spinarea pentru bici”. Nu-ți încărca buzele venerabile cu minciuni. E limpede ca lumina zilei că acest băiat nu este fiul tău. Obrazul tău este la fel de întunecat ca și al meu, dar băiatul e bălai și cu pielea albă, asemeni blestemaților, dar frumoșilor barbari care locuiesc în ținuturile din nordul cel îndepărtat.

— Cât de adevărat ai grăit, zise atunci pescarul, scuturile pot sta pavăză împotriva săbiilor, dar ochiul înțelepciunii străpunge orice apărare! Află deci adevărul, binecuvântat oaspete al meu. Află că din pricina grelei mele săracii nu m-am însurat niciodată și nu am nici un copil. Dar, în același an în care Tisrocul (fie ca în veci să trăiască) și-a început augusta și milostiva lui domnie, într-o noapte cu lună plină, a fost voința zeilor să nu-mi pot găsi somnul. Ci m-am ridicat din culcușul meu și mi-am îndreptat pașii către malul mării, să mă răcoresc privind la valuri și la lună și să respir aer proaspăt. Și cum stăteam așa, nu trece mult și aud plescăit de vâsle venind înspre mine peste valuri, urmate, mi s-a părut, de sunetul unui scâncet slab de copil. Și iată că valurile aruncă pe mal o mică barcă, în care era un bărbat vlăguț de foame și de sete, care pesemne murise cu doar câteva clipe înainte (căci nu se răcise încă), un burduf de apă gol și un copil, încă în viață. „Fără îndoială, mi-am zis eu atunci, acești nefericiți au scăpat dintr-un naufragiu, dar prin voința minunată a zeilor, cel bătrân s-a înfometat ca să țină copilul în viață și a murit când a văzut țărmul aproape.” Și amintindu-mi că zeii nu uită niciodată pe cel ce-i ocrotește pe nevoiași și fiind eu însumi cuprins de milă (căci umilul tău servitor este un om cu suflet milos)...

— Scutește-mă de aceste vorbe fără rost cu care te lauzi singur, îl întrerupse Tarkaanul. Îmi este de ajuns să știu că ai luat copilul – și e limpede că din munca lui câștigi de zece ori cât face pâinea lui zilnică. Limbuția ta mă plictisește. Spune-mi cât vrei pe el.

— Chiar tu ai spus-o, preaînțeleptule, răspunse Arsheesh. Munca băiatului a fost pentru mine neprețuită. Trebuie să ținem seama de asta. Dacă-l vând,

va trebui firește ori să cumpăr ori să tocmesc un altul care să-i ia locul.

— Îți dau cincisprezece arginți pe el, spuse nobilul.

— Cincisprezece! Strigă Arsheesh cu un glas undeva între jeluire și țipăt. Cincisprezece! Pentru reazemul bătrâneților mele și bucuria ochilor mei! Nu-mi batjocori barba cărunță, chiar de ești tu Tarkaan. Prețul pe care-l cer e șaptezeci.

În momentul acesta, Shasta se ridică de la locul lui și se îndepărtă în vârful picioarelor. Auzise tot ce voise să audă, căci ascultase adesea tocmeala bărbaților în târg și știa cum se face. Nu se îndoia că, în cele din urmă, Arsheesh avea să-l vândă pe un preț mult mai mare decât cincisprezece arginți, dar mult mai mic decât șaptezeci. Dar mai știa și că celor doi le vor trebui câ-teva ceasuri ca să ajungă la o înțelegere.

Nu trebuie să credeți că Shasta se simțea la fel cum ne-am simți noi dacă tocmai i-am fi auzit pe părinții noștri plănuiind să ne vândă ca sclavi. Oricum, Shasta trăia aproape ca un rob și, cine știe, poate că nobilul stăpân care călărea un cal atât de falnic, avea să se poarte mai bine cu el decât pescarul. Pe de altă parte, auzind cum fusese găsit într-o barcă, inima i se umpluse de emoție și de ușurare. Căci adesea se simțise rușinat din pricină că niciodată, oricât de mult încercase, nu reușise să-l iubească pe pescar, așa cum știa că un fiu se cuvine să-și iubească părintele. Dar, din câte auzise acum, se dovedea că nu era nici un fel de rudă cu Arsheesh. Simți că i se ia o mare piatră de pe inimă. „În felul ăsta, aș putea să fiu oricine! Își zise el. Fiu de Tarkaan sau fiul Tisrocului (fie ca în veci să trăiască) – sau poate chiar fiul unui zeu!”

Se gândea la toate acestea și stătea pe peticul de iarbă din fața colibei. Înserarea se lăsa repede și pe cer răsăriseră primele stele. Dar, către soare-apune mai dăinuiau încă luminile apusului. Nu departe de unde sta, păștea calul străinului, cu funia trecută prin ochiul unui inel de fier prins în peretele grajdului. Shasta se apropie de el și-l mângâie pe grumaz. Calul continuă să pască, nepăsător.

Apoi, un alt gând încolți în mintea băiatului.

— Mă întreb ce fel de om este nobilul Tarkaan, zise el cu voce tare. Ar fi minunat să fie un om bun. Unii din sclavii marilor nobili nu fac mai nimic toată ziua. În schimb, poartă veșminte frumoase și au carne în fiecare zi la masă. Poate o să mă ia cu el la război, îi salvez viața și mă eliberează, apoi mă adoptă ca fiu al lui și-mi dă un palat, un car și o armură. Dar tot atât de

bine ar putea fi un om crud și rău, care m-ar trimite la munca câmpului, legat în lanțuri. Ce n-aș da să pot ști. Dar cum să aflu? Uite, calul acesta știe, sunt sigur, măcar de mi-ar putea spune.

Calul își ridicase capul din pământ și-l privea.

— Cât mi-aș dori să poți vorbi, bătrâne, îi zise Shasta și-l mângâie pe botul moale ca mătasea.

Apoi, preț de o clipă, i se păru că visează. Căci auzi Calul zicând cu glas scăzut, dar limpede:

— Dar eu pot să vorbesc.

Shasta căscă niște ochi aproape la fel de mari ca ai calului.

— Tu știi să vorbești? Întrebă el uluit.

— Șșșt! Nu vorbi atât de tare, zise Calul. De unde mă trag eu, aproape toate animalele vorbesc.

— Și unde e asta? Întrebă Shasta.

— În Namia, răspunse Calul, în fericitul ținut al Namiei – Namia cea cu munți acoperiți de iarbă-neagră și dealuri înmiresmate de lămâiță, Namia cea cu multe ape, cu văi mustind de umbră și răcoare, cu peșteri căptușite în mușchi și codri adânci care răsună de ciocanele Piticilor. O, aerul îmbălsămat al Namiei! Un ceas de viață în Namia e mai bun decât o mie de ani în Calormen.

Vorbele i se terminară cu un mic nechezat care aducea mult cu un oftat.

— Și cum ai ajuns aici? Întrebă Shasta.

— Răpit, răspunse Calul. Sau furat, sau prins – spune-i cum vrei. Pe atunci eram doar un mânz. Mama m-a avertizat să nu mă îndrept spre munții din sud, din Archen și de mai departe, dar eu n-am ascultat-o. Și, pe Coama Leului, dacă n-am plătit scump pentru nebunia mea. În toți acești ani, am fost rob al oamenilor, ascunzându-mi adevărata natură și prefăcându-mă mut și nătâng, ca un cal obișnuit.

— Dar de ce n-ai spus nimănui cine ești?

— Atâta dram de minte am avut și eu. Dacă s-ar fi aflat că știu să vorbesc, aș fi fost târât prin iarmaroace și aș fi fost păzit mai strașnic ca oricând. Mi s-ar fi spulberat orice șansă de evadare.

— Și de ce? Începu Shasta, dar Calul îl întrerupse.

— Uite ce, zise el, hai să nu ne mai pierdem vremea cu întrebări fără rost. Vrei să știi cum este stăpânul meu, Tarkaanul Anradin. Ei bine, e un om tare rău. Nu atât cu mine, căci un cal de luptă e prea scump ca să nu-i porți bine

de grijă. Dar tu, mai bine ai muri în noaptea asta decât să ajungi mâine rob în casa lui.

— Atunci mai bine fug, zise Shasta pälind.

— Da, mai bine, zise Calul. Dar de ce n-ai fugi împreună cu mine?

— Și tu vrei să fugi? Întrebă Shasta.

— Da, dacă vii cu mine, răspunse Calul. E o șansă pentru amândoi. Vezi tu, dacă eu fug fără călăreț, oricine mă vede o să-și spună: „Cal fără stăpân” și o să fie pe urmele mele cât ai zice pește. Cu un călăreț, aș putea trece neobservat. Aici mă poți ajuta tu. Pe de altă parte, nici tu n-ai să poți ajunge prea departe pe picioarele alea caraghioase ale tale (ce picioare absurde au oamenii!) fără să fii prins. Dar dacă mergi cu mine, n-o să te poată ajunge nici un alt cal din țara asta. Aici îți sunt eu de ajutor. Apropo, bănuiesc că știi să călărești.

— A, da, bineînțeles, spuse Shasta. Am călărit pe măgar.

— Ai călărit pe ce? Pufni Calul cu un dispreț covârșitor. (Cam asta a vrut să spună, dar de fapt vorbele lui au sunat ca un fel de nechezat prelung; „Ai călărit pe ce-he-he-he”. Când sunt enervați, caii vorbitori capătă întotdeauna un accent mai apropiat de cel al cailor obișnuiți).

— În concluzie, reluă el, nu știi să călărești. Asta e un dezavantaj. O să trebuiască să te învâț din mers. Dacă nu știi să călărești, știi măcar să cazi?

— Bănuiesc că oricine știe să cadă, zise Shasta.

— Vreau să spun, poți să cazi și să te ridici din nou, fără să plângi și iar să încaleci și iar să cazi și totuși să nu-ti fie teamă să cazi din nou?

— O – o să încerc, zise Shasta.

— Sărăcuțul de tine, spuse Calul pe un ton mai blând. Am uitat că nu ești decât un mânz. Las' că, în timp, scoatem noi din tine un călăreț pe cinste. Oricum, n-o să putem porni la drum până nu se culcă cei doi din colibă. Între timp, haide să plănuim ce avem de făcut. Stăpânul se îndrepta către nord, spre marea cetate Tashbaan, la curtea Tisrocului.

— N-ar trebui să spui: „Fie ca în veci să trăiască!”? Îl întrerupse Shasta puțin șocat.

— De ce? Zise Calul. Eu m-am născut în ținutul liber al Namiei. De ce să folosesc graiul sclavilor și al nerozilor? Eu unul nu vreau ca Tisrocul să trăiască în veci și apoi nici nu va trăi în veci, fie că vreau eu sau nu. Și dacă mă uit bine la tine, văd că și tu te tragi din nordul cel liber. De acum înainte, între mine și tine nu vreau să mai aud vorbe din astea de robi! Și acum să ne

întorcem la planurile noastre. După cum ți-am spus, stăpânul meu era în drum spre nord, spre Tashbaan.

— Asta înseamnă că noi trebuie s-o luăm spre sud?

— N-aș zice, răspunse Calul. Vezi tu, stăpânul mă crede neghiob, ca toți ceilalți cai ai lui. Dacă aș fi fost un cal obișnuit și m-aș fi trezit dezlegat, m-aș fi întors într-adevăr acasă, la grajdul meu și la pășunea mea, înapoi la palatul lui, care se află cale de două zile spre sud. Acolo o să mă caute, cu siguranță. Nici prin cap nu i-ar trece că m-aș putea îndrepta singur spre nord. Și apoi, va bănuși probabil că cineva din satul vecin l-a văzut călare, l-a urmărit și m-a furat.

— Ura! Exclamă Shasta. Atunci ne vom îndrepta spre nord. Dintotdeauna mi-am dorit să merg în nord.

— Nu-i de mirare, zise Calul. Chemarea sângelui care-ți curge prin vine. Sunt sigur că te tragi din nord. Dar să nu mai facem atâta gălăgie. Cred că se vor culca în curând.

— Mă duc să văd, spuse Shasta.

— O idee foarte bună, zise Calul. Dar ia aminte să nu fii văzut.

Se făcuse mult mai întuneric acum și mult mai liniște. Singurul zgomot era al valurilor care se spărgeau de țărm. Dar era un zgomot pe care Shasta nu-l mai lua în seamă căci, de când se știa, îl auzise zi și noapte. Pe măsură ce se apropia, deslușea coliba ce părea cufundată în întuneric. Își lipi urechea de ușa din față. Nu se auzea nimic. Se apropie de singurul geam al colibei și, după câteva clipe, auzi sforăitul subțire și atât de cunoscut al pescarului.

Dacă totul ieșea bine, nu avea să mai audă niciodată acest sunet. Ținându-și respirația și simțindu-și inima puțin grea, dar nu atât de grea pe cât era de bucuroasă, Shasta se îndepărtă prin iarbă înspre grajdul măgărușului. Pipăi prin întuneric după locul unde se ținea de obicei cheia, descuie și găsi șaua și căpăstrul Calului, care fuseseră încuiate acolo pe timpul nopții. Se aplecă și sărută măgărușul pe nas.

— Îmi pare atât de rău că nu te putem lua și pe tine, zise el.

— În sfârșit te-ai întors, spuse Calul când băiatul se înapoie. Începusem să mă întreb ce s-a întâmplat cu tine.

— Ți-am adus lucrurile din grajd, zise Shasta. Îmi spui cum să le pun?

Preț de câteva minute, Shasta fixă atent șaua, cu grijă, ca să nu zăngăne bucățile de metal între ele, în timp ce Calul îi dădea instrucțiuni: „Strânge

chinga aia mai tare” sau: „Vezi că e o cataramă ceva mai jos” sau: „O să trebuiască să scurtezi mult scările.” Și când totul fu gata, Calul zise:

— Trebuie să avem frâu doar așa, de ochii lumii, dar n-o să-l folosești. Leagă-l de oblâncul șeii: nu-l strânge prea tare, ca să-mi mișc capul în voie. Și ține minte: nu trebuie să-l atingi.

— Atunci, la ce slujește? Întrebă Shasta.

— În mod normal, frâul se folosește ca să strunești și să conduci un cal, răspunse Bree. Dar cum în călătoria asta intenționez să fiu eu cel care va conduce, te-aș ruga să-ți ții mâinile pentru tine. Și mai e ceva. Nu accept să te ții de coama mea.

— Dar dacă nu mă țin nici de frâu, nici de coamă, atunci de ce o să mă țin? Întrebă Shasta puțin speriat.

— Din genunchi, îi zise Calul. Asta e secretul călăriei. Mă prinzi între genunchi și strângi cât poți de tare; stai drept, bățos chiar, în șa, cu coatele pe lângă corp. Și, apropo, ce-ai făcut cu pintenii?

— I-am pus pe călcâie, bineînțeles, zise Shasta. Atâta lucru știu și eu.

— Te poftesc să-i scoți și să-i pui în desagă. S-ar putea să-i vindem la Tashbaan. Ești gata? Acum încalecă.

— Uuu! Ești groaznic de înalt, icni Shasta după prima încercare nereușită.

— Sunt doar un cal și nimic mai mult, veni răspunsul. Dar, după cum încerci să te cațeri pe mine, ai zice că sunt mai degrabă o căpiță de fân! E, așa e mai bine. Acum îndreaptă-ti spatele și ține minte ce ți-am spus despre genunchi. Și când te gândești că eu, care am condus șarje de cavalerie și am ieșit învingător la curse, am ajuns acum să duc în spate un sac de cartofi! Dar asta e! Și-acum, hai să pornim, încheie Calul chicotind, dar fără răutate.

Și astfel își începură cei doi drumul prin noapte. Cu mare grijă, însă. Mai întâi, Calul se îndreptă spre un mic pâraiaș care se vărsa în mare puțin mai la sud de coliba pescarului. Acolo avu grijă să lase în malul moale urme clare de copite, care păreau să se îndrepte spre sud. Intrară apoi în apă, dar când ajunseră pe la mijlocul pulului, Calul se întoarse și o porni în susul apei. Merșeră tot așa, îndepărtându-se de țărm, depășiră coliba și intrară mai adânc în interior. Căutară apoi o porțiune cu pietriș, în care nu se puteau lăsa urme și ieșiră pe malul dinspre nord. Și, de acolo, o porniră tot înainte, spre nord, la pas, până ce singurele repere ale lumii lui Shasta de până atunci – coliba, pomul singuratic, grajdul măgarului și limba de pământ – rămaseră mult în urmă, înghițite de noaptea lăptoasă de vară. Urcară dealul

și ajunseră pe coama netedă – aceeași coamă care fusese dintotdeauna hotarul universului lui Shasta. De partea cealaltă, până unde puteau zări prin umbrele nopții, se deschidea un ținut întins, de pământ și iarbă; un ținut nesfârșit: sălbatic, singuratic și liber.

— Ia te uită! Exclamă Calul. Ce de loc! Numai bine pentru un galop. Ce zici, încercăm?

— O, nu, te rog, se rugă Shasta. Nu încă. Încă nu pot, te rog, Calule. Nici nu te-am întrebat cum te cheamă.

— Breehy-hinny-brinny-huuhy-hah, spuse Calul.

— E prea greu de pronunțat, zise Shasta. Pot să te strig doar Bree?

— Dacă mai bine nu se poate, bănuiesc că trebuie să accept, zise Calul. Pe tine cum te cheamă?

— Mă cheamă Shasta.

— Hm, zise Bree. Iată un nume cu adevărat greu de pronunțat. Dar ce spuneai de ideea unui galop? Dacă ai ști... E mult mai plăcut decât să mergi la trap, pentru că nu mai trebuie să te salți și să cobori tot timpul în șa. Ține-te strâns cu genunchii și privește drept înainte printre urechile mele. Nu te uita în pământ. Dacă simți că aluneci, strânge mai tare din genunchi și îndreaptă-te mai mult de spate. Ești gata? Și acum la drum! Spre nord, spre Namia!

2. O AVENTURĂ LA MARGINE DE DRUM.

Era aproape de amiază a doua zi, când pe Shasta îl trezi ceva cald și moale care îl mângâia pe obraz. Deschise ochii și se trezi privind fața prelungă a unui cal; nasul și buzele acestuia aproape ca le atingeau pe ale sale. Dintr-o dată își aminti de întâmplările palpitate ce avuseseră loc cu o seară înainte și dădu să se ridice în capul oaselor. Dar gemu adânc.

— Auu, Bree, icni el. Mă doare peste tot. Abia mă pot mișca.

— Bună dimineața, micuțule, zise Bree. Eram sigur c-o să fii puțin înțepenit. Dar nu din pricina căzăturilor. Păi, n-ai căzut decât de vreo douăsprezece ori și de fiecare dată pe iarbă proaspătă și moale, pe care e o plăcere să cazi. Una singură a fost mai rea, dar ai avut noroc cu tufa aceea de grozică. Îți spun eu, nu căzăturile sunt de vină, ci călăritul – nu-i ușor de prima oară. Dar acum ce-ai zice de un mic dejun? Eu am și mâncat.

— Ce mic dejun! De mic dejun îmi arde mie acum? Îți spun că nu mă pot mișca.

Dar Calul îl îmboldi delicat cu nasul și cu copita până ce băiatul fu nevoit să se ridice. Și apoi se uită în jur, să vadă unde se aflau. În spatele lor era o pădurice; în față, se întindea un covor de iarbă, o pajiște largă, punctată cu flori albe, care cobora în pantă domoală până la buza unei falezei înalte și stâncoase. Departe jos, la poalele falezei, se zărea marea, al cărei freamăt abia dacă răzbătea până la ei. Shasta nu mai văzuse niciodată marea de la asemenea înălțime sau pe o asemenea întindere și nici nu visase câte culori putea avea apa. De pe buza falezei se zărea, la dreapta și la stânga, țărmul șerpuit. Se vedeau valurile repezindu-se în capetele promontoriilor, spuma albă care urca pe stânci, dar nu se auzea nimic căci faleza era înaltă. Pe deasupra zburau pescăruși, iar din pamânt se ridicau valuri tremurânde de căldură; era o zi fierbinte. Dar ceea ce-i atrase imediat atenția băiatului fu aerul. Era ceva cu aerul, deși nu știa ce anume. Și dintr-o dată își dădu seama. Aerul nu mirosea a pește. Căci bineînțeles, nici în colibă și nici printre plasele pescarului, Shasta nu scăpase niciodată de mirosul de pește. Aerul cel nou era atât de dulce, iar viața de dinainte a băiatului parcă atât de îndepărtată, încât, preț de câteva clipe, Shasta uită și de vânătași și de durere și spuse:

— Bree, ziceai ceva de micul dejun?

— Ziceam într-adevăr, îi răspunse Bree. Cred că e ceva de mâncare într-una din cele două traiste. Sunt colo, agățate în copac, unde le-ai pus tu astă-noapte – sau mai bine zis azi-dimineață.

Căutară în traiste și rezultatul fu îmbucurător – un pateu cu carne, încă destul de proaspăt, o mână de curmale uscate, o bucată de brânză tare, o butelcuță de vin și niște bani; aproape patruzeci de arginți, ceea ce era mai mult decât văzuse Shasta vreodată.

Băiatul se așează pe jos – cu mare chin și grijă – se sprijini de trunchiul unui copac și începu să ronțăie din pateu. Bree luă și el o gură de iarbă, ca să-i țină companie.

— Dar dacă folosim banii nu înseamnă că furăm? Întrebă Shasta.

— Mmm, mormăi Calul ridicând capul, cu gura plină de iarbă. Nu mi-am pus niciodată problema așa. Desigur, un cal liber și cuvântător nu are voie să fure. Dar ceea ce facem noi nu cred că e furt. Amândoi suntem prizonieri și captivi într-o țară dușmană. Banii sunt pradă de război. Și apoi, dacă nu ne folosim de ei, n-avem cu ce să cumpărăm de mâncare pentru tine. Căci

bănuiesc că nici tu, pentru că ești om, nu mănânci mâncare naturală, precum iarba și ovăzul.

— Nu pot.

— Ai încercat vreodată?

— Da, am încercat, dar nu-i chip să înghit. Nici tu n-ai putea dacă ai fi în locul meu.

— Ciudate ființe mai sunteți și voi, oamenii, zise Bree.

Shasta își termină micul dejun (care a fost de departe cel mai gustos pe care-l mâncase vreodată) și Bree îi zise:

— Înainte să pui șaua pe mine, dă-mi voie să mă tăvălesc un pic prin iarbă. Ceea ce și începu să facă imediat.

— E bine. E grozav de bine, zise el, frecându-și spatele de iarba moale și scuturându-și toate cele patru picioare prin aer. Și tu ar trebui să faci la fel, Shasta. Te răcorește nemaipomenit.

Dar Shasta izbucni în râs.

— Arăți caraghios așa, pe spate, cu picioarele în aer! Zise el.

— Ba n-arăt deloc caraghios, replică Bree.

Dar în clipa următoare se lăsă să cadă într-o parte, înălță capul și privi lung înspre băiat, gâfâind ușor.

— Chiar crezi că arăt caraghios? Întrebă el îngrijorat.

— Da, arăți, răspunse Shasta. Dar ce importanță are?

— Crezi că tăvălitul prin iarbă e un lucru pe care caii cuvântători nu-l fac niciodată, un giumbușluc prostesc pe care l-am învățat de la caii obișnuiți? Ar fi îngrozitor să descopăr, când ajungem în Namia, că am căpătat o mulțime de obiceiuri proaste, care nu se potrivesc cu condiția mea. Tu ce crezi, Shasta? Fii sincer cu mine și nu mă menaja. Crezi că adevărații cai liberi – caii cuvântători – se tăvălesc prin iarbă?

— De unde să știu eu? Răspunse Shasta. Dar în locul tău nu mi-aș face atâtea griji de pe-acum. Stai să ajungem mai întâi în Namia. Cunoști drumul?

— Știu cum să ajungem la Tashbaan. De acolo, începe deșertul. N-avea grijă, ne descurcăm noi și cu traversatul deșertului. Păi, începând de acolo o să avem tot timpul în față munții din nord. Ți dai seama? Spre nord, spre Namia! Nimic nu ne va mai putea opri. Totul e să trecem cu bine de Tashbaan. După aceea o să mă simt mult mai liniștit. E mai puțin primejdios dacă ne ținem departe de orașe.

— Nu putem să ocolim Tashbaanul?

— Nu putem decât dacă pătrundem mult în interiorul țării și asta ne-ar scoate la câmpuri cultivate și la drumuri principale; și apoi, nici nu cunosc locurile pe-acolo. Nu, va trebui să ne strecurăm numai și numai de-a lungul țărmului. Aici, pe dealurile de coastă, n-o să întâlnim decât oi, iepuri, pescăruși și câțiva păstori răzleți. Și dacă tot veni vorba, mai stăm mult? Nu plecăm?

Shasta se strâmbă de durere când încălecă și se așeză din nou în șa. Dar Calul se purtă blând cu el și merse în pas domol toată după-amiaza. Pe înserat coborâră în vale, pe o potecă abruptă și ajunseră la un sat. Shasta descălecă și intră în sat pe jos ca să cumpere o pâine, câteva cepe și niște ridichi. Calul rătăci prin grădinile din jur și se întâlni cu Shasta la capătul celălalt al satului. Acesta deveni planul lor pentru fiecare a doua noapte.

Pentru Shasta, zilele se scurgeau minunate, fiecare zi mai plăcută decât cea dinainte, pe măsură ce mușchii i se întăreau și cădea tot mai puțin. Bree însă continua să-i spună că se ține în șa ca un sac de făină. „Și chiar de n-ar fi nici o primejdie, micuțule, tot mi-ar fi rușine să fiu văzut cu tine la drumul mare.” Dar în ciuda observațiilor lui puțin plăcute, Bree se dovedi a fi un profesor plin de răbdare. Nimeni nu te poate învăța mai bine să călărești decât un cal. Shasta învăță ce-nseamnă să mergi la trap, în galop mic, să sari peste obstacole și mai învăță să se țină în șa chiar și când calul se oprea pe neașteptate sau făcea întoarceri bruște la dreapta sau la stânga – manevre care, îi explică Bree, puteai fi nevoit să le faci în orice clipă pe un câmp de luptă. Desigur că Shasta ardea de curiozitate să afle despre războaiele în care Bree îl purtase pe nobilul Tarkaan. Și atunci, Bree se lăsa înduplecat și-i povestea despre marșuri forțate și traversări de ape repezi, despre șarje și ciocniri crâncene între corpuri de cavalerie dușmane – înfruntări nemiloase în care caii luptau alături de cavaleri, fiind toți armăsari aprigi și neînfricați, instruiți să izbească cu copitele și să muște, să se ridice pe picioarele dinapoi la momentul potrivit, pentru ca greutatea calului împreună cu greutatea călărețului să se prăvale ca un trăsnet asupra dușmanului, în vuietul săbiei sau al securii. Dar Bree nu voia să vorbească despre bătălii atât de des pe cât ar fi vrut Shasta să audă.

— Nu mai vorbi de războaie, băiete, spunea el. Au fost războaiele Tisrocului și le-am luptat ca rob și animal necuvântător. Dar să vezi tu războaiele Namiei când am să lupt ca un Cal liber printre ai mei! Acelea vor

fi războaie care merită povestite. Și acum spre nord, spre Namia! Bra-ha-ha! Bruu huu!

Shasta învăță repede că la auzul acestor cuvinte trebuie să se pregătească de un galop.

Călătoreau de mai multe săptămăni. Shasta pierduse socoteala golfurilor și a promontoriilor, a râurilor și a satelor pe care le lăsaseră în urmă. Dar iată că sosi o noapte cu lună, când porniră la drum pe înserat, deoarece ziua și-o petrecuseră dormind. Lăsaseră în urmă dealurile de coastă și străbăteau acum o câmpie largă, pe care, la vreo jumătate de milă spre stânga, se întindea o pădure. Marea, ascunsă vederii de dune joase de nisip, era cam la aceeași distanță, dar spre dreapta. Merseseră de vreun ceas, uneori la trap, alteori la pas, când dintr-o dată Bree se opri brusc pe loc.

— Ce s-a întâmplăt? Întrebă Shasta.

— Ș-ș-șșt! Zise Bree, încordându-și gâtul și ciulind urechile. Nu auzi nimic? Ascultă!

— Parcă ar fi un alt cal – undeva între noi și pădurea de colo, spuse Shasta după ce ascultă atent.

— Nu ar fi, ci este un alt cal, zise Bree. Asta nu-mi place.

— Poate-i doar un țaran care a întârziat pe câmp și se întoarce acasă, zise Shasta. Și căscă.

— Nu-mi spune tu mie! Fornăi Bree. Un țaran nu călărește așa. Și ăsta nu e pas de cal de țară. Nu auzi cum sună? Asta-i elegantă; cel care merge așa e un cal de rasă. Și are în șa un călăreț adevărat, îți spun eu ce este, Shasta, băiatule. E un Tarkaan la liziera pădurii. Și nu e pe calul lui de luptă – pasul e prea ușor ca să fie cal de luptă. E o iapă pursânge, asta e.

— Oricum, orice ar fi fost s-a oprit acum, zise Shasta.

— Întocmai, spuse Bree. Și de ce s-ar opri atunci când ne oprim și noi? Shasta, băiatule, cred că cineva ne-a luat urma.

— Ce ne facem? Întrebă atunci Shasta în șoaptă. Crezi că ne și vede sau doar ne aude?

— În lumina asta nu ne poate vedea, atăta vreme cât stăm liniștiți, răspunse Bree. Dar uite! Se apropie un nor. Așteptăm până acoperă luna și apoi o luăm binișor la dreapta, în jos, spre malul mării. De-o fi mai rău și mai rău, ne pitim printre dune.

Așteptară cuminți până ce luna dispăru în spatele norului, după care, mai întâi la pas și apoi în trap ușor, o cotiră înspre dune.

Norul era mai gros și mai întins decât păruse la început și în curând nu se mai vedea nimic în jur. Shasta tocmai își spunea că mult nu mai puteau avea până la dune, când inima-i sări din piept de spaimă. Căci din întuneric țâșni deodată un sunet îngrozitor; un răget prelung, sfâșietor, melancolic și cu desăvârșire sălbatic. Dintr-o mișcare, Bree făcu cale-ntoarsă și o rupse la goană înapoi, în direcția din care veniseră.

— Ce-i asta? Întrebă Shasta.

— Lei! Îi răspunse Bree într-un suflet, fără să-și domolească pasul și fără să privească în urmă.

Alergară întins, fără vorbe, până ce ajunseră la un fir de apă larg și puțin adânc. Îl traversară în fugă și Bree se opri pe malul opus. Shasta observă că tremura și era ud de sudoare.

— Cred că apa ne-a șters urma, gâfâi Bree, când reuși să-și recapete oarecum suflul. Să mergem puțin la pas.

Și, în timp ce mergeau, Bree zise:

— Îmi este foarte rușine de mine, Shasta. Mă sperii ca un cal prost din Calormen. E-adevărat. Nu mă simt deloc Cal Cuvântător. Nu-mi pasă de săbii, de sulite sau săgeți, dar nu pot să sufăr creaturile astea. Hai s-o luăm la trap.

Dar aproape imediat trapul se transformă în galop, căci răgetul țâșni din nou din beznă, venind de data asta din stânga, dinspre pădure.

— Sunt doi, mugi Bree, rupând-o la goană.

După alte câteva minute de galop frenetic, când răgetele păreau a fi amuțit, Shasta zise:

— Ascultă! Celălalt cal aleargă pe lângă noi. E aici, foarte aproape.

— Cu atât mai bine, gâfâi Bree. E Tarkaan – are spadă – protejează pe toți.

— Dar Bree! Zise Shasta. Că ne omoară leii sau că suntem prinși de Tarkaan e totuna. Pentru mine cel puțin, e totuna. Or să mă spânzure că am furat un cal.

Leii îl înspăimântau mai puțin decât Tarkaanul pentru că nu văzuse niciodată vreunul; însă Bree știa el ce știa.

Fornăi drept răspuns, dar o coti totuși puțin spre dreapta. În mod ciudat, celălalt cal se îndepărtă și el în partea opusă; în câteva clipe distanța dintre ei se mări considerabil. Dar nu trecu mult și răgetele spintecară din nou beznă, venind unul din dreapta și altul din stânga. Cei doi cai se apropiară

din nou unul de celălalt. Leii, de asemenea. De fapt, cele două fiare păreau îngrozitor de aproape și țineau pasul cu galopul cailor. La un moment dat, norul se risipi, iar luna, surprinzător de strălucitoare, luminează totul cu putere, ca în plină zi. Cei doi cai alergau acum unul lângă altul, ca la curse. De altfel, mai târziu Bree avea să spună că o mai frumoasă cursă nici că se văzuse vreodată în Calormen.

Shasta își pierduse orice speranță și începuse să se întrebe dacă leii te omoară repede sau dacă mai întâi se joacă cu tine, așa cum face pisica cu șoarecele și cât de dureros va fi. În același timp (așa cum se întâmplă totdeauna în momentele cele mai cumplite) observa tot ce era în jur. Văzu astfel că celălalt călăreț era o persoană mică și slăbuță, îmbrăcată într-o cămașă de zale (care lucea în bătaia lunii) și care călărea ca un adevărat cavaler. Barbă însă nu avea.

La un moment dat, zări ceva neted și întins care lucea în fața lor, nu foarte departe. Dar până să se dumirească ce e, se auzi ditamai pleoscăitul și Shasta se trezi cu gura plină pe jumătate de apă sărată. Suprafața netedă și lucitoare se dovedi a fi un braț lunguiet al mării. Caii înotau, iar lui Shasta apa-i ajungea până la genunchi. În spatele lor se auzi un răget turbat și furios și, privind în urmă, Shasta zări conturul unei forme uriașe de animal, lăptos și înfricoșător, culcat pe burtă la marginea apei; dar era unul singur. „Probabil că al doilea a renunțat, „ își zise el.

Dar și leul acesta părea să-și fi pierdut cheful de a-i urmări; în orice caz, nu se arătă deloc grăbit să intre în apă după ei. Caii continuau să înoate, umăr lângă umăr și erau acum pe la mijlocul golfului. În față se și vedea malul opus. Tarkaanul nu scosese încă nici un cuvânt. „Dar va vorbi, sunt sigur, își zise Shasta. De îndată ce ieșim pe mal. Ce-am să-i zic? Trebuie să inventez ceva...”

Tocmai atunci lângă el se auziră două voci.

— Ah, cât sunt de obosită, spuse una.

— Ține-ți gura, Hwin și nu fi proastă, spuse cealaltă.

„Visez, își zise Shasta în sinea lui. Puteam să jur că și celălalt cal vorbește.”

Malul se apropia. Deja caii călcau pe fundul apei. Și nu după mult, cu apa șiroindu-le de pe corp și de pe cozi și în scrâșnetul pietrișului strivit sub patru perechi de copite, cei doi cai pășiră pe malul celălalt al golfului. Spre uimirea lui Shasta, Tarkaanul nu dădu nici un semn cum că ar vrea să-l

iscodească. Dimpotrivă, nici măcar nu-i aruncă o privire, ci păru grăbit să-și vadă imediat de drum. Dar Bree făcu un salt înainte și bară calea celui alt cal.

— Bruu-huu-hah! Fornăi el. Stați așa! Unde plecați? V-am auzit. Adevărat, vă spun. N-are nici un rost să vă prefaceți, Doamnă. Eu v-am auzit. Sunteți un Cal Cuvântător, un cal din Namia, la fel ca mine.

— Și ce te privește pe tine? Se repezi bătaios călărețul, ducând-și mâna la mânerul spadei. Dar vocea îl trădă.

— E doar o fată! Exclamă Shasta.

— Și ce dacă sunt doar o fată? I-o reteză străinul. Tu ce-oi fi? Doar un băiat și încă unul de rând și obraznic – un sclav probabil, care a furat calul stăpânului.

— Ce știi tu, replică Shasta.

— Nu, micuță Tarkheena, băiatul nu e hoț, interveni Bree. Dacă e cineva aici care a furat, acela sunt eu. Eu l-am furat pe el. Și pentru că mă întrebați de ce mă privește... Doar nu credeți că aș putea să trec pe lângă o doamnă din rasa mea în această țară străină fără să-i vorbesc? E un lucru cât se poate de firesc.

— Așa este, zise iapa.

— Mai bine ți-ai fi ținut gura, Hwin, spuse fata. Uite în ce bucluc am intrat.

— Nu știu despre ce bucluc vorbești, zise Shasta. Puteți pleca oricând doriți. Noi nu vă împiedicăm.

— Atâta v-ar trebui, replică fata.

— Ce ființe certărețe sunt oamenii, zise Bree, adresându-i-se lui Hwin. Sunt mai ceva decât catării. Nu vreți să încercăm să discutăm rezonabil? Presupun, Doamnă, că povestea dumneavoastră este asemănătoare cu a mea. Capturată în tinerețe – ani de sclavie printre locuitorii din Calormen, nu?

— Întocmai, Domnule, răspunse iapa cu un nechezat trist.

— Și acum probabil că – ați fugit, nu-i așa?

— Spune-i să-și vadă de-ale lui, Hwin, zise fata.

— Nu, n-am să-i spun, Aravis, răspunse Hwin prompt, dându-și urechile pe spate. Suntem amândouă amestecate în povestea asta. Și sunt convinsă că un nobil cal de luptă, cum este Domnul, nu ne va trăda. Încercăm să fugim, da, să ajungem în Namia.

— În Namia! Și noi tot acolo mergem, spuse Bree. Nici nu era greu de bănuț, îmi închipui. Un băiețel în zdrențe călărind (sau încercând să călărească) un cal de luptă în toiul nopții nu poate însemna decât că e fugar. Și, dacă-mi este permis, o, nobilă Tarkheena! Călărind singură, noaptea – îmbrăcată în armura fratelui ei – și foarte doritoare să fie lăsată-n pace de toată lumea, nu poate decât să stârnească bănuțeli. Dacă n-am dreptate să-mi spuneți ce vreți.

— Bine, bine, zise Aravis. Ai ghicit. Hwin și cu mine am fugit de-acasă. Încercăm să ajungem în Namia. Și ce-i cu asta?

— Păi, dacă-i așa, de ce n-am merge împreună? Spuse Bree. Sper, Doamnă Hwin, că veți putea accepta modestul ajutor și protecția pe care aș putea să v-o ofer în timpul călătoriei?

— De ce insiști să vorbești cu calul meu și nu cu mine? Întrebă fata.

— Să-mi fie cu iertare, Tarkheena, răspunse Bree (cu o ușoară aplecare pe spate a urechilor), dar felul acesta de a vedea lucrurile se potrivește numai celor din Calormen. Noi doi, Hwin și cu mine, ne tragem din Namia cea liberă. Și, dacă-mi este îngăduit, faptul că și nobila Tarkheena tot spre Namia se îndreaptă, este un semn că și ea își dorește să cunoască această libertate. Dacă este așa, atunci de pe acum trebuie să știți că Hwin nu vă mai aparține. Tot atât de bine se poate spune că înălțimea voastră aparține ei.

Fata deschise gura să vorbească, dar se opri. Era limpede că nu-și pusese niciodată problema astfel.

— Și totuși, spuse ea după un moment de tăcere, nu văd de ce-am merge împreună. Riscăm să atragem și mai mult atenția asupra noastră.

— Dimpotrivă, mai puțin, spuse Bree.

— Are dreptate, Aravis, adăugă Hwin. E mai bine să mergem împreună. Așa, o să mă simt și eu mai în siguranță. Noi nici nu prea știm care e drumul cel bun. Fără îndoială că acest nobil cal de luptă știe mult mai multe decât noi.

Dar Shasta insistă să le lase să plece.

— Hai să ne vedem de drumul nostru, Bree, spuse el și lasă-le pe ele să-și vadă de-al lor. Nu vezi că nu ne vor?

— Ba vă vrem, zise Hwin.

— Uite ce e, spuse fata. Nu mă deranjează să merg cu tine, Domnule Cal-de-Luptă, dar cu băiatul ăsta ce e? De unde știu eu că nu e un spion?

— De ce nu spui mai degrabă că nu mă consideri vrednic de nasul tău?
Replică Shasta.

— Nu vorbi așa, Shasta, spuse Bree. Întrebarea Tarkheenei este foarte rezonabilă. Mă pun eu chezaș pentru băiat, nobilă Tarkheena. A fost cinstit cu mine și e un bun prieten. Și apoi și el se trage cu siguranță ori din Namia, ori din Ținutul Archen.

— Fie, atunci. Să mergem împreună, cedă Aravis. Dar lui Shasta nu-i mai aruncă nici măcar o privire. Era limpede că pe Bree îl voia alături de ea și nu pe el.

— Minunat! Exclamă Bree. Și acum, că am pus acest braț de apă între noi și acele oribile animale, ce-ar fi dacă ne-ați scoate șeile ca să ne odihnim puțin și să ne ascultăm apoi poveștile, unu altora?

Zis și făcut. Caii se apucară de păscut, în timp ce, din desaga ei, Aravis scoase câteva bunătăți de mâncare. Dar Shasta se îmbufnă și spuse „Nu, mulțumesc, nu-mi este foame.” Și apoi se strădui să se poarte așa cum credea el că se poartă oamenii pe la casele mari. Coliba unui pescar însă nu este locul cel mai potrivit pentru a deprinde bunele maniere, iar rezultatul fu absolut dezastruos. Conștient că nu se pricepe, Shasta se bosumflă și mai tare și deveni și mai stângaci. Caii însă păreau să se înțeleagă de minune, își aduseră aminte de aceleași locuri din Namia -pajiștile de deasupra Stăvilarului Castorilor” și descoperiră că sunt veri de-al doilea. Ceea ce încordă situația și mai mult între cei doi copii, până când lui Bree îi veni o idee.

— Și acum, nobilă Tarkheena, spune-ne povestea ta. Așa pe-ndelete și fără grabă. Mă simt mult mai bine acum.

Aravis nu se lăsă rugată de două ori și începu să povestească, stând jos pe iarbă, într-o poziție destul de țeapănă și pe un ton mult diferit de cel obișnuit. Căci în Calormen, povestitul (indiferent dacă poveștile sunt sau nu adevărate) se învață, așa cum băieții și fetițele din Anglia învață să scrie compuneri. Diferența este că toți vor să audă poveștile, în timp ce nu am auzit pe nimeni care să vrea să citească compunerile.

3. LA PORȚILE CETĂȚII TASHBAAN

— Numele meu, începu fata de îndată, este Aravis Tarkheena, fiică a lui Kidrash Tarkaan, fiul lui Rishti Tarkaan, fiul lui Kidrash Tarkaan, fiul lui Ilsombreh Tisroc, fiul lui Ardeeb Tisroc, coborâtor din însuși seminția zeului Tash. Tatăl meu este stăpân peste provincia Calavar și unul dintre

puținii care se bucură de îngăduința de a sta încălțat și în picioare în fața Tisrocului însuși (fie ca în veci să trăiască!). Când mama mea a murit (pacea zeilor fie cu ea), tatăl meu și-a luat o a doua soție. Primul dintre frații mei a căzut răpus în luptele cu rebelii de la hotarele de apus. Al doilea frate e doar un copil. Nenorocirea a făcut ca eu să nu mă bucur de bunăvoința soției tatălui meu. Ba, mai mult, atât de mare i-a fost dușmănia față de mine, că liniștea nu-și putea găsi sălaș în sufletul ei, câtă vreme eu trăiam încă în casa tatălui meu. Și astfel, și-a pus în gând să-l convingă pe tatăl meu să mă dea de soție lui Ahoshta Tarkaan. Acest Ahoshta nu este defel de neam, dar în ultimii ani, prin lingușiri și viclenie, a izbutit să câștige bunăvoința Tisrocului (fie ca în veci să trăiască!), iar acesta l-a făcut Tarkaan și stăpân peste multe orașe. Se zvonește chiar că Ahoshta are să fie numit Mare Vizir când moartea va chema la ea pe cel ce este acum Vizir. Și mai are Ahoshta peste șaiszeci de ani, o spinare cocoșată și un obraz de maimuță. Dar toate acestea nu l-au împiedicat pe tatăl meu, îndemnat fiind de soția lui și ispitit de avuția și de puterea lui Ahoshta, să-i trimită acestuia soli și oferindu-mă în căsătorie. Ceea ce Ahoshta nu a refuzat, ba a trimis chiar vorbă că nunta se va face în anul acesta, la mijlocul verii.

Când am aflat această veste, cerul s-a întunecat deasupra mea și m-am lăsat pe patul meu și am plâns o zi întreagă. Dar a doua zi m-am ridicat, m-am spălat pe față, am poruncit să se pună șaua pe iapa mea, am luat cu mine un pumnal ascuțit care a fost al fratelui meu și am pornit călare, sin-gură. Și când am fost îndeajuns de departe de casa tatălui meu, într-un lu-miniş de pădure unde nu sunt case de oameni, am descălecat și am scos pumnalul. Apoi mi-am desfăcut veșmintele, dezgolind calea cea mai scurtă până la inimă și m-am rugat la toți zeii ca de îndată ce mor să-mi îngăduie să-l regăsesc pe fratele meu. Și apoi am închis ochii, am încleștat din dinți și am ridicat pumnalul să-l împlânt adânc în inimă. Dar înainte să pot duce la bun sfârșit lucrul pentru care venisem, iapa mea a prins a vorbi cu glasul u-nei fiice a omului. Și iată ce mi-a spus: „O, stăpână a mea, nu te pripi să mori. Atât cât ți-e dat să trăiești, norocul încă te mai poate găsi. Dar morții de morți nu se pot deosebi.”

— N-am vorbit nici pe departe atât de frumos, murmură Hwin.

— Șșșt, Doamnă, șșșt, spuse Bree, care asculta fascinat povestea. Tarkheena vorbește precum nobilii meșteri povestitori din Calormen. Nici cel

mai de preț vorbitor de la curtea Tisrocului nu ar putea grăi mai bine. Spuneți mai departe, rogu-vă, Tarkheena.

— Când am auzit limba omului rostită de iapa mea, continuă Aravis, primul gând a fost că teama de moarte mi-a tulburat simțurile până într-atât încât am început să am vedenii. Și faptul m-a umplut de două ori mai mult de rușine, căci cei din neamul meu nu trebuie să aibă frică de moarte mai mult decât de mușcătura unei gângănii. Și asta mai aprig m-a făcut să vreau să isprăvesc. Dar n-am putut, căci iapa mea s-a pus cu botul în calea pumnalului. Și din nou a pornit să-mi vorbească și numai adevăruri spunea și mă dojenea precum o mamă își dojenește fiica. Uimirea mea era atât de mare, încât am uitat de toate și de Aloshta și de ce mă aflam acolo și am spus: „O, Hwin, cum de știi a grăi precum o fiică a omului?” Și atunci Hwin mi-a povestit ceea ce cu toții știm, cei ce ne aflăm aici în astă-seară și anume că în Nar-nia viețuiesc animale cuvântătoare. Și mi-a mai spus cum a ajuns ea, mânz răpit, să trăiască în ținuturile de aici. Și atât mi-a vorbit de codrii și de apele Namiei, de cetățile și de corăbiile sale, până când n-am mai putut și am strigat: „În numele marelui Tash, al lui Azaroth și al lui Zardeenah, Zeița Noptii, simt în mine o mare dorință de a cunoaște acest Tărâm al Namiei.”

— O, stăpână mea, spuse atunci Hwin, dacă te-ai afla în Namia ai fi fericită, căci acolo nici o fecioară nu este ținută să lege căsătorie împotriva voinței ei.

— Și am stat așa multă vreme vorbind între noi și inima mi s-a umplut din nou de nădejde și m-am bucurat că nu mi-am luat viața. Și atunci am hotărât să fugim, Hwin și cu mine și iată cum am făcut. Ne-am întors la casa tatălui meu și eu mi-am îmbrăcat cele mai vesele veșminte și am cântat și am dansat în fața tatălui meu și m-am prefăcut nespun de bucuroasă de alegerea pe care el o făcuse pentru mine. Și apoi i-am spus: „O, Tată preaiubit, dă-i fiicei tale îngăduința de a lua cu ea pe una din însoțitoarele ei și de a intra în inima pădurii, timp de trei zile și trei nopți, ca să aducă jertfe lui Zardeenah, zeița Noptii și a Fecioarelor, așa cum se cuvine și cum fac fetele când se apro-pie vremea să-și ia rămas bun de la Zardeenah și să se gătească de nuntă.” Iar tatăl meu mi-a spus: „O, Fiică a mea, lumina ochilor mei, îți dau îngăduință să faci precum dorești”.

Dar plecând din fața tatălui meu, l-am căutat pe cel mai bătrân dintre ro-bii lui, acela care este scrib al tatălui meu și care mă știe de când eram prunc și

mă sălta pe genunchii lui, îndrăgindu-mă mai mult decât aerul și lumina. Și când l-am aflat, l-am pus să jure că-mi va păstra taina. Apoi l-am rugat să-mi scrie o scrisoare. Iar el a plâns și m-a rugat fierbinte să-mi schimb hotărârea, dar în cele din urmă a zis: „Aud și mă supun”. Și a scris întocmai ce i-am spus eu. Apoi am pecetluit scrisoarea și am ascuns-o în sân.

— Și ce spunea în scrisoare? Întreba Shasta.

— Taci, copile, zise Bree. Strici toată povestea. O să aflăm despre scrisoare la vremea potrivită. Spune mai departe, Tarkheena, te ascultăm.

— Am ales apoi o însoțitoare care să meargă cu mine în pădure, am chemat-o și i-am poruncit să mă scoale a doua zi, dis-de-dimineață. Și apoi m-am prefăcut veselă și i-am dat să bea vin; dar în cupă amestecasem prafuri care știam că o vor face să doarmă timp de o noapte și o zi. Am așteptat apoi până ce somnul i-a cuprins pe toți ai casei, apoi m-am ridicat din pat și am îmbrăcat armura fratelui meu, pe care o țineam în iatac, ca să-mi amintească de el. În chimir am ascuns bani și câteva bijuterii, am luat de-ale gurii, cu mâna mea am pus șaua pe Hwin și am pornit la drum la a doua strajă a nopții. Dar nu m-am îndreptat spre pădurea unde credea tatăl meu că am să mă aflu, ci înspre nord, spre Tashbaan.

Timp de trei zile cel puțin, știam că tatăl meu nu mă va căuta, înșelat fi-înd de vorbele pe care i le spusese. În a patra zi, am ajuns la cetatea Azim Balda. Pentru cei ce nu știu, cetatea se află la o mare întretăiere de drumuri și este locul de unde vin și pleacă curierii Tisrocului (fie ca în veci să trăiască), pe cai iuți, spre toate colțurile imperiului. A putea trimite mesaje prin acești curieri este o onoare dată numai celor mai de seamă dintre Tarkaani. M-am înfățișat deci în fața mai-marelui curierilor, în Casa Mesageriei Imperi-ale din Azim Balda și iată ce i-am spus: „O, vrednice sol, iată aici o scrisoare de la unchiul meu Ahoshta Tarkaan către Kidrash Tarkaan, stăpânul Calava-rului. Ia aici cinci galbeni și fă precum ți-am spus. Și mai-marele curierilor a zis: „Aud și mă supun”.

Scrisoarea era scrisă ca venind din partea lui Ahoshta și iată ce spunea „Ahoshta Tarkaan către Kidrash Tarkaan, pace îți aduc și salutul meu. În nu-mele lui Tash, cel atotputernic și neîndurător, îți fac cunoscut ție, că pe când mă îndreptam către casa ta pentru a pecetlui solia de nuntă între mine și fi-ica ta, Aravis Tarkheena, i-a fost plăcut norocului și zeilor să mi-o scoată în cale chiar pe ea, pe fiica ta, în pădurea unde adusesese jertfe lui

Zardeenah, du-pă obiceiul fecioarelor. Și când am aflat cine este, vrăjit fiind de frumuse-țea și de cuviința ei, m-am aprins de dragoste pentru ea. Și am simțit că n-aș mai fi putut deosebi ziua de noapte dacă nu o iau de soție chiar atunci, pe loc. Și așa, m-am grăbit să aduc jertfele cuvenite și am luat pe fiica ta de soție în același ceas în care am cunoscut-o. Și apoi am luat-o cu mine în casa mea. Și te rugăm amândoi să binevoiești a veni aici de grabă, ca să ne bucurăm împreună; și tot așa, ia aminte să aduci cu tine zestrea soției mele, de care am mare nevoie, având mari cheltuieli de făcut. Și pentru că tu și cu mine suntem frați, trag nădejde că nu te vei fi mâiniat de graba cutare s-a făcut nunta, vinovată de aceasta fiind doar iubirea arzătoare ce o am pentru fiica ta. Zeii să te aibă în pază.”

De îndată ce-am trimis scrisoarea, am părăsit cetatea Azim Balda în cea mai mare grabă, dar fără teamă de a fi urmărită. Fără îndoială, mi-am spus eu, la primirea unei astfel de scrisori, tatăl meu se va îngriji să-i trimită mai întâi răspuns lui Ahoshta sau se va duce chiar în casa lui. Trăgeam nădejde că, până să se afle fapta mea, eu să fiu departe de Tashbaan. Aceasta este povestea mea de la început și până în această noapte când am fugit din calea leilor și v-am cunoscut după trecerea brațului cu apă sărată de mare.

— Și fata aceea ce-a pățit – cea căreia i-ai dat prafuri de dormit? O întreabă Shasta.

— A fost biciuită, fără îndoială, pentru că s-a trezit târziu, răspuse Aravis cu răceală. Dar o merita – era doar o iscoadă a soției tatălui meu. Mă bucură gândul că a fost pedepsită.

— Nu mi se pare un lucru prea plăcut, zise Shasta.

— Nu am povestit toate astea ca să-ți fac ție plăcere, i-o reteză Aravis tăios.

— Și mai e ceva ce nu înțeleg în această poveste, insistă Shasta Tu nu ești mare, vreau să spun nu cred că ești mai mare decât mine. Ba dimpotrivă, cred că eu sunt mai mare decât tine. Cum ai putea să te măriți la vârsta asta?

Aravis nu spuse nimic, dar Bree interveni imediat:

— Shasta, nu arată lumii cât ești de neștiutor. În marile familii, căsători-ile au loc întotdeauna la această vârstă.

Shasta roși până în vârful urechilor (deși lumina era slabă și nimeni nu observă) și se simți luat peste picior. Fu apoi rândul lui Bree, la rugămintea lui Aravis, să povestească pățaniile prin care trecuseră. Ceea ce Bree făcu cu

mare plăcere, deși lui Shasta i se păru că insistă mai mult decât ar fi fost nevoie pe numărul de căzături cu care se alesese el și cât de puțin știa despre călărie. Bree râse cu poftă, dar Aravis nu zise nimic. Și când Bree termină de povestit, găsiră că era de cuviință să se culce.

A doua zi, porniră toți patru la drum. Lui Shasta călătoria îi plăcuse mai mult înainte, când nu erau decât el și cu Bree. Căci acum Calul discuta mai mult cu Aravis decât cu el. Bree trăise multă vreme în Calormen, printre Tar-kaani și cai de nobili și cunoștea o mulțime de oameni și de locuri pe care le știa și Aravis. Și ea spunea: „Dar dacă ai luat parte la bătălia de la Zulindreh înseamnă că l-ai văzut și pe vărul meu, Alimash, „ iar Bree răspundea: „O, Alimash! Cum să nu! Era comandant peste carele de luptă. Din păcate, eu niciodată nu m-am împăcat cu ideea de car sau cu genul de cai ce le trag. Adevărata cavalerie este cu totul altceva. Dar asta nu înseamnă că Alimash nu este un nobil cavaler. După victoria de la Teebeth mi-a umplut desaga cu zahăr.” Sau alteori începea Bree: „În vara aceea am fost la lacul Mezreel, „ și Aravis îl completa: „Oh, la Mezreel! Am avut o prietenă acolo, pe Lasaraleen Tarkheena. Ce loc minunat! Toate grădinile acelea și Valea celor O Mie de Parfumuri!” Bree nu voia să-l excludă într-adins pe Shasta din discuție, deși băiatul era cam de altă părere. Trebuie să înțelegeți însă că două persoane care au fost în aceleași locuri și care au cunoscut aceiași oameni nu se pot abține, când au prilejul, să nu vorbească la nesfârșit despre ceea ce știu. Ne-norocirea este că, dacă te afli de față, te simți întotdeauna dat la o parte.

Cât despre Hwin, aceasta era oricum sfioasă din fire, iar acum, în prezența unui nobil cal de luptă cum era Bree, nu mai vorbea aproape deloc. Iar Aravis nu i se adresa niciodată lui Shasta decât dacă nu avea încotro.

În curând însă mintea le fu ocupată de lucruri mult mai importante. Se apropiau de Tashbaan. Satele se înmulțiseră, iar drumurile erau tot mai pline de oameni. Acum cei patru fugari călătoreau numai noaptea, iar ziua stăteau ascunși. Și la fiecare popas discutau și se contraziceau despre ce și cum aveau să facă odată ajunși la Tashbaan. Gândul acesta îi speriasse pe toți și fiecare se străduise să-l alunge undeva în fundul minții. Dar de acum nu mai puteau să nu-l ia-n seamă. Și cu fiecare discuție, Aravis devenise puțin, doar puțin, mai prietenoasă cu Shasta; căci e curios ce bine te înțelegi cu cei din jur atunci când pui ceva la cale împreună cu ei, față de atunci când vorbești nimicuri.

Bree fu de părere că trebuia, înainte de toate, să-și stabilească un loc de întâlnire pentru cazul în care s-ar fi rătăcit unii de alții când traversau orașul. Și cel mai bun loc, zise el, era lângă Mormintele Vechilor Regi, care se aflau de partea cealaltă a orașului, chiar de unde începea deșertul.

— Sunt ca niște viespare uriașe de piatră, le explică el. N-aveți cum să nu le vedeți. Și ce-i minunat e că nici un locuitor din Calormen nu se încu-metă să treacă pe-acolo; locul, se spune, e bântuit de strigoi și oamenii se tem.

Aravis vru să știe dacă locul era într-adevăr bântuit. Dar Bree răspunse că el, un cal liber din Namia, nu credea în poveștile astea din Calormen. Și atunci Shasta zise că nici el nu se trage din Calormen și deci nici lui nu-i pasă dacă locul e sau nu bântuit. Ceea ce era o mare minciună desigur, dar vorbele lui produsese o puternică impresie asupra lui Aravis (deși pe moment o scoaseră din sărite) și ca urmare, se grăbi să adauge că nici pe ea n-o speriau strigoi, oricât ar fi fost de mulți. Rămase deci stabilit să se întâlnească la Morminte, de partea cealaltă a Tashbaanului, ceea ce-i făcu pe toți să se sim-tă foarte stăpâni pe situație. Dar sentimentul fu de scurtă durată, până ce Hwin zise, încet și sfios, că după părerea ei adevărata problemă nu era unde să se întâlnească după ce traversau orașul, ci cum anume îl vor traversa, fără a atrage atenția.

— Scumpă Doamnă, mâine o să lămurim toate aceste amănunte, o liniști Bree. Acum e vremea pentru un pui de somn.

Dar amănuntele se dovediră mai greu de lămurit decât crezuseră. Tashbaanul era construit pe o insulă în mijlocul unui râu; Aravis veni cu ideea ca ei să traverseze râul înot, pe timpul nopții, în felul acesta ocoleau cu totul orașul. Dar Bree nu fu de acord, în primul rând, râul era foarte lat, iar Hwin nu ar fi putut înota pe o asemenea distanță, mai ales cu un călăreț în spate. (Distanța era mare chiar și pentru el, dar Bree trecu repede peste acest aspect), în al doilea rând, pe râu aveau să fie cu siguranță o mulțime de bărci și de corăbii de tot felul. Nu se putea să nu-i vadă cineva – doi cai traversând râul înot, noaptea.

Shasta întrebă dacă nu puteau merge mai în susul râului și să-l traverseze pe unde albia era mai îngustă. Dar Bree îi spuse că pe ambele maluri ale râului, până departe în sus, se întindeau grădini și palate de vară.

Locul ar fi fost plin de Tarkaani și Tarkheene, ieșiți să se destindă prin grădinile palatelor sau dând petreceri pe apă. Era locul unde riscau cel mai

mult să întâlnească persoane care ar fi recunoscut-o pe Aravis sau chiar pe el.

— Atunci trebuie să ne deghizăm, zise Shasta.

După părerea lui Hwin însă cel mai puțin primejdios era să traverseze orașul de la un capăt la altul, de la o poartă la cealaltă. Asta le-ar fi dat posibilitatea să se ascundă în mulțimea de pe străzi. Dar îi plăcu și ideea lui Shasta cu deghizatul.

— Copiii trebuie să fie zdrențăroși și să arate ca niște săteni sau sclavi zise ea. Armura lui Aravis și ce mai avem le împachetăm și le ducem noi în spate. Copiii se vor preface că ne duc de dârlogi, iar noi, că suntem niște biete animale de povară.

— Scumpa mea! Exclamă Aravis puțin zeflemitor. Cine crezi tu că ar putea să-l confunde pe Bree cu un animal de povară, indiferent cât de bine îl de-ghizăm!

— Asta cam așa e, zise Bree pufnind și plecându-și urechile ușor, ușor de tot pe spate.

— Știu că nu este un plan foarte bun, insistă Hwin. Dar cred că este singura noastră șansă. De mult n-am mai fost țeșălați și deci nu arătăm chiar cum ar trebui să arătăm (cel puțin eu știu că nu arăt). Eu zic că dacă ne murdărim bine de noroi și mergem cu capetele plecate ca și cum am fi oste-niți și leneși – târându-ne copitele pe jos – avem toate șansele să trecem neobservați. Iar cozile ar trebui tăiate mai scurt: nu de tot, înțelegeți voi, ci doar așa cât să pară încâlcite.

— Vai, Doamnă! Izbucni Bree. V-ați gândit vreo clipă cât de îngrozitor ar fi să ajungem în Namia într-o stare atât de jalnică?

— Eu zic, insistă Hwin (care era o iapă foarte cu capul pe umeri), că trebuie mai întâi să putem ajunge în Namia.

Nimeni nu se arătă foarte încântat de ideea lui Hwin, dar era cea mai bună din tot ce găsiseră până atunci. Planul nu era foarte ușor de pus în practică, mai ales că necesita și ceva furțișaguri, cum spunea Shasta, sau „rechiziționare”, cum spunea Bree. Într-o noapte, dintr-o gospodărie dispărură câțiva saci și din alta, niște funie. Dintr-un alt sat apropiat Shasta cumpără straie de băiat, zdrențăroase, pentru Aravis și apărură cu ele triumfător cam pe la vremea când se lăsa seara. Ceilalți îl așteptau ascunși într-un pâlă de copaci, la poalele unui deal împădurit. Toți aveau emoții, căci acesta era

ultimul deal care-i despărțea de orașul Tashbaan aflat, în vale, de partea cealaltă.

— Cât mi-aș dori să-l fi traversat deja, murmură Shasta către Hwin.

— Și eu la fel și eu la fel, îi răspunse Hwin neliniștită.

În noaptea aceea urcară coasta dealului, mergând prin pădure, pe o potecă de pădurari. Și când ieșiră dintre copaci, pe coama dealului, zăriră deschizându-se la picioarele lor o vale sclipind de mii de luminițe. Shasta nu avea idee cum arată un mare oraș și priveliștea îl sperie. Mâncară de seară și copiii se culcară. Caii îi treziră însă foarte devreme a doua zi.

Stelele nu apuseseră încă, iar iarba era îngrozitor de rece și de umedă. Zorile abia mijeau undeva departe spre est, pe cerul de la hotarul mării. Aravis intră în pădure și se întoarse îmbrăcată în straiile cele ponosite în care arăta oarecum ciudat; își împachetase lucrurile și le aducea în brațe. Acestea împreună cu armura, scutul, iataganul, cele două șei și celelate piese prețioase din harnașamentul cailor au fost apoi puse în saci. Bree și Hwin arătau cât puteau de murdari și de neîngrijiți. Mai rămănea doar să li se taie cozile. Sin-gura unealtă cu care se putea face asta era iataganul lui Aravis, iar acesta fu-sese deja împachetat. Așa că au trebuit să desfacă din nou unul din saci ca să-l găsească. Tăiatul cozilor le luă ceva timp și fu destul de dureros pentru cai.

— Pe cuvântul meu! Exclamă Bree. Dacă n-aș fi fost un Cal Cuvântător, primeai o copită în față de vedeai stele verzi! Parcă era vorba să tai coada, nu s-o smulgi, așa cum simt că faci.

Dar, în ciuda luminii scăzute și a degetelor amorțite de frig ale copiilor, totul fu în cele din urmă gata. Sacii plini fură legați pe spinările celor doi cai, copiii apucară de funii (pe care caii le purtau în loc de căpăstru și dârlogi) și porniră la vale, înspre oraș.

— Și nu uitați, le spuse Bree. Încercăm să stăm împreună. Dar dacă nu putem, ne întâlnim la Mormintele Vechilor Regi. Cine ajunge primul îi așteaptă pe ceilalți.

— Iar voi nu uitați unde vă aflați, le zise Shasta cailor. Orice s-ar întâmpla, nu care cumva să începeți să vorbiți.

4. PRIMA ÎNTÂLNIRE.

La început, Shasta nu vedea nimic în vale în afară de o pâclă groasă din care țâșneau ici și colo câteva cupole și turle ascuțite; dar pe măsură ce ziua creștea, iar ceața se risipea, începu să vadă din ce în ce mai mult. Valea era

străbătută de un râu lat care se despărțea în două brațe. Pe insula dintre cele două brațe se înălța orașul Tashbaan, una din minunile lumii. Orașul era înconjurat la bază de un zid masiv de piatră, mângâiat în permanență de apele râului și întărit cu atât de multe turnuri încât Shasta renunța în curând la ideea de a le mai număra. Iar dincolo de zid, insula creștea ca un deal uriaș, pe ale cărui coaste, de jos și până în vârf, la palatul Tisrocului și, mai sus, la Templul lui Tash, se ivea un talmeș-balmeș de case și clădiri așezate în trepte – terasă peste terasă, stradă peste stradă, drumuri în zigzag, scări abrupte mărginite de portocali și lămâi, acoperișuri cu grădini, balcoane, arcade a-dânci, alei mărginite de coloane, foișoare înguste, creneluri, minarete, turle înalte și ascuțite. Și când soarele răsări din mare, razele sale scânteiară pe cupola de argint a tempului din vârf. Shasta simți că ametește.

— Mergi, Shasta, nu te opri, îl îmboldi Bree.

Pe pereții văii, de o parte și de alta a râului, se înghesuiau grădini atât de numeroase încât de departe valea părea împădurită. Dar când te apropiai, ve-deai cum de sub ramurile pomilor te priveau pe furiș șiruri de ziduri, împrej-muind căsuțe albe. Shasta remarcă imediat parfumul delicios de fructe și flori care plutea în aer. Nu trecu mult și se aflau jos în vale, printre grădini. Mer-geau încet pe un drumeag drept și domol, mărginit de-o parte și de alta de zi-duri albe, peste care se aplecau coroanele pomilor.

— Ce loc minunat! Exclamă Shasta uimit.

— Ai dreptate, zise Bree. Dar și mai bine m-aș simți dacă ne-am afla de partea cealaltă a orașului. Spre nord, spre Namia!

În momentul acela, aerul răsună de un sunet grav și prelung, care spori și spori până ce valea întreagă fu cuprinsă de tremur. Era un sunet muzical, dar atât de puternic și de solemn încât era întrucâtva înfricoșător.

— Sunt cornurile care anunță deschiderea porților orașului, le spuse Bree. Mai avem puțin și ajungem. Aravis, te rog să mergi cu umerii căzuți și cu pasul mai greoi. Încearcă să arăți mai puțin a prințesă, închipuie-ți că de când te știi ai fost lovită cu piciorul, că ți s-au dat palme și ți s-a vorbit urât.

— Dacă e pe-așa, zise Aravis, ce-ar fi să încerci și tu să mergi cu capul mai plecat, fără să-ți arcuiеști gâtul. Încearcă să arăți mai puțin a cal de lup-tă.

— Șșșt, zise Bree, am ajuns.

Ajunseseră într-adevăr pe malul râului, de unde drumul se continua peste un pod sprijinit pe un șir de piloni arcuiți. Apa dansa veselă în lumina dimineții; în dreapta lor, înspre gura de vărsare a râului se zăreau câteva ca-

targe. Nu erau singuri pe drum. Pe pod se mai aflau alți drumeți, cei mai mulți săteni, cu coșuri pe cap sau trăgând după ei măgari sau catări împovărați de mărfuri. Copiii se alăturară mulțimii, ținând caii strâns lângă ei.

— S-a întâmplat ceva? Îi șopti Shasta lui Aravis, pe al cărei chip apăruse o expresie ciudată.

— Ce știi tu! Îi răspunse Aravis cam sălbatic. Ce-ți pasă ție de Tashba-an? Eu însă aș fi putut intra aici purtată pe o lectică precedată de soldați și urmată de sclavi, aș fi putut merge la un ospăț în chiar palatul Tisrocului (fie ca în veci să trăiască) – nu să intru așa, pe furiș, ca un hoț. Pentru tine e cu totul altceva.

Lui Shasta toate aceste gânduri i se păreau prostești.

La capătul celălalt al podului zidurile orașului se înălțau uriașe deasupra lor și porțile de bronz erau date în lături. Intrarea era largă, dar din pricina înălțimii părea îngustă. De o parte și de alta era străjuită de vreo șase soldați sprijiniți în sulite. La vederea lor, Aravis nu se putu stăpâni să nu-și spună: „Dacă ar ști a cui fiică sunt, ar lua imediat poziție de drepți și mi-ar da onorul”. Ceilalți însă nu-și doreau decât să se poată strecura cât mai ușor pe lângă soldați. Din fericire, aceștia nu-i opriră, însă unul dintre ei apucă totuși un morcov din coșul unui țăran și azvârli cu el în Shasta, râzând cu glas gros:

— Măi, argatule! Strigă el. O s-o iei pe coajă dacă te prinde stăpânul că i-ai folosit calul de călărie ca animal de povară.

Shasta se sperie puțin, căci asta arăta că oricine se pricepea cât de cât la cai nu se putea înșela în privința lui Bree.

— Uite așa mi-a poruncit stăpânul! Răspunse Shasta.

Dar mai bine și-ar fi ținut gura, căci soldatul îi trase o palmă care-l trânti aproape la pământ.

— Na, neisprăvitule, zise soldatul. Ca să te înveți minte altă dată cum vorbești cu oamenii liberi.

Dar acesta fu singurul incident. Reușiră să intre în oraș fără alte necazuri. Shasta vărsă doar puține lacrimi; bătaia nu era ceva neobișnuit pentru el.

De partea cealaltă a porților, orașul nu mai era atât de impresionant cum părea de la depărtare. Prima străduță pe care merseră era strâmtă și în zidurile care o mărgineau de ambele părți abia dacă erau tăiate câteva fereștre. Străzile erau mult mai aglomerate decât se așteptase Shasta: săteni (în drum spre piață) care intraseră în oraș o dată cu ei, dar și sacagii, vânzători

de zaharicale, hamali, soldați, cerșetori, copii zdrențăroși, găini, câini fără stăpân și sclavi în picioarele goale. Ceea ce te izbea imediat erau mirosurile – mirosul de oameni nespălați și de câini nespălați, amestecat cu miros de par-fumuri, de usturoi, de ceapă și de mormane de gunoi care se înălțau peste tot.

Shasta mergea în fruntea grupului, dar Bree era cel care cunoștea dru-mul și îl ghida pe băiat prin mici smucituri ale nasului. În curând o luară la stânga și începură să urce o coastă abruptă a dealului. Aici aerul era mult mai răcoros și mai respirabil, căci drumul era mărginit de pomi, iar casele se întindeau numai pe partea dreaptă; la stânga privirea le cobora peste acoperișurile caselor și ajungea până jos la râu, ba chiar mai departe, în susul apei. Drumul se răsuci apoi în serpentină spre dreapta și conține să urce. De fapt, începuseră să urce șerpuit, spre centrul orașului, care se afla în vârful dealu-lui. Nu după mult, ajunseră într-o zonă mai plăcută a orașului, unde drumu-rile erau bune. Pe pedestaluri șlefuite erau așezate statui mărețe ale zeilor și eroilor calormeni – figuri mai degrabă impresionante decât plăcute privirii. Palmieri și alei mărginite de coloane aruncau umbră pe deasupra străzilor fierbinți. Și dincolo de porțile arcuite ale palatelor pe lângă care treceau, Shasta văzu ramuri verzi, fântâni răcoroase și curți pavate cu iarbă. Trebuie să fie foarte plăcut înăuntru, își spuse el.

La fiecare cotitură a drumului Shasta spera să scape de mulțime, dar mulțimea se încăpățâna să țină pasul cu ei. Înaintau greu și din când în când erau nevoiți să stea pe loc. Asta se întâmpla când peste forfota mulțimii răsu-na câte o voce puternică, strigând: Faceți loc! Loc! Loc! Pentru Tarkaan sau pentru Tarkheena, sau pentru al cincisprezecelea Vizir, sau pentru Ambasa-dor. Atunci mulțimea toată se lipea de ziduri și peste capetele lor Shasta pu-tea zări uneori pe nobilul sau pe nobila pentru care se producea toată acea învâlmășeală și care se legăna tolănit în câte o lectică purtată pe umeri de pa-tru sau uneori șase sclavi uriași. Căci în Tashbaan exista o singură regulă de circulație care spunea că oricine este mai mic în rang trebuie să se dea la o parte din calea celui mai mare în rang, dacă nu voia să simtă mușcătura bi-ciului sau lovitura unui mâner de spadă.

Însă cea mai groaznică dintre aceste opriri avu loc tocmai sus, pe ultima stradă din vârful dealului (mai sus de care se afla doar palatul Tisrocului).

— Loc! Loc! Loc! Se auzi deodată o voce. Faceți loc pentru Regele Barbari-lor Albi, oaspetele Tisrocului (fie ca în veci să trăiască)! Faceți loc pentru dele-gația de nobili din Namia!

Shasta încercă să se tragă într-o parte și să-l facă și pe Bree să dea îna-poi. Dar nici un cal, nici chiar un Cal Cuvântător din Namia, nu se poate da lesne îndărăt cu spatele. Și o femeie cu un coș foarte colțuros, aflată chiar în spatele lui Shasta, îi înfipse cu putere coșul între umeri, rățoindu-se:

— Ia vezi pe unde calci! Pe cine crezi tu că împingi așa?

Apoi altcineva îl înghionti dintr-o parte și, în zăpăcelala momentului, băiatul scăpă funia lui Bree. Și apoi întreaga mulțime din spatele lui deveni atât de compactă și de nemișcată, încât Shasta rămase înțepenit pe loc. Și uite a-șa se pomeni, fără voia lui, în chiar primul rând, de unde putea vedea bine grupul care cobora strada.

Era un grup cu totul deosebit de tot ce văzuse în ziua aceea. Crainicul care mergea în față strigând „Loc, loc!” era singurul din Calormen. Și nu se vedea nici o lectică; întregul grup mergea pe jos. Era alcătuit cam din șase bărbați cum Shasta nu mai văzuse niciodată până atunci. Toți aveau pielea albă ca și el și cei mai mulți erau blonzi. Veșmintele le erau cu totul deosebi-te de cele ale locuitorilor din Calormen. Cei mai mulți aveau picioarele dezgo-lite până la genunchi. Purtau tunici colorate, în nuanțe frumoase, luminoase și puternice – verde-adânc, galben-vesel sau albastru-curat. În loc de turba-ne, purtau pe cap coifuri din fier sau argint, unele încrustate cu nestemate, unul dintre ele având montate o pereche de aripioare de o parte și de alta. Câțiva erau cu capul gol. Spadele care le atârnavă la șold erau drepte și lungi și nu curbate ca iataganele din Calormen. Și în loc să pară gravi și misterioși, precum cei mai mulți dintre calormeni, străinii înaintau în pas săltăreț, legă-nându-și brațele și umerii, discutând și râzând între ei. Unul mergea fluie-rând. Păreau gata să lege prietenie cu oricine se arăta prietenos și nici că le păsa de cei îmbufnați. Shasta își spuse că nu văzuse nimic mai frumos în via-ța lui.

Dar nu avu timp să se bucure prea mult, căci chiar atunci se întâmplă un lucru îngrozitor. Conducătorul grupului de bărbați blonzi arătă dintr-o da-tă înspre Shasta și strigă cu voce tare:

— Uite-l! Uite-l pe fugarul nostru! Și îl apucă de umăr.

În clipa următoare, Shasta primi o palmă, dar nu una dureroasă, care să-ți umple ochii de lacrimi, ci doar usturătoare, destul ca să înțelegi că ai fost

muștră pentru o prostie făcută. Și apoi străinul clătină din cap și adău-gă:

— Rușine să vă fie, Domnul meu! Rușine! Regina Susan are ochii roșii de cât a plâns. Cum! Să lipsiți o noapte întreagă de acasă! Pe unde ați umblat?

Dacă ar fi putut, Shasta ar fi țâșnit sub burta lui Bree încercând să se piardă în mulțime; dar bărbații cei blonzi îl înconjuraseră și îl țineau cu pute-re pe loc.

Primul lui impuls fu, bineînțeles, să spună că el nu era decât un biet fiu de pescar și că nobilul domn străin se înșela și îl lua drept altcineva. Apoi își dădu seama că ultimul lucru de care avea nevoie, cu toată acea mulțime împrejur, era să înceapă să explice cine este și pentru ce se află acolo. Dacă ar fi început, ar fi fost întrebat imediat de unde-și găsisese calul și cine era Aravis – și atunci putea să-și ia adio de-a mai putea ieși din Tashbaan. Următorul lui impuls fu să se întoarcă spre Bree și să-i ceară ajutor din priviri. Dar Bree nu avea de gând să dezvăluie acelei mulțimi că era un Cal Cuvântător și stătea acolo cu un aer prostănac. Cât despre Aravis, Shasta nici nu încercă să se întoarcă spre ea, de teamă să nu atragă atenția. Și nu mai era timp de gândire, căci conducătorul grupului de namieni zise imediat:

— Peridan, apucă respectuos pe tânăra noastră alteță de una din mâini, iar eu am să-l apuc de cealaltă. Și acum să ne continuăm drumul. Regina, sora noastră, se va liniști de îndată ce-o să-l vadă pe micul nostru fugăr la adăpost în casa în care suntem găzduiți.

Și astfel se prăbușiră toate planurile lor, înainte să fi apucat să ajungă măcar la jumătatea orașului.

Shasta fu luat pe sus de un grup de necunoscuți, fără să-și poată lua ră-mas bun de la ceilalți. N-avea nici cea mai mică idee ce i s-ar putea întâmpla mai departe. Regele Namiei – căci după cum i se adresau ceilalți era cu siguranță un rege – continuă să-l asalteze cu întrebări: unde fusese, cum ieșise din palat, ce făcuse cu hainele lui și dacă nu-și dădea seama cât fusese de neastâmpărat. Numai că regele îi spuse „făr'de-astâmp'„ în loc de neastâmpă-rat.

Shasta nu răspunse nimic, deoarece nu știa ce putea spune care să nu fie periculos.

— Cum? Ați amuțit? Continuă regele. Trebuie să vă spun din capul locului, Alteță, că această muțenie de câine bătut se cuvine încă și mai puțin unuia din neamul vostru decât chiar fapta înfăptuită. Să fugi o noapte de acasă poate trece drept o năzdrăvănie de băiețaș isteț. Dar fiul regelui din

Archen trebuie să se mândrească cu fapta lui, nu să meargă cu capul plecat ca un sclav din Calormen.

Toată această situație era foarte neplăcută, căci Shasta simțea că acest tânăr rege era cel mai drăguț adult pe care-l cunoscuse vreodată și i-ar fi plăcut să-i facă o impresie bună.

Străinii îl conduseră – ținându-l strâns de ambele mâini – de-a lungul unei străzi înguste și în jos pe niște scări scunde, apoi în sus pe alte scări până la o intrare mare, tăiată într-un zid alb și străjuită în ambele părți de doi chiparoși înalți, de un verde-închis. Dincolo de arcul intrării, Shasta se pome-ni într-o curte-grădină. Un bazin de marmură, cu apă limpede, era alimentat de o mică fântână-țâșnitoare care creștea din mijlocul său. În jurul bazinului, pe un covor de iarbă moale creșteau portocali, iar pe zidurile care închideau grădina se întindeau trandafiri cățărători. Zgomotul, praful și mulțimea de pe străzi păsură dintr-o dată foarte îndepărtate. Traversară grădina și ajunseră la o intrare întunecoasă. Crainicul rămase afară. Străinii îl conduseră apoi pe un coridor lung, a cărui pardosea de piatră îi răcorea de minune tălpile înfier-bântate și urcară la etaj. Câteva clipe mai târziu, Shasta se pomeni clipind în lumina unei încăperi mari și spațioase, cu ferestrele toate deschise înspre nord, ca să nu pătrundă soarele. Pardoseala era acoperită cu un covor cu cele mai frumoase culori pe care le văzuse Shasta vreodată, în care se afundă cu tălpile, ca și cum ar fi călcat pe un pat moale de mușchi. De-a lungul pereților erau înșirate divane joase, încărcate cu perne mari și încăperea părea pli-nă de oameni; oameni foarte ciudați, unii dintre ei, își zise Shasta. Dar nu a-vu prea mult timp să se gândească la asta, căci una dintre cele mai frumoase doamne pe care o văzuse vreodată se ridică în picioare și îl cuprinse în brațe, sărutându-l:

— Corin! Corin! Cum ai putut să-mi faci una ca asta? Mie, care ți-am fost cea mai apropiată prietenă, după moartea mamei tale. Ce i-aș fi spus eu augustului tău părinte dacă mă înapoiam fără tine? Ar fi fost prilej de război între Archen și Namia, ținuturi prietene din zorii timpurilor. A fost urât, prie-tene, foarte urât din partea ta să ne faci una ca asta.

„S-ar părea că sunt luat drept prințul acestui Archen, pe unde o mai fi și ăsta, își spuse Shasta în sinea lui. Iar oamenii ăștia trebuie să fie toți narni-eni. Unde o fi adevăratul Corin?” Dar aceste gânduri nu-l ajutară cu nimic. Rămase mut ca mai înainte.

— Pe unde ai umblat, Corin? Îl întrebă doamna, cu mâinile încă sprijinite pe umerii lui.

— N-Nu știu, se bâlbâi Shasta.

— Ce ți-am spus eu, Susan, zise atunci Regele. N-am izbutit să scot ni-mic de la el, adevăr sau minciună.

— Măjestățile Voastre! Regină Susan! Rege Edmund! Se auzi dintr-o dată o voce: și când Shasta se întoarse să vadă de unde vine, aproape că-i sări ini-ma din piept de uimire. Căci vorbitorul era una din acele ființe stranii pe care le observase din colțul ochiului atunci când intrase prima oară în încăperea. A-vea cam aceeași înălțime cu Shasta. De la mijloc în sus semăna a om, dar picioarele îi erau acoperite cu blană ca la țap, ba chiar aveau formă de picioare de țap. Avea copite de țap și o coadă. Pielea îi era roșiatică, părul creț, avea o bărbuță scurtă și ascuțită și două cornițe. Personajul era de fapt un Faun, dar Shasta nu văzuse așa ceva nici măcar în desene și nu știa că există. Și dacă ați citit cumva o carte care se numește Șifonierul, Leul și Vrajitoarea, veți vrea poate să aflați că acesta era același Faun Tumnus, pe care Lucy, sora Reginei Susan, îl cunoscuse din chiar prima zi când pătrunsese în Namia. Dar acum Faunul era mai bătrân, căci Peter, Susan, Edmund și Lucy domneau peste Namia de mai mulți ani.

— Măjestățile Voastre, spuse el, Micul nostru Prinț are insolație. Uita-ți-vă la el! E amețit. Nu știe unde se află.

Și atunci toată lumea încetă să-l mai dojenească și să-l mai iscodească și începu să se agite în jurul lui, fu culcat pe un divan, cu multe perne sub cap și i se dădu să bea șербet glasat dintr-o cupă de aur și i se spuse să stea liniștit.

Așa ceva nu i se întâmplase lui Shasta în viața lui. Niciodată nu visase că va ajunge vreodată să stea întins pe ceva atât de comod cum era acel divan sau să bea ceva atât de delicios cum era acel șербet. Încă se mai întreba ce s-o fi întâmplat cu Bree, Hwin și Aravis și cum avea să reușească să scape de aici ca să-i întâlnească la Morminte și ce se va întâmpla cu el când o să apară adevăratul Corin. Dar niciuna din grijile astea nu mai păreau atât de chi-nuitoare acum, când se simțea atât de bine. Și poate, cine știe, mai târziu or să apară și ceva bucate!

Între timp, privea cu interes la ceilalți oameni din încăperea aerisită și răcoroasă. Pe lângă Faun mai erau doi pitici (o altă creatură pe care el n-o mai văzuse vreodată) și un Corb foarte mare. Restul erau toți adulți, dar ti-

neri și atât femeile, cât și bărbații aveau chipuri și glasuri mai plăcute decât majoritatea celor din Calormen. Și nu după mult, Shasta începu să devină atent la ce se vorbea în jurul lui.

— Și-acum, Doamnă, o întrebă Regele pe Regina Susan (doamna care-l sărutase pe Shasta), ce spui? Stăm în acest oraș de aproape trei săptămâni încheiate. Te-ai hotărât dacă te vei căsători cu acest iubit al tău cu pielea măslinie, cu acest Prinț Rabadash, sau nu? Doamna clătină din cap.

— Nu, frate, spuse ea, nici pentru toate nestematele din Tashbaan.

(„Ia-auzi! Își zise Shasta. Deși sunt Rege și Regină, sunt de fapt frate și soră, nu soț și soție.”)

— Ce veste îmbucurătoare, surioară, spuse Regele. Adevărat îți spun că te-aș fi iubit mai puțin dacă l-ai fi luat în căsătorie. De când au venit primii ambadori ai Tisrocului în Namia pentru a discuta această căsătorie și chiar mai târziu când Prințul a fost oaspetele nostru la Cair Paravel, a fost un mister pentru mine că inima ta i-a arătat atâta bunăvoință.

— Au fost momente de nebunie, Edmund, răspuse Regina Susan, pentru care-ți cer iertare. Și cu toate acestea, când a fost cu noi în Namia, acest Prinț s-a arătat într-o altă lumină decât aici, la Tashbaan. Căci vă iau pe toți ca martori ai uimitoarelor fapte de vitejie pe care le-a înfăptuit la marele turnir și la întrecerea pe care fratele nostru, Marele Rege, le-a organizat în cinstea lui și cât de blând și curtenitor s-a purtat cu noi timp de șapte zile. Dar aici, în orașul lui, ne-a arătat o altă față.

— Ah! Croncăni Corbul. Există un vechi proverb care spune: Pe urs, de vrei să-l știi, în bârlog vei iscodi.

— Adevărat grăiești, Gheară-Palidă, spuse unul dintre Pitici. Și un alt proverb spune: Vino, stai în casa mea și atunci mă vei afla.

— Da, zise Regele. L-am văzut pe Prinț așa cum este el de fapt: un tiran orgolios, sângeeros și crud, care iubește luxul și face numai ce-i place lui.

— Atunci, în numele lui Aslan, spuse Susan, să plecăm chiar astăzi din Tashbaan.

— Ei, aici e-aici, surioară, zise Edmund. Căci a venit vremea să-ți mărturisesc tot ceea ce mi-a stat pe suflet de mai multe zile. Peridan, dacă nu ți-e cu supărare, verifică la ușă, să nu fim ascultați. Nu-i nimeni? Bine, atunci. Trebuie să vorbim în mare taină.

Asistența deveni dintr-o dată foarte serioasă. Regina Susan sări în pi-cioare și se apropie de fratele ei.

— Edmund, exclamă ea. Ce se întâmplă? Îți citesc ceva îngrozitor pe chip.

5. PRINȚUL CORIN

— Scumpa mea soră și buna mea Doamnă, începu Regele Edmund, trebuie să dai dovadă de tărie. Căci, deschis îți spun, ne paște o mare primejdie.

— Ce s-a întâmplat, Edmund? Întrebă Regina.

— Iată ce e, spuse Edmund. Nu cred că vom putea părăsi orașul atât de ușor. Câtă vreme Prințul a tras nădejde că-l vei accepta de soț, am fost tratați ca oaspeți de onoare. Dar pe Coama Leului, de-ndată ce va fi întâmpinat de refuzul tău categoric, nu vom mai fi decât niște prizonieri.

Unuia dintre Pitici îi scăpă un fluierat ascuțit.

— V-am avertizat, Majestățile Voastre, v-am avertizat, spuse Gheară-Palidă, Corbul. Lesne de intrat, dar anevoie de ieșit, așa cum a spus racul despre oală!

— L-am văzut pe Prinț azi-dimineață, continuă Edmund. Nenorocirea face că nu e obișnuit să nu i se îndeplinească dorințele. Și e foarte deranjat de lungile tale amânări și de răspunsurile în coadă de pește. Azi-dimineață a insistat foarte mult să știe care este decizia ta. L-am amânat – încercând în același timp să-i mai domolesc speranțele – cu câteva glume ușurele despre firea schimbătoare a femeilor și i-am dat de înțeles că cererea lui ar putea fi refuzată. Atunci a devenit furios și periculos; în fiecare cuvânt pe care l-a rostit a picurat stropi de amenințare, deși purtarea lui a fost încă curtenitoare.

— Da, întâri Faunul Tumnus. Același lucru l-am observat și eu când am luat cina cu Marele Vizir astă-noapte. M-a întrebat cum îmi place Tashbaanul. Iar eu (căci nu-i puteam spune că urăsc fiecare piatră de aici și nici nu voiam să-l mint) i-am răspuns că, de la sosirea verii, inima-mi tânjește după codrii umbroși și plaiurile ondulate și răcoroase ale Namiei. Atunci Vizirul m-a dăruit cu un zâmbet strepezit și mi-a spus: Nimic nu te va împiedica să dansezi din nou pe acele plaiuri, picior de țap; cu condiția să ne lași în schimb o mireasă pentru prințul nostru.

— Vrei să spui că dorește să mă ia de soție cu de-a sila? Exclamă Susan.

— Mă tem că da, surioară, spuse Edmund. Soție sau sclavă, ceea ce ar fi și mai rău.

— Dar cum se poate? Crede el, Tisrocul, că fratele nostru, Marele Rege, ar suferi un asemenea afront?

— Sire, i se adresă Peridan, Regelui. Nu pot fi atât de nebuni. Ce cred ei, că în Namia nu există spade și sulite?

— Din păcate, eu cred că Tisrocul se teme prea puțin de Namia, zise Edmund. Noi suntem un ținut mic. Și micile ținuturi de la hotarul marilor imperii stănesc întotdeauna dușmănia nobililor imperiului. Încolțește în ei pofta de a le distruge, de a le înghițișe prea poate ca atunci când Tisrocul a acceptat să-l trimită pe Prinț la Cair Paravel ca pețitor pentru tine, surioară, să nu fi fost decât un prilej de-a ne căuta gâlceavă. Cel mai probabil este că nu-trește dorința de a ocupa Namia și Ținutul Archen dintr-o singură mișcare.

— Să încerce numai, spuse cel de-al doilea Pitic. Pe mare suntem tot atât de puternici ca și el. Și, dacă ne atacă pe uscat, va avea de traversat mai întâi deșertul.

— E adevărat ce spui, prietene, zise Edmund. Dar este oare deșertul o adevărată piedică în calea lui? Ce spune Gheară-Palidă, sfetnicul nostru?

— Cândva cunoșteam deșertul destul de bine, spuse Corbul. Deseori l-am străbătut în zbor când eram mai tânăr (Shasta deveni din ce în ce mai atent). Și un lucru e sigur: dacă Tisrocul alege drumul care trece prin oaza cea mare, nu va putea niciodată să ajungă cu o armată numeroasă până în Archen. Căci, deși ar putea înnopta în oază la sfârșitul unei singure zile de marș, izvoarele de apă care există acolo ar fi neîndestulătoare pentru a stinge setea tuturor oștenilor și a cailor. Dar mai există un drum în afară de acela.

Shasta deveni dintr-o dată foarte atent.

— Pentru a găsi acest drum, continuă Corbul, trebuie să pornești de lângă Mormintele Vechilor Regi și să mergi în direcția nord-vest, în așa fel încât să nu pierzi din ochi piscul dublu al Muntelui Pire. După o zi și ceva de mers călare, se ajunge la gura unei văi pietroase, îngustă ca o crăpătură. Cine nu știe poate sta chiar pe buza ei și să nu-și dea seama ce ascunde. Poți chiar să privești în gura văii, dar nu vei vedea nici iarbă, nici apă – nimic îmbietor. Dar, dacă-ți strunești totuși calul în această vale, vei da până la urmă de un râu a cărui albie te scoate direct în inima Ținutului Archen.

— Și oare armata Tisrocului cunoaște acest drum? Întrebă Regina.

— Prieteni, prieteni, spuse Edmund, ce rost au toate aceste vorbe de prisos? Întrebarea nu este cine va ieși învingător în cazul unui război între Narnia și Calormen, ci cum să salvăm onoarea Reginei noastre și să scăpăm cu viață din acest oraș drăcesc. Căci, chiar dacă fratele meu, Marele Rege Peter,

îl va înfrânge pe Tisroc de mai multe ori la rind, gâturile noastre vor fi fost de mult tăiate înainte să apucăm ziua aceea, iar grațioasa noastră Regină va fi devenit soția sau mai degrabă sclava acestui prinț.

— Dar suntem înarmați, Sire, spuse primul Pitic. Iar această locuință pa-re destul de ușor de apărut.

— Nu mă îndoiesc că niciunul dintre cei prezenți nu ar ezita să-și dea viața apărând intrarea în acest loc, iar dușmanii nu ar ajunge la Regină decât călcând peste cadavrele noastre, spuse Regele. Dar nu am face decât să ne zbatem ca niște șobolani prinși în capcană.

— Foarte adevărat, croncăni Corbul. Aceste planuri de-a ne baricada și de-a lupta până la ultimul om sunt bune ca subiecte de poveste, dar ele nu au avut niciodată sorti de izbândă. După primele încercări nereușite, dușma-nul pune întotdeauna foc la locuință.

— Din cauza mea se întâmplă toate astea, zise atunci Susan izbucnind în lacrimi. Ah, dacă n-aș fi plecat niciodată de la Cair Paravel. Ultima noastră zi fericită a fost înainte de sosirea acelor soli din Calormen. Cârțițele tocmai ne plantau o nouă livadă... Oh., oh...

Și își îngropă fața în palme, plângând amarnic.

— Curaj, Su, curaj, o îmbărbătă Edmund. Adu-ți aminte – dar ce se întâmplă cu tine, domnule Tumnus? Căci Faunul se ținea cu ambele mâini de cornițe de parcă încerca să-și țină capul să nu fugă și se răsucea pe loc ca măcinat de o mare durere.

— Nu-mi vorbiți, nu-mi vorbiți, zise Tumnus. Încerc să gândesc. Mă gândesc așa de tare că abia mai pot să respir. Așteptați puțin, așteptați.

Urmă un moment de tăcere nelămurită după care Faunul își înalță ca-pul, trase aer adânc în piept, își șterse fruntea și zise:

— Singura problemă este cum să ajungem jos la corabia noastră – cu niște provizii – fără să fim văzuți sau opriți.

— Da, observă sarcastic unul dintre Pitici. Tot așa cum singura proble-mă a cerșetorului care ar călări e că nu are cal.

— Stați puțin, stați puțin, zise agitat Domnul Tumnus. Nu avem nevoie decât de un pretext pentru a primi îngăduința să coborâm astăzi la corabie și să încărcăm câteva provizii.

— Și? Întrebă Regele Edmund nelămurit.

— Ei bine, continuă Faunul, ce-ați zice dacă Majestățile Voastre l-ar invi-ta pe Prinț la un mare ospăț, să zicem pentru mâine seară, la bordul corabiei

noastre, Splendour Hyaline? Cuvintele invitației trebuie bine meșteșugite, să fie cât se poate de curtenitoare, dar fără să angajeze cu nimic onoarea Reginei: doar atât cât să-i dea Prințului speranța că Regina a început să se înduplece în hotărârea ei.

— Iată un sfat cu adevărat înțelept, Sire, zise Corbul.

— Și apoi, se aprinse și mai tare Tumnus, nu va mai fi de mirare pentru nimeni să ne vadă urcând și coborând de pe vas, căci ar ști că ne pregătim de oaspeți. Câțiva dintre noi vor trebui să meargă prin bazar să cumpere fructe, zaharicale și vinuri, ca și cum chiar am pregăti un ospăț. Și mai trebuie să tocmim scamatori, jongleri, dansatoare și cântăreți care să fie la bordul vasu-lui mâine-noapte.

— Înțeleg, înțeleg, spuse Regele Edmund frecându-și palmele.

— Și apoi, continuă Tumnus, ne imbarcăm cu toții în seara asta. Și de îndată ce se lasă întunericul...

— Ridicăm pânzele și scoatem vâslele! Exclamă Regele.

— Și ieșim în larg! Strigă Tumnus, sărind în picioare și începând să danseze.

— Înspre nord, zise primul Pitic.

— Fugim acasă! Ura pentru Namia și pentru nord! Exclamă celălalt pitic.

— Iar Prințul se va trezi a doua zi de dimineață și va găsi colivia goală! Adăugă Peridan, bătând din palme.

— O, Domnule Tumnus, dragă Domnule Tumnus, zise Regina prinzându-l de mâini și învârtindu-se cu el în pas de dans. Ne-ai salvat pe toți.

— Prințul va porni după noi, observă un alt nobil, al cărui nume Shasta nu-l auzise.

— Nu mi-e teamă de asta, spuse Edmund. Am văzut toate corăbiile lor de pe râu și printre ele nu se află nici un vas de război și nici vreo galere rapidă. Chiar mi-aș dori să ne urmărească! Căci Splendour Hyaline poate scufunda orice vas care s-ar încumeta să-i ia urma – presupunând că ne-ar putea ajunge.

— Sire, zise Corbul. Șapte zile dacă mai stăm să cugetăm, tot nu vom găsi alt plan mai bun decât al Faunului. Și dacă ne-am hotărât, hai să ne îngrijim mai înainte de cuiburi și apoi de ouă, așa cum spunem noi, păsările. Cu alte cuvinte, haideți să mâncăm și apoi să ne apucăm de treaba ce ne-așteaptă.

La auzul acestor vorbe, toată lumea se ridică în picioare, ușile se deschiseră, iar nobilii și celelalte ființe din încăperea se dădură în lături lăsând loc pentru Rege și Regină. Shasta tocmai se întreba ce să facă, dar Domnul Tum-nus îl liniști:

— Stați cuminte, Alteță. Vă aduc eu îndată ceva de mâncare. Nu e nevoie să vă mișcați până nu suntem gata de îmbarcare.

Shasta își lăsă capul înapoi pe perne și în curând rămase singur în încăperea.

„Ce mi se întâmplă e de-a dreptul îngrozitor, „ își spuse el. Nu-i trecuse nici o clipă prin minte să le spună acestor namieni întregul adevăr și să le ceară ajutorul. Fiind crescut de un om aspru și zgârcit cum fusese Arsheesh, își făcuse un obicei de a nu spune nimic, dacă se putea, oamenilor mari: era convins că adulții întotdeauna strică sau te împiedică să faci ceea ce vrei. Și se mai gândea că Regele s-ar fi purtat frumos cu cei doi cai, deoarece erau animale cuvântătoare din Namia, dar nu și cu Aravis, căci era din Calormen și ar fi putut s-o vândă ca sclavă sau să o trimită înapoi la tatăl ei. Cât despre el, „Nici în ruptul capului n-aș avea curajul să le spun că eu nu sunt adevăratul-Printz Corin, în orice caz nu acum, „ își zise el. Le-am auzit toate planuri-le. Dacă ar afla că eu nu sunt unul de-al lor, n-aș mai ieși viu din casa asta. Le-ar fi teamă că i-aș trăda Tisrocului. M-ar ucide. Dar dacă apare totuși ade-văratul Corin, o să iasă totul la iveală și atunci mă vor ucide, cu siguranță.” Shasta nu avea, vedeți voi, nici o idee de cum se poartă oamenii nobili și li-beri.

„Ce mă fac? Ce mă fac? „ Își repeta el întruna. Dar ia te uită – se înapoia-ză ființa cu picioare de țap.”

Faunul intră în cameră, pe jumătate dansând, purtând pe brațe o tavă care era aproape cât el de mare. O așeză pe o masuță încrustată de lângă di-vanul lui Shasta și apoi își încrucișă picioarele de țap și se așeză direct pe covor.

— Acum, micul meu printz, spuse el, mănâncă bine. O să fie ultima ta masă în Tashbaan.

Era un ospăț pe cinste, după obiceiul celor din Calormen. Nu știu dacă vouă v-ar fi plăcut sau nu, dar Shasta a fost încântat. Se aflau pe tavă lan-guste și salată, becață umplută cu migdale și trufe și un fel complicat făcut din ficăței de pasăre amestecat cu orez, stafide și nuci, apoi pepeni răcoroși, jeleu de agrișe și jeleu de dade și o mulțime de alte bunătăți pregătite cu

gheață. Era de asemenea și o carafă mare cu vin, din acela care se numește „alb” deși, de fapt, este galben.

Și cât timp Shasta mănă, bunul Faun, care-l credea încă amețit de soa-re, îi vorbi despre clipele minunate care așteaptă atunci când vor ajunge îna-poi acasă, despre bătrânul lui părinte, Regele Lune, care domnea peste Ținu-tul Archen și despre micuțul castel unde locuia pe versantul de sud al trecă-torii.

— Și nu uita, zise Domnul Tumnus, că de ziua ta vei primi prima ta armură și primul cal de luptă. Și apoi Alteța Voastră va începe să învețe cum să mânuiască «ulița și cum să se dueleze în turnir. Și în câțiva ani, dacă totul merge bine, Regele Peter i-a promis părintelui vostru că el însuși vă va unge Cavaler la Cair Paravel. Dar până atunci o să tot fie un du-te-vino între Narnia și Archen, prin trecătoarea munților. Și nu uitați că mi-ai promis că vii să stai cu mine o săptămână întreagă, cât ține Festivalul Verii, când în inima pădurii se aprind focuri, iar Faunii și Driadele dansează până-n zori. Și apoi, cine știe?

— Poate o să-l vedem chiar pe Aslan!

După ce băiatul termină de mâncat, Faunul îl îndemnă pe Shasta să stea liniștit acolo unde era.

— Nu ți-ar strica un puiut de somn, adăugă el. Te scol eu când vine tim-pul să ne imbarcăm. Și apoi, mergem Acasă. Spre nord, spre Namia!

Lui Shasta atât de mult îi plăcuse masa și toate câte i le povestise Tum-nus, că atunci când rămase singur gândurile lui luară o cu totul altă întorsă-tură. Își dorea acum ca adevăratul Prinț Corin să nu apară decât când era prea târziu și ca el, Shasta, să poată pleca pe corabie spre Namia. Mă tem că Shasta nu se gândea deloc la ce-ar fi pățit adevăratul Corin dacă era lăsat în urmă în Tashbaan. Îl îngrijora puțin gândul că Aravis și Bree îl vor aștepta la Morminte. Dar apoi, își zise: „Și ce pot face eu acum? Oricum, Aravis nu mă consideră de nasul ei, așa că poate foarte bine să meargă mai departe și sin-gură.” Shasta nu se putu împiedica să nu-și spună că era mult mai plăcut să ajungă în Namia pe mare decât să-și croiască drum greu prin deșert.

După ce-și spuse toate acestea, Shasta făcu ceea ce cred că ați fi făcut și voi dacă v-ați fi sculat foarte devreme dimineața, ați fi mers mult pe jos, ați fi trecut printr-o grămadă de emoții și apoi vi s-ar fi dat o masă bună și v-ați fi aflat lungiți pe un divan, într-o încăpere răcoroasă, unde nu se auzea nici

un zgomot decât bâzâitul rătăcit al unei albine intrate pe fereastra deschisă. Shasta adormi.

Ceea ce-l trezi fu un zgomot neașteptat de obiect spart. Sări în picioare și privi în jur. Își dădu seama imediat, după cum se schimbaseră lumina și umbra din încăperea – că dormise câteva ceasuri bune. Observă de asemenea și de unde venise zgomotul care-l trezise: un vas scump de porțelan care fusese pe pervazul uneia dintre ferestre era acum împrăștiat în cioburi pe jos. Dar nu dădu mare atenție acestui lucru. Ceea ce-i atrase însă privirile fură niște degete agățate de pervazul ferestrei. Cineva atârnat de partea cealaltă se trăgea în sus, căci degetele erau crispate și albe la încheieturi. Apoi în cadrul ferestrei apărură un cap și o pereche de umeri și, câteva clipe mai târziu, un băiat de vârsta lui Shasta stătea călare pe pervaz, cu un picior înăuntru și altul în afară.

Shasta nu-și văzuse niciodată chipul într-o oglindă. Dar, chiar dacă l-ar fi văzut, poate nu și-ar fi dat seama că celălalt băiat arăta (în împrejurări normale) exact ca el. Acum însă acest băiat nu mai semăna cu nimeni, căci avea un ochi complet vânăt, un dinte lipsă, iar hainele (care fuseseră cu siguranță minunate când le îmbrăcase) erau rupte și murdare. Fața îi era mânjită cu noroi și sânge.

— Cine ești tu? Întrebă băiatul în șoaptă.

— Tu ești Prințul Corin? Întrebă Shasta.

— Bineînțeles, răspunse celălalt, dar tu cine ești?

— Eu nu sunt nimeni, adică vreau să spun, nimeni anume zise Shasta.

Regele Edmund m-a prins pe stradă și m-a luat drept tine. Presupun că semănăm. Pot să ies pe unde ai intrat tu?

— Da, dacă te pricepi la cățărare, spuse Corin. Dar de ce te grăbești așa? Eu zic că putem să ne distrăm cu chestia asta de-a fi luați unul drept celălalt.

— Nu, nu, insistă Shasta. Trebuie să ne schimbăm rolurile imediat. Ar fi îngrozitor dacă Domnul Tum-nus ar intra acum pe ușă și ne-ar găsi aici pe a-măndoi. A trebuit să mă prefac că sunt tu. Iar voi urmează să plecați în noaptea asta – în mare secret. Și apoi unde ai întârziat atita?

— Un băiat de pe stradă a făcut o remarcă necuviincioasă despre Regina Susan, zise Prințul Corin, așa că i-am dat un pumn și l-am trimis la pământ. A fugit urlând și a intrat într-o casă de unde a ieșit fratele lui mai mare. Așa că m-am bătut și cu fratele mai mare. Și atunci s-au luat după mine și am fugit până ne-am izbit de trei bărbați mai în vârstă cu sulite care se numesc

Straja. Așa că m-am bătut și cu Straja până ce m-au pus ei pe mine la pământ. Între timp se făcuse întuneric. Atunci Straja m-a luat să mă închidă undeva. Dar pe drum i-am întrebat dacă nu le-ar plăcea o carafă cu vin și ei mi-au spus că de ce nu. Atunci i-am dus la un negustor de vinuri și le-am cumpărat niște vin și s-au așezat cu toții și au băut până ce au adormit. Mi-am zis atunci că e vremea să mă fac nevăzut, așa că am ieșit tiptil afară unde l-am găsit iar pe primul băiat de la care pornise totul – și care se ținu-se după noi. Așa că i-am tras un pumn de l-am trimis iar la pământ. După asta m-am cățărat pe un burlan până pe acoperișul unei case, unde am stat cuminte până s-a luminat de ziuă. De atunci mi-am găsit drumul înapoi până aici. Ia zi, mai e ceva de băut?

— Nu, am băut eu tot, spuse Shasta și acum, arată-mi pe unde ai în-trat. Nu e nici o clipă de pierdut. Ai face mai bine să te întinzi pe canapea și să te prefaci – dar nu se poate, cu toate vânătăile astea și cu ochiul înnegrit. Va trebui să le spui adevărul, de îndată ce eu mă fac nevăzut.

— Cum crezi că le-aș putea spune altceva decât adevărul? Întrebă Prințul cam mânios. Și la o adică cine ești tu?

— Nu am timp să-ți explic, spuse Shasta într-o șoaptă disperată. Sunt un namian, cred; cineva din nord, oricum. Dar toată viața am fost crescut în Calormen. Iar acum vreau să evadez, să traversez deșertul, împreună cu un Cal Cuvântător numit Bree. Hai, spune-mi repede pe unde să ies?

— Uite, zise Corin. Sări de la fereastra asta pe acoperișul verandei. Dar trebuie să sari ușor, pe vârfuri, că altfel se aude. Apoi o iei la stânga și te sui pe zidul de colo, dacă ești bun la cățărat. Mergi de-a lungul zidului până la colț. De acolo sări pe mormanul de gunoi care o să fie de partea cealaltă a zidului și ai scăpat.

— Mulțumesc, îi spuse Shasta, care era deja călare pe pervaz.

Cei doi băieți se priviră unul pe celălalt și dintr-o dată simțiră că sunt prieteni.

— La revedere, spuse Corin. Și mult noroc. Sper din tot sufletul să reușești să evadezi.

— La revedere, îi răspunse Shasta. Ai avut ceva peripeții, nu glumă.

— Nici pe departe ca ale tale, zise Prințul. Haide, sări; ușor, îți spun, adăugă el în timp ce Shasta își dăduse deja drumul. Sper să ne întâlnim din nou în Archen. Du-te la tatăl meu, Regele Lune și spune-i că ești un prieten de-al meu. Ai grijă! Aud pași; vine cineva.

6. SHASTA PRINTRE MORMINTE.

Shasta alergă în vârful picioarelor de-a lungul acoperișului. Acesta era încins și îi frigea tălpile. În câteva clipe se cățăără pe zidul din capătul curții și când ajunsese la colț se pomeni privind în jos spre o străduță îngustă și urât mirositoare. Lipit de zid era un morman de gunoi, exact așa cum îi spusese Corin. Înainte de a sări, Shasta privi în jur pentru a se orienta. Din câte își dădu seama, se afla acum de partea cealaltă a dealului-insulă pe care era construit orașul. Înaintea lui totul cobora în trepte, acoperiș după acoperiș, până jos, departe, spre turnurile și crenelurile zidului de nord al orașului. Dincolo de ziduri se vedea râul și, pe malul celalalt, peretele văii acoperit cu grădini. Dar dincolo de grădini începea ceva ce el nu mai văzuse niciodată: o întindere gri-gălbuie, plată și nemișcată ca o mare, care mergea până unde vedeai cu ochii.

La orizont se zăreau niște înălțimi albastrii, masive și colțuroase, unele din ele cu vârfuri albe. „Deșertul! Munții!” își spuse Shasta.

Sări jos pe mormanul de gunoi și o luă la vale cât putu de repede pe străduța cea strâmtă. Aceasta se vărsa într-o alta, mai lată, unde erau mai mulți oameni. Nimeni nu se obosi să întoarcă privirea după un băiețel zdren-țăros care alerga pe stradă în picioarele goale. Cu toate acestea, Shasta se simțea neliniștit și frământat până când, dând un colț, zări în față poarta orașului. Mulți erau cei care voiau să iasă și Shasta se trezi înghiontit când în-tr-o parte, când într-alta. Pe podul de dincolo de porți, mulțimea se preschim-bă într-o procesiune înceată de oameni care înaintau în șir, unii după alții. Dar acolo, cu apa limpede curgând la dreapta și la stânga podului, aerul era minunat de curat față de mirosurile, căldura și zgomotul din Tasbaan.

Odată ajunsă la capătul podului, lumea începea să se risipească; unii o luau la dreapta, alții la stânga, de-a lungul malului râului. Shasta o luă însă drept înainte, pe un drumeag ce șerpuia printre grădini și care nu părea a fi prea bătut. Abia ce merse puțin și se trezi singur pe drum. Câțiva pași încă și ajunsese în vârful peretelui înverzit al văii. Acolo se opri și privi în jur. Era ca și cum ar fi ajuns la capătul lumii, căci iarba se oprea brusc la câțiva pași mai încolo și începea deșertul: o întindere cât vedea cu ochii de nisip neted, ase-mănător cu nisipul de la țărmul mării, numai că ceva mai aspru, căci aici nisipul nu era niciodată ud. La orizont se ridicau munții, care erau acum mai îndepărtați decât i se păruseră lui mai devreme. Spre ușurarea lui,

Shasta vă-zu în stânga, la numai cinci minute de mers de unde sta acum, ceea ce erau cu siguranță Mormintele. Erau exact așa cum le descrisese Bree: un grup de pietre înalte, roase de vreme, semănând cu niște viespare, numai că puțin mai înguste. Arătau foarte negre și lugubre, căci soarele apunea chiar în spa-tele lor.

Shasta se întoarse spre vest și porni într-acolo. Nu se putea stăpâni să nu scocească cu privirea după vreun semn al prezenței prietenilor lui, deși soarele îi bătea drept în față și îl orbea. „Oricum, își zise el, dacă sunt aici mă vor aștepta, firește, de partea cealaltă a Pietrei celei mai îndepărtate și nu de partea asta, unde ar putea fi văzuți din oraș.”

Erau cu totul vreo douăsprezece Morminte, fiecare cu câte o intrare arcuită dincolo de care se deschidea un hău întunecat. Nu erau aranjate în nici un fel de ordine, așa că Shasta le luă pe toate la rând, dând roată în jurul fiecăruia, ca să fie sigur că nu-i scapă nici un loc necercetat. Asta îi luă ceva timp. Dar nu găsi pe nimeni.

Aici, la marginea deșertului, liniștea era apăsătoare; iar soarele apusese cu adevărat.

Deodată, din spatele lui, răsună un sunet teribil. Inima îi sări din piept de spaimă și își mușcă limba ca să nu țipe. În clipa următoare însă își dădu seama ce se auzea: era sunetul care anunța închiderea porților orașului. „Nu fi prost, lașule, se certă singur Shasta. E același sunet pe care l-ai auzit și azi-dimineață.”

Dar între un sunet auzit în cursul dimineții, în tovărășia prietenilor tăi și care îți îngăduie să pătrunzi într-un oraș și același sunet auzit la căderea nopții, care te vestește că ai rămas pe-afară, singur, e o mare diferență. Și acum, că porțile orașului se închiseseră, Shasta își dădu seama că nu mai era nici o speranță să sosească și ceilalți la locul de întâlnire, în noaptea aceea. „Fie n-au putut ieși din oraș înainte de închiderea porților, își zise el, fie au plecat mai departe fără mine. De Aravis nu m-aș mira dacă ar face așa ceva. Bree însă m-ar fi așteptat. Sunt sigur că m-ar fi așteptat – Oare?”

În felul lui de-a o judeca pe Aravis, Shasta greșea din nou. Aravis era cu siguranță orgolioasă și fără ocolișuri în purtare, dar când venea vorba de cuvântul dat era de neclintit. Pentru nimic în lume nu și-ar fi părăsit un tovarăș de drum, chiar dacă nu-l plăcea.

Acum Shasta realizează că va fi nevoit să-și petreacă noaptea singur (se făcea din ce în ce mai întuneric) și locul începu să-i displace din ce în ce mai

mult. Formele acelea mari și mute de piatra îi dădeau fiori. Shasta încercase din răsputeri să nu se ducă cu gândul la strigoi, dar găsea că îi era din ce în ce mai greu să nu o facă.

— Au! Au! Ajutor! Țipă el deodată, căci chiar în momentul acela simți ceva atingându-i piciorul. Cine n-ar țipa dacă i-ar veni ceva pe la spate și l-ar atinge pe neașteptate; și mai ales într-un loc ca acela și la o oră atât de târzie, când inima-i este cât un purice. Shasta era atât de îngrozit, ca în loc să o rupă la goană înghețată pe loc. Orice era mai bine decât să fie fugărit printre pietrele mormintelor de ceva la care nu îndrăznea să se uite. Nu, Shasta făcu lucrul cel mai cuminte cu putință. Se întoarse și privi în spate. Și inima aproape că-i plesni de ușurare. Ceea ce-l atinsese nu era decât o pisică.

Lumina era prea slabă ca să o poată vedea bine. Observă însă că era o pisică foarte mare și foarte solemnă. Ai fi zis că trăise de mulți, mulți ani singură printre Morminte. Ochii ei te lăsau să crezi că știe taine de nimeni altcineva știute.

— Pisi, pisi, începu Shasta. Bănuiesc că tu nu ești o pisică cuvântătoare.

Pisica îl privi și mai intens. Apoi se întoarse și se îndepărtă. Shasta, bineînțeles, se luă după ea. Pisica îl conduse dincolo de Morminte, în locul de unde începea deșertul. Acolo se așeză cu spatele drept, cu coada răsucită în jurul picioarelor și cu fața îndreptată spre adâncul pustiului de nisip, spre Namia și spre nord. Și rămase așa nemișcată de parcă veghea la sosirea unui dușman. Shasta se întinse lângă ea, cu spatele lipit de cel al pisicii și cu fața spre Morminte, căci atunci când ți-e teamă de ceva, nimic nu-ți dă mai multă tărie decât să privești primejdia din față și să ai ceva cald și solid în spate. Cu siguranță că vouă nisipul nu vi s-ar fi părut foarte comod, dar de câteva săptămâni Shasta dormise direct pe pământ și abia dacă luă aminte la cât era nisipul de tare. Foarte curând adormi, deși chiar și în vis continuă să se întrebe ce s-o fi întâmplat cu Bree, Aravis și Hwin.

Fu trezit brusc de un sunet pe care nu-l mai auzise niciodată până atunci. „Poate a fost doar un coșmar, „ își zise el. În același timp realizează că pisica dispăruse și își dorea ca ea să nu fi plecat. Dar rămase nemișcat, fără să deschidă ochii, căci era sigur că se va speria și mai tare dacă se ridica în picioare și privea la Morminte și la pustiul; exact așa cum tu sau eu ne-am ghemui nemișcați, cu păturile trase peste cap. Dar sunetul se auzi din nou –

era un strigăt ascuțit, prelung, sfredelitor – și venea din spatele lui, dinspre deșert. Shasta fu nevoit să deschidă ochii și să se ridice în capul oaselor.

Luna strălucea puternic. Mormintele – mult mai mari și mai aproape decât avusese el impresia – arătau gri în lumina lunii. De fapt arătau oribil, ca niște oameni uriași, înfășurați din cap până-n picioare în veșminte lungi și gri care le ascundeau fața. Nu era o priveliște plăcută pentru unul ce-și petrece noaptea singur, într-un loc necunoscut. Dar strigătul se auzise din partea opusă, dinspre deșert. Shasta fu nevoit să se întoarcă cu spatele la Morminte (ceea ce nu-i plăcu deloc) și să scruteze cu privirea adâncul pustiului întunecat. Urletul sălbatic răsună încă o dată.

„Sper că nu sunt tot lei”, își zise Shasta. Urletele însă nu prea semănau cu răgetele pe care le auzise în noaptea aceea când se întâlniseră cu Hwin și Aravis. Erau, de fapt, urlete de șacali, dar Shasta nu avea de unde să știe. Și chiar de-ar fi știut, tot n-ar fi fost plăcută întâlnirea cu un șacal.

Urletele sfâșiau bezna iar și iar. „Orice ar fi, sunt mulți”, își zise Shasta. „Și se apropie.”

Poate dacă l-ar fi dus mintea ar fi luat-o printre morminte, înapoi către râu, unde se aflau case și unde era mai puțin probabil să se apropie animalele sălbatice. Dar mai era (sau credea el că este) și problema strigoilor. Dacă mergea acum printre Morminte însemna să treacă pe lângă acele intrări tenebroase săpate în Pietre; și cine știe ce putea să iasă de acolo? Poate vi se pare caraghios, dar Shasta simți că mai degrabă riscă întâlnirea cu animalele sălbatice. Apoi, pe măsură ce urletele se apropiau tot mai mult, începu să se răzgândească.

De fapt tocmai se pregătea s-o rupă la fugă când deodată, între el și pustiu, apăru un animal mare. Cum luna bătea din spate, nu distingea decât o formă mare și neagră. Shasta nu-și putu da seama ce animal este, decât că are un cap foarte mare și cu multă blană și merge pe patru picioare. Animalul nu părea să-l fi observat pe Shasta, căci se opri, își întoarse capul înspre deșert și dădu un răget al cărui ecou se lovi de pietrele Mormintelor și păru să zgâlțâie nisipul de sub picioarele băiatului. Strigătele celorlalte creaturi amuțiră și lui Shasta i se păru că aude zgomot de picioare care se îndepărtează în fugă, speriate. Și apoi fiara se întoarse și privi către Shasta.

— E un leu. Sunt sigur că e leu, își zise atunci Shasta. S-a sfârșit cu mine. Mă întreb dacă doare tare. Ce bine ar fi dacă s-ar termina odată. Ce s-o fi

întâmplând cu oamenii după moarte. O-o-o-h! Iată-l că vine!” Și băiatul închise ochii și strânse din dinți.

Dar în loc de colți și de gheare, Shasta simți doar ceva cald așezându-se la picioarele lui. Și când deschise ochii, exclamă:

— Dar nu e nici măcar atât de mare pe cât credeam! E numai pe jumătate... Dar ce spun eu! E doar un sfert din cât mi s-a părut! Zău dacă nu e chiar pisica! Probabil că am visat că era mare cât un cal.

Și într-adevăr, fie că visase sau nu, ceea ce ședea acum întins la picioarele lui și îl privea neliniștit de fix, fără să clipească, cu niște ochi imenși și verzi, era pisica, deși era una dintre cele mai mari pisici pe care le văzuse Shasta vreodată.

— Oh, Pisi, răsuflă băiatul ușurat. Dacă ai ști cât sunt de fericit că te-ai întors! Am avut niște vise oribile.

Și se lungi din nou pe jos, spate în spate cu pisica, așa cum fuseseră la începutul nopții. Căldura animalului îi pătrunse în tot corpul.

— Cât oi trăi, zău dacă am să mai fac vreun rău vreunei pisici, zise Shasta, vorbind pe jumătate cu el, pe jumătate cu pisica. Am făcut odată, știi. Am aruncat cu pietre după o amărâtă de miță fără stăpân, care era aproape moartă de foame. Hei! Lasă-mă.

Pisica se întorsese către el și îl zgâriase ușor cu laba.

— Lasă-mă acum, spuse Shasta. Ai zice că înțelegi tot ce spun.

Și cu asta adormi la loc.

A doua zi dimineată, când se trezi, pisica dispăruse, soarele se ridicase pe cer, iar nisipul era fierbinte. Shasta se simțea foarte însetat. Se ridică de jos și se frecă la ochi. Deșertul era de o albeață dureroasă și, deși răzbăteau până la el murmurele orașului, totul era neclintit acolo unde se afla el. Ca să scape de soarele orbitor, își întoarse privirea puțin către stânga și spre vest și zări munții din capătul îndepărtat la deșertului. Se vedeau atât de clar și de limpede că păreau doar la o aruncătură de băț. Shasta observă mai ales un vârf foarte înalt care se despărțea în două piscuri și își zise că acela trebuie să fie Muntele Pire. „Dacă e să ne luăm după spusele Corbului, aceea e direcția în care trebuie să mergem, își zise el. Am să fac un semn, ca să nu mai pierdem vremea când sosesc și ceilalți.” Shasta se apucă și săpă cu piciorul un șanț adânc și drept în direcția Muntelui Pire.

Următorul lucru, în mod evident, era să facă rost de mâncare și de apă. Shasta o porni înapoi printre Morminte – care acum i se păreau atât de

familiale, încât băiatul se întrebă cum de se putuse speria de ele – înspre grădinile de pe malul râului. Ici și colo zări câțiva oameni prin jur, dar nu prea mulți, căci porțile orașului fuseseră deschise cu câteva ceasuri în urmă și mulțimea de dimineață era deja înăuntru. Așa încât nu-i fu greu să facă puțină „rechiziționare” (cum îi spunea Bree). Asta a presupus să sară gardul unei grădini și să se întoarcă cu trei portocale, un pepene, câteva curmale și o rodie. După asta, coborî pe malul râului, ceva mai departe de pod și își potoli setea. Apa era atât de plăcută încât Shasta își dezbracă hainele fierbinți și murdare și se scaldă; crescând la malul mării, Shasta învățase să înoate de când învățase să și meargă. Când ieși din apă, se lungi pe iarbă și privi orașul – în toată splendoarea, puterea și măreția lui. Dar asta îi reaminti și de pericolele pe care le ascundea. Și imediat își dădu seama că poate ceilalți ajunseseră la Morminte cât se scaldase el („și să vezi tu că au plecat fără mine”). Așa că se îmbracă degrabă și o rupse la fugă înapoi. Fugi atât de repede încât, atunci când ajunse la Morminte, îi era din nou cald și sete, de parcă nici nu băuse și nici nu se scaldase.

Așa cum se întâmplă totdeauna când ești singur și aștepti pe cineva, ziua aceea părea să dureze o veșnicie. Avea multe la care să se gândească, dar când stai și nu faci altceva decât să te gândești, timpul trece foarte încet. Shasta se gândi mult la namienii pe care-i cunoscuse și în special la Corin. Se întrebă ce se întâmplase când descoperiseră că băiatul care stătuse pe divan ascultându-le toate planurile de evadare nu fusese adevăratul Corin. Nu-i făcea plăcere să se gândească la faptul că toți acei oameni cumsecade îl con-siderau o iscoadă.

Dar, pe măsură ce soarele urcă încet-încet pe cer și apoi coborî spre apus și nimeni nu sosi și nu se întâmplă nimic, Shasta începu să devină din ce în ce mai neliniștit. Își dădu seama că atunci când hotărâseră să se aștepte unul pe celălalt la Morminte nimeni nu spusese și pentru cât timp. El nu putea aștepta acolo la nesfârșit! În curând avea să se lase din nou întuneri-cul și urma o altă noapte, ca și cea de ieri. Shasta începu să-și facă fel de fel de planuri, toate proaste și în cele din urmă îl alese pe cel mai prost dintre ele. Se hotărî să aștepte până la căderea nopții și apoi să se strecoare înapoi spre râu, să fure atâția pepeni câți putea căra și să pornească singur înspre Muntele Pire, încrezându-se în direcția pe care o indica șanțul săpat azi-dimineață în nisip. Era o idee nebunească și, dacă Shasta ar fi citit tot atât de

multe cărți ca și voi despre călătoriile în deșert, și-ar fi dat seama că planul lui era greșit din capul locului. Dar Shasta nu citise nici fel de carte.

Înainte ca soarele să dispară cu totul de pe cer, ceva însă se întâmplă. Shasta stătea în umbra unuia dintre Morminte când, ridicându-și privirea, văzu doi cai venind spre el. Și imediat inima-i săltă de bucurie, căci îi recunoscuse pe Bree și pe Hwin. Dar entuziasmul i se stinse aproape pe loc. Aravis nu era cu ei. Caii erau conduși de un necunoscut, un bărbat înarmat, îmbrăcat ca un sclav important dintr-o familie de nobili. Bree și Hwin nu mai arătau a cai de povară, ci aveau căpăstrul și șaua pusă. Ce însemnau toate astea? „E o cursă, își zise Shasta. Cineva a prins-o pe Aravis și probabil a torturat-o, iar ea a dat totul în vileag. Acum vor să mă facă să ies din ascunzătoare și să alerg în întâmpinarea lui Bree, ca să mă prindă și pe mine! Și totuși dacă stau ascuns așa putea să pierd și ultima șansă de a mă întâlni cu ei. Ah, de-aș ști ce s-a întâmplat!” Și Shasta rămase amărât în ascunzătoare. Din când în când, mai arunca câte o privire pe după piatră, întrebându-se ce a-nume ar fi putut face care să nu fie primejdios.

7. ARAVIS ÎN TASHBAAN.

Iată ce se întâmplase de fapt. Când Aravis l-a văzut pe Shasta luat pe sus de namieni și s-a trezit singură cu doi cai, care (din fericire) nu scoteau o vorbă, nu și-a pierdut capul nici măcar o clipă. L-a apucat pe Bree de funie și a rămas pe loc ținând ambii cai; și, deși inima-i bătea să-i spargă pieptul, nimeni nu observă nimic. De îndată ce s-a îndepărtat grupul de nobili namieni, Aravis a încercat să meargă mai departe. Dar înainte să poată face un pas, peste mulțime răsună vocea unui alt crainic („Fir-ar să fie... Toți oamenii ăștia!”, bombăni Aravis în sinea ei).

— Loc! Loc! Faceți loc pentru Trakheena Lasaraleen!

Imediat după el au apărut patru sclavi înarmați și apoi alți patru care duceau pe umeri o lectică ce se legăna în tremur de perdele de mătase și în clinchet de clopoței de argint, împrăștiind în jur miros de parfum și flori. Lectica era urmată de slave îmbrăcate în straie frumoase, apoi de câțiva rândași, mesageri, băieți de casă și alți asemenea. Și atunci Aravis a săvârșit prima greșeală.

O cunoștea foarte bine pe Lasaraleen – așa cum, am putea spune, se cunosc două foste colege de școală – pentru că locuiseră adesea în aceeași casă și fuseseră la aceleași ospete. Și Aravis nu se putu împiedica să nu ridice ochii

să vadă cum arată Lasaraleen, acum când era măritată și devenise o foarte mare doamnă.

Mare greșeală. Ochii celor două fete se întâlniră. Și imediat, Lasaraleen se ridică în capul oaselor și strigă cât putu de tare:

— Aravis! Ce cauți aici? Tatăl tău...

Nu era nici o clipă de pierdut. Fără să ezite, Aravis dădu drumul Cailor, se prinse de marginea lecticii și se săltă sus, lângă Lasaraleen, șoptindu-i furioasă la ureche:

— Taci din gură! M-auzi? Taci din gura! Trebuie să mă ascunzi. Spune-le oamenilor tăi.

— Dar, draga mea..., începu Lasaraleen fără să-și coboare glasul. (Nu-i plăcea câtuși de puțin să atragă privirile; dimpotrivă, îi făcea chiar o mare plăcere.)

— Fă ce-ți spun sau nu mai vorbesc niciodată cu tine, îi șuieră Aravis. Te rog, te rog grăbește-te, Las. E foarte, foarte important. Spune-le oamenilor tăi să prindă cei doi cai și să-i ia cu noi. Lasă-n jos perdelele lecticii și du-mă undeva unde să nu pot fi găsită. Și te implor, grăbește-te.

— Bine, bine, dragă, zise Lasaraleen cu glasul ei leneș. Poftim. Și adresându-se sclavilor, zise: Doi dintre voi să prindă caii Tarkheenei. Și duceți-mă acasă. Dragă mea, chiar crezi că e bine să lăsăm perdelele pe o zi ca asta? Vreau să spun...

Dar Aravis le trăsese deja, închizându-se împreună cu Lasaraleen sub un cort împodobit, parfumat, dar cam fără aer.

— Nu trebuie să fiu văzută, spuse ea. Tatăl meu nu știe că sunt aici. Am fugit de acasă.

— Dragă mea, dar ce palpitant, exclamă Lasaraleen. Abia aștept să-mi povestești. Nu te supăra, dragă, te-ai așezat pe rochia mea. Te deranjează dacă te tragi mai încolo? Așa. Știi, e nouă. Îți place? Am luat-o de la...

— O, Las, te rog fii serioasă, spuse Aravis. Unde este tatăl meu?

— Cum unde? Nu știi? E aici, bineînțeles. A sosit chiar ieri în oraș și întreabă de tine peste tot. Și când te gândești că noi suntem aici amândouă și el nici că bănuiește! Totul e atât de amuzant!

Și se porni pe chicotit. Aravis își aminti că întotdeauna prietenei ei îi plăcuse să chicotească.

— Ba nu e deloc amuzant, spuse ea. E chiar îngrozitor de serios. Unde mă poți ascunde?

— Nici o problemă, draga mea, spuse Lasaraleen. Te duc acasă. Soțul meu e plecat și nimeni n-o să te vadă. Pfiu! Nu e deloc aer cu perdelele trase. Vreau să văd lumea de afară. Ce rost are să porți o rochie nouă dacă mergi ferecată în lectică.

— Sper că nu te-a auzit nimeni când m-ai strigat pe nume, spuse Aravis.

— Oh nu, dragă, bineînțeles că nu, spuse Lasaraleen cu gândul aiurea. Dar tot nu mi-ai spus ce crezi despre rochie.

— Și mai e ceva, continuă Aravis. Trebuie să le spui oamenilor tăi să se poarte foarte respectuos cu cei doi cai. Asta face parte din secret. Amândoi sunt Cai Cuvântători din Namia!

— I-auzi! Exclamă Lasaraleen. Ce interesant! Vai, draga mea, ai văzut-o pe regina barbarilor din Namia? E oaspete la Tashbaan. Se spune că Prințul Rabadash e îndrăgostit nebunește de ea. De două săptămâni se organizează cele mai frumoase petreceri și vânători și altele de felul acesta. Dar mie nu mi se pare atât de frumoasă cum se spune. Dar unii dintre bărbații namieni sunt cu adevărat arătoși. Alaltăieri, am fost la un banchet, pe râu și purtam...

— Cum îi împiedicăm pe oamenii tăi să vorbească și să spună că ai în casă un oaspete îmbrăcat în haine de cerșetor? Vestea ar putea ajunge cu ușurință la tatăl meu.

— Hai, fii bună și nu-ți mai face atâtea griji, spuse Lasaraleen. O să-ți dăm imediat niște haine ca lumea. Iată că am și ajuns!

Lectica se opri și era coborâtă de pe umerii sclavilor. Când perdelele fură date în lături, Aravis se trezi într-o curte-grădină foarte asemănătoare cu cea în care fusese dus Shasta cu câteva minute mai devreme, deși într-o cu totul altă parte a orașului. Lasaraleen ar fi intrat direct în casă dacă Aravis nu i-ar fi șoptit agitată să dea poruncă sclavilor ca nu cumva să vorbească de ciudatul oaspete al stăpânei lor.

— A, da, iartă-mă, draga mea, mi-a ieșit complet din minte, spuse Lasaraleen. Ia veniți aici, cu toții. Și tu, străjerule. Nimeni n-are voie să plece din casă astăzi, ne-am înțeles? Și pe cine aud că a spus cuiva de această tânără doamnă va fi mai întâi bătut până la moarte, apoi ars de viu și apoi ținut pe pâine și apă timp de șase săptămâni. Am spus.

Deși Lasaraleen zisese că moare de nerăbdare să audă povestea lui Aravis, nu se arătă deloc grăbită. Dintotdeauna îi plăcuse mai mult să vorbească decât să asculte. Înainte de-a o lăsa pe Aravis să-i povestească, insistă ca

prietena ei să facă o baie lungă și luxoasă (băile din Calormen sunt renumite), după care o îmbracă în veșminte din cele mai bune. Tevatura pe care o făcu până să aleagă o rochie aproape că o scoase din minți pe Aravis. Așa fusese dintotdeauna Lasaraleen – preocupată mai ales de haine, petreceri și bârfă. Pe Aravis, în schimb, o pasionau mai mult arcurile, săgețile, caii, câini și înotul. Vă închipuiți că fiecare considera preocupările celeilalte ca fiind caraghioase. Dar, după ce luară masa (alcătuită în special din feluri cu frișcă, jeleu, fructe și gheață), într-o minunată încăpere cu coloane (care i-ar fi plăcut mai mult lui Aravis dacă răsfățata maimuțică a lui Lasaraleen nu s-ar fi zbânțuit peste tot), se așezară la vorbă și, în sfârșit, Lasaraleen o întrebă pe Aravis de ce fugise de-acasă.

— Dar în fond, draga mea, de ce nu vrei să te măriți cu Ahoshta Tarkaan? Întrebă Lasaraleen când Aravis termină de povestit. Toată lumea vorbește despre el. Soțul meu spune că Ahoshta va ajunge unul din cei mai puternici oameni din Calormen. Tocmai a fost făcut Mare Vizir, acum când moartea l-a chemat la ea pe Axartha. Nu știai?

— Nu-mi pasă. Nu pot să-l sufăr, spuse Aravis.

— Dar, dragă, gândește-te numai! Trei palate, dintre care unul e acela splendid de pe lacul de la Ilkeen. Șiraguri peste șiraguri de perle. Băi în lapte de măgăriță. Și, în plus, m-ai putea vizita atât de des.

— Din partea mea, poate să-și păstreze perlele și palatele, zise Aravis.

— Întotdeauna ai fost o fată ciudată, Aravis, spuse Lasaraleen. Ce vrei mai mult decât atât?

În cele din urmă, Aravis reuși s-o facă pe Lasaraleen să înțeleagă că se află la strâmtoare. Ba chiar începură să facă tot felul de planuri. Caii puteau fi scoși foarte ușor prin poarta de nord și duși la Morminte. Nimeni nu ar fi oprit un rândaș bine îmbrăcat, care duce la apă un cal de luptă și o iapă elegantă. Iar Lasaraleen nu ducea lipsă de rândași. Cu Aravis însă era mai dificil. Aceasta întrebă dacă nu putea fi dusă într-o lectică cu perdelele trase. Dar Lasaraleen îi spuse că lecticile erau folosite numai în oraș și că o lectică ieșind pe poarta orașului nu va putea trece neobservată.

După ce vorbiră vreme îndelungată – și asta pentru că lui Aravis îi era greu să-și facă prietena să nu se abată de la subiect – Lasaraleen bătu dintr-o dată din palme și exclamă:

— O, am o idee. Există o cale de a ieși din oraș, care nu duce prin poarta orașului. Grădina Tisrocului (fie ca în veci să trăiască!). Știi, coboară drept

la râu. Poarta de la capătul grădinii e folosită numai de oamenii palatului, bineînțeles – dar, vezi tu, draga mea (aici chicoti puțin din vârful buzelor), noi suntem ca și oamenii palatului. Ai avut noroc că m-ai găsit tocmai pe mine. Dragul nostru Tisroc (fie ca în veci să trăiască!) este un om atât de bun. Suntem invitați la palat aproape în fiecare zi și este pentru noi ca o a doua casă. Îmi sunt atât de dragi toți prinții și prințesele, iar pe Prințul Rabadash pur și simplu îl ador. Am intrare liberă la oricare din doamnele palatului, la orice oră din zi sau din noapte. Și mă gândesc de ce nu am merge amândouă, după ce se lasă seara și să te ajut să ieși prin poarta din fundul grădinii? Afară găsești întotdeauna câteva bărcuțe. Și dacă suntem văzute...

— Totul ar fi pierdut, zise Aravis.

— Draga mea, nu te pierde așa cu firea, spuse Lasaraleen. Voiam să spun că, dacă ne prinde cineva, lumea o să spună că e doar una din glumele mele bune. Știi, mi-am făcut deja o oarecare faimă cu ele. Chiar acum două zile – trebuie să auzi asta, draga mea, e teribil de amuzant...

— Am vrut să spun că totul ar fi pierdut pentru mine, spuse Aravis, puțin sec.

— O – a!

— Da – acum înțeleg ce vrei să spui, draga mea. Atunci ai tu un plan mai bun?

Aravis nu avea și deci zise:

— Nu. Va trebui să riscăm. Când putem pleca?

— O, în nici un caz în seara asta, spuse Lasaraleen. Nici să nu te gândești. În seara asta e un mare ospăț (de altfel, în câteva clipe va trebui să încep să-mi aranjez părul) și tot palatul va fi luminat ca ziua. Și va fi plin de oameni! Nu, nu putem merge decât mâine seară.

Vestea n-o bucură prea mult pe Aravis, dar nu avea încotro; trebuia să se mulțumească și cu atât. După-amiaza se scurse foarte încet și Aravis se simți pe deplin ușurată când Lasaraleen plecă la palat, căci se săturase de chicotelile ei și de discuțiile interminabile despre rochii și petreceri, despre nunți, logodne și scandaluri. Aravis se culcă devreme și se simți bine: era atât de plăcut să dormi din nou pe perne și între cearșafuri.

A doua zi s-a scurs la fel de greu. Lasaraleen voia să schimbe întreg planul și îi tot spunea lui Aravis că Namia este o țară cu zăpadă și gheață veșnică,

unde locuiesc demoni și vrăjitori și că Aravis era nebună că voia să meargă acolo.

— Unde mai pui că mai călătorești și împreună cu un fiu de țăran! Zise Lasaraleen. Gândește-te, draga mea! Nu se cade!

Aravis se tot gândise la asta, dar era atât de plictisită de sporovăiala prostească a lui Lasaraleen încât pentru prima oară își zise că drumul alături de Shasta era cu mult mai plăcut decât viața mondenă din Tashbaan. Așa că se mărgini să spună:

— Uiți că în Namia nici eu și nici el nu vom mai fi cine suntem aici. Și apoi, i-am făgăduit.

— Și când te gândești, insistă Lasaraleen, aproape în lacrimi, că, dacă ai avea un pic de minte, ai putea fi soția Marelui Vizir!

Aravis se hotărî s-o lase în pace și se duse să schimbe o vorbă cu cei doi cai.

— Puțin înainte de apusul soarelui o să vă ducă un rândaș jos, la Morminte, le zise ea. N-o să mai aveți nimic în spate. O să fiți înșeuăți și cu căpăstrul pus. Dar va trebui să luăm ceva merinde în desaga lui Hwin, iar de șaua ta, Bree, o să legam un burduf de apă. Băiatul are poruncă să vă lase să vă adăpați bine pe malul opus al râului, la piciorul podului.

— După care pornim spre nord, spre Namia! Șopti Bree. Ce ne facem însă dacă pe Shasta nu-l găsim la Morminte?

— Îl așteptăm, bineînțeles, spuse Aravis. Sper că au avut grijă de voi așa cum se cuvine.

— Niciodată n-am fost mai bine îngrijit, zise Bree. Dar dacă soțul acestei Tarkheene care ți-e prietenă și care chicotește tot timpul îl plătește pe grăjdarul șef să cumpere cel mai bun ovăz, atunci cred că grăjdarul șef îl înșală.

Aravis și Lasaraleen luară masa în încăperea cu coloane.

Două ore mai târziu, erau gata de plecare. Aravis era îmbrăcată ca o sclavă de soi dintr-o într-o casă de nobili și purta un vâl peste față. Dacă cineva le oprea și le întreba ce-i cu ele, se hotărâseră ca Lasaraleen să răspundă că Aravis este o sclavă pe care o ducе în dar uneia dintre prințese.

Cele două fete plecară pe jos. În câteva minute erau la porțile palatului. Ofițerul străjerilor de la poartă o cunoștea destul de bine pe Lasaraleen și le porunci oștenilor să ia poziție de drepți și să dea onorul. Cele două fete intrară imediat în Sala de Marmură Neagră. Aici dădură peste mai mulți

curteni, sclavi și alte persoane, dar asta le ajută să treacă neobservate. Traversară apoi Sala Coloanelor și Sala Statuilor și intrară pe coridorul cu arcade, trecând pe lângă ușile mari, din cupru bătut, ale sălii tronului. Tot ce se putea vedea în lumina slabă era cu adevărat magnific.

În curând ieșiră în grădina interioară care cobora în terase. Traversară grădina și ajunseră la Palatul Vechi. Se făcuse deja destul de întuneric și se treziră străbătând un labirint de coridoare, luminate ici și colo de torțe prinse cu inele de ziduri. La un moment dat, Lasaraleen se opri. Ajunseseră la o întretăiere de coridoare.

— Nu te opri, te rog, nu te opri, îi șopti Aravis, a cărei inimă bătea de să-i spargă pieptul și care avea impresia că în orice clipă puteau da nas în nas cu tatăl ei.

— Ia să vedem... Zise Lasaraleen. Nu sunt absolut sigură pe unde o luăm de aici. Cred că o luăm la stânga. Da, sigur e la stânga. Ce palpitant e totul!

O luară la stânga și intrară pe un alt coridor abia luminat și care se termina cu niște scări.

— E bine, spuse Lasaraleen. Sunt sigură că ne aflăm pe drumul cel bun. Mi-amintesc de treptele astea.

Dar în clipa următoare, din față, văzură apropiindu-se pâlpâitul unei lămpi. O clipă mai târziu, de după un colț mai de departe, apărură umbrele a doi bărbați mergând cu spatele și purtând lumânări înalte. Și cine nu știe că numai înaintea regilor mergi cu spatele. Aravis o simți pe Lasaraleen apucând-o de braț – sau mai bine zis ciupind-o de braț, cu gestul celui cuprins de o spaimă de moarte. Lui Aravis i se păru ciudată spaima lui Lasaraleen din moment ce Tisrocul era un prieten atât de apropiat, după cum îi spusese, dar nu mai avu timp să-și ducă gândurile până la capăt. Lasaraleen se răsucise pe călcâie și o grăbea înapoi pe scări. Mergeau în vârful picioarelor bâjbâind disperat de-a lungul zidului.

— Aici e o ușă, îi șopti ea. Repede.

Intrară, închiseră ușa foarte încet în urma lor și se treziră în cea mai adâncă beznă. După cum respiră, Aravis își dădu seama că Lasaraleen era îngrozită.

— Tash să ne ocrotească! Șopti Lasaraleen. Ce ne facem dacă intră aici. Unde ne ascundem?

Sub picioarele lor se simțea un covor moale. Bâjbâiră prin întuneric și se loviră de un divan.

— Să ne lungim în spatele lui, scânci Lasaraleen. Ah! Cât îmi doresc să nu fi venit.

Abia de era destul loc între divan și peretele îmbrăcat în draperie. Cele două fete se ghemuiră cât putură de bine. Lasaraleen reuși să ocupe un loc mai bun și era complet ascunsă privirii. Dar fruntea lui Aravis se vedea din spatele divanului. Dacă intra cineva cu o torță și privea înspre divan ar fi văzut-o. Dar pentru că purta vâl, nu-ți dădeai imediat seama că ceea ce se vede este o frunte și o pereche de ochi. Aravis se împingea disperată, încercând s-o facă pe Lasaraleen să-i lase mai mult loc. Aceasta însă, egoistă în panica ei, nu se clintea și o ciupea de picioare. În cele din urmă se potoliră și rămaseră nemișcate, răsuflând greu. Propria lor respirație părea asurzitoare. Altfel, încăperea era cufundată într-o liniște adâncă.

— A trecut? Întrebă Aravis într-o șoaptă abia auzită.

— C-c-cred că da, începu Lasaraleen. Dar bieții mei nervi...

Chiar atunci însă se auzi cel mai înfricoșător zgomot ce-ar fi putut să se audă în clipa aceea: zgomotul ușii care se deschide. Și apoi apărură lumina. Și pentru că Aravis nu putea să-și tragă capul mai mult în spatele divanului, văzu cu ochii ei tot.

Mai întâi intrară cei doi sclavi (muți și surzi, după cum bine ghici Aravis și deci folosiți la sfaturile cele mai de taină), mergând cu spatele și ducând în mâini lumânările. Se postară în picioare unul la fiecare capăt al divanului. Asta era bine, căci în felul acesta Aravis era ascunsă privirii. Ea se uita acum printre călcâiele sclavului așezat în fața ei. Următorul care intră fu un bărbat în vârstă, foarte gras, care purta o ciudată tichie înaltă și ascuțită, după care Aravis îl recunoscuse imediat ca fiind Tisrocul în persoană. Cea mai modestă bijuterie pe care o purta valora mai mult decât toate veșmintele și armele nobililor namieni luate împreună: dar era atât de gras și atât de împodobit cu volane și pliseuri și zorzoane și nasturi și ciucuri și talismane, încât Aravis nu se putu abține să nu-și spună că moda veșmintelor din Namia (cel puțin pentru bărbați) arăta de mii de ori mai bine. În urma lui intră un tânăr înalt, cu turban împodobit cu pene și pietre prețioase, iar la șold cu un iatagan în teacă de fildeș. Părea foarte nervos, iar dinții îi luceau fioros în lumina lumânărilor. Ultimul care intră fu un bărbat scund, cocoșat și zbârcit, în persoana căruia Aravis îl recunoscuse, cu un fior de silă, pe noul Mare Vizir, pe făgăduitul ei soț, Ahoshta Tarkaan.

De îndată ce intrară în încăpere, ușa se închise în urma lor. Tisrocul se așează pe divan cu un oftat de ușurare, tânărul se postă în picioare în fața lui, iar Marele Vizir se ploconi la pământ, sprijinit în coate și genunchi și cu fața îngropată în covor.

8. ÎN CASA TISROCULUI

— O tată al meu! O, lumină a ochilor mei! Începu tânărul, rostind cuvintele repede și cam fără convingere și nicidecum ca și când Tisrocul ar fi fost într-adevăr lumina ochilor lui. Îți doresc să trăiești în veci, dar tu pe mine m-ai distrus. Dacă mi-ai fi dat cea mai iute galeră atunci la răsăritul soarelui, când am băgat de seamă că vasul blestemăților de barbari a dispărut de unde era, aș fi putut poate să-i ajung din urmă. Dar tu ai insistat mai întâi să trimit să vadă dacă nu care cumva doar îl mutaseră în ape mai bune, de partea cealaltă a capului. Și iată cum am pierdut o zi întreagă. Iar ei se află acum prea departe – mult prea departe – ca să mai trag nădejde că-i pot ajunge! Nestematul cel fals.

— Și aici urmă un șir de vorbe de ocară adresate reginei Susan, care nu ar arăta frumos puse pe hârtie. Ați înțeles, fără îndoială, că tânărul nu era altul decât prințul Rabadash, iar nestematul cel fals era Susan a Namiei.

— Stăpânește-te, o, fiule, zise Tisrocul. Căci plecarea oaspeților lasă o rană care este repede vindecată în inima unei gazde înțelepte.

— Dar o vreau, strigă Prințul. Trebuie să o am. Mor dacă nu o am – înșelătoare, mândră, inimă haină de fiică de câine ce este! Somnul nu mi-l mai găsesc, mâncarea nu mai are gust, iar lumina ochilor mi s-a întunecat din pricina frumuseții ei. Regina barbarilor trebuie să fie a mea.

— Adevărat glăsuiește unul dintre poeți, se auzi atunci vocea Vizirului, care-și ridică fața cam prăfuită din covor, că multă apă trebuie scoasă din fântâna rațiunii pentru a stinge arșița inimii tinere.

Prințul păru să-și iasă din minți.

— Câine, strigă el, începând să toarne la șuturi bine ținute către părțile posterioare ale Vizirului. Să nu îndrăznești să citezi din poeți în prezența mea. Toată ziua n-am auzit decât maxime și versuri și sunt sătul.

Mă tem că Aravis nu simți nici un pic de milă pentru Vizir.

Tisrocul părea absent. Abia după o lungă tăcere, zise domol, ca și cum abia observase ce se întâmpla:

— Fiul meu, încetează de a mai lovi în venerabilul și luminatul nostru Vizir: căci precum o nestemată rămâne nestemată chiar și în gunoi de-i

îngropată, tot astfel vârsta și înțelepciunea sunt trăsături ce trebuie respectate chiar și în josnicele persoane ale supușilor noștri. Încetează deci și spune-ne ce dorești și ce ne sfătuiești.

— Doresc și te sfătuiesc, o, tată al meu, zise Rabadash, să-ți aduni de-îndată oastea invincibilă și să cucerești ținutul Namiei cea de trei ori blestemată. Să o treci prin foc și sabie și să o alipești imperiului tău fără margini, ucigându-l pe Marele Rege și pe toți cei din casa lui, cu excepția reginei Susan. Pentru că pe ea trebuie să o am eu de soție, deși mai întâi va primi o lecție de s-o țină minte.

— Înțelege dar, o, fiule, spuse Tisrocul, că nici o vorbă de a ta nu mă va împinge să pornesc război împotriva Namiei.

— Dacă nu ai fi fost tatăl meu, o, Tisroc nemuritor, spuse Prințul scrâșnind din dinți, aș fi spus că ai vorbit cu vorbele unui laș.

— Iar dacă tu nu ai fi fost fiul meu, o, Rabadash cel iute la mânie, răspunse Tisrocul, viața ți-ar fi fost scurtă, iar moartea foarte lungă din chiar clipa în care ai fi rostit astfel de vorbe. (Tonul calm și imperturbabil cu care vorbise Tisrocul îi îngheță sângele în vine lui Aravis.)

— Dar de ce, Tată al meu, zise Prințul – de data asta pe un ton mult mai respectuos, de ce am șovăi să pedepsim Namia mai mult decât am șovăi dacă ar fi să spânzurăm un sclav leneș sau să trimitem un cal bătrân la tăiere? Namia nu este nici cât a patra parte din cea mai mică provincie a imperiului. În nici cinci săptămâni, o mie de cavaleri ar putea să o supună. Namia este pentru imperiul tău ca o pată necuviincioasă pe un veșmânt prețios.

— Fără îndoială, spuse Tisrocul. Aceste țărișoare barbare care își spun libere (ceea ce înseamnă puturoase, fără organizare și fără profit) sunt urâte în ochii zeilor și în cei ai oamenilor cu judecată.

— Atunci de ce am suferit atâta vreme ca o țărișoară ca Namia să rămână nesupusă?

— Află, o, Prinț Luminat, zise atunci Marele Vizir, că până în anul în care augustul vostru părinte și-a început binecuvântata și veșnica sa domnie, ținutul Namiei era acoperit de gheață și zăpadă și peste el domnea o puternică vrăjitoare.

— Știu asta foarte bine, o, Prealimbutule Vizir, răspunse Prințul. Dar mai știu și că vrăjitoarea a murit. Iar gheața și zăpada au dispărut, așa încât Namia este acum coaptă, zemoasă și bună de cules.

— Iar această schimbare, Preaînvățatul Prinț, a fost fără îndoială rodul puternicei magii a blestemaților care-și spun regii și reginele Namiei.

— Eu cred, zise Rabadash, că este mai degrabă o urmare a schimbării poziției stelelor și un rezultat al lucrărilor naturii.

— Toate acestea, îi întrerupse Tisrocul, sunt pentru cei învățați să hotărască. Eu însă n-am să pot crede niciodată că o așa de mare răsturnare și uciderea vrăjitoarei s-au putut înfăptui fără ajutorul magiei. Și faptul nu e de mirare într-un ținut în care locuiesc demoni ce iau formă de animale cuvântătoare ca omul și monștri pe jumătate oameni și pe jumătate animale. Și se știe că Marele Rege al Namiei (fie ca zeii să-l trăsnească!) este ajutat de un demon malefic cu aspect înfricoșător, ce apare cel mai adesea sub înfățișarea unui Leu. În atari condiții, atacarea Namiei îmi apare ca un fapt primejdios și nesocotit și nu voi să-mi întind brațul acolo unde nu știu de va fi retezat ori nu.

— Fericit este ținutul Calormen, zise Vizirul, ridicându-și din nou fața din covor, pe al cărui împărat zeii l-au binecuvântat cu darul prudenței! Adevăr grăiește Tisrocul cel Preaînțelept și Învățat. Este mare păcat că nu putem culege o atât de mândră floare cum este Namia. Mare a fost harul poetului care a spus... Dar în clipa aceea Ahoshta observă o zvâcnire nervoasă a piciorului Prințului și tăcu brusc.

— Da, mare păcat, zise Tisrocul cu glasul lui gros și imperturbabil. În fiecare dimineată soarele îmi pare stins și în fiecare noapte somnul îmi este tulburat, când îmi amintesc că Namia este încă liberă.

— O, tată al meu, zise atunci Rabadash și dacă ți-aș arăta o cale prin care să-ți poți întinde brațul asupra Namiei și totuși să-l poți retrage dacă încercarea dă greș?

— Dacă îmi arăți o asemenea cale, o, Rabadash, vei fi cel mai bun dintre fiii mei.

— Atunci ascultă-mă, Tată. În această noapte, în chiar acest ceas, voi aduna două sute de cavaleri și cu ei voi traversa deșertul. Și în ochii tuturor va fi ca și cum tu nu ai știință de faptele mele. Măine dimineată voi fi la porțile castelului Anvard din Archen. Ei sunt în pace cu noi și deci vor fi nepregătiți. Nici nu se vor trezi bine și castelul va fi al meu. Apoi voi trece prin trecătoarea munților și nu mă voi opri decât în Namia, la Cair Paravel. Marele Re-ge nu este acolo; când am plecat eu, el se pregătea de război cu

uriașii de la hotarul de nord. Am să găsesc castelul cu porțile deschise și am să intru.

Voi fi stăpânit și curtenitor și voi vărsa cât se poate de puțin sânge namian. Și nu-mi va mai rămâne decât să stau și să aștept sosirea corăbiei Splendour Hyaline, care o aduce pe Regina Susan. Îmi prind pasărea fugară de cum pune piciorul pe uscat, o arunc în șa și nu mă mai opresc decât la Anvard.

— Se prea poate, Fiul meu, spuse Tisrocul, ca la răpirea femeii să-ți pierzi viața fie tu, fie regele Edmund.

— Ei sunt o mână de oameni, zise Rabadash, iar eu voi porunci oștenilor mei să-l dezarmeze pe Regele Edmund și să-l lege. Astfel am să-mi stăpânesc dorința fierbinte de sânge, ca să nu existe pricină de război între tine și Marele Rege.

— Și dacă Splendour Hyaline ajunge înaintea ta la Cair Paravel?

— Nu cred. Vântul e slab.

— Până acum, Fiule Preaîndrăzneț, zise Tisrocul, nu mi-ai spus decât cum vei face ca să răpești femeia barbară. Aștept să-mi arăți cum mă ajută pe mine planul tău că să cuceresc Namia.

— O, Tată, poate nu ai înțeles că, deși eu și călăreții mei vom intra și ieși din Namia cu iuțeala unei săgeți țâșnite din arc, castelul Anvard însă va rămâne pe veci în stăpânirea noastră. Și atunci când ai Anvardul, ești la porțile Namiei. Încetul cu încetul, numărul oștenilor din Anvard poate crește până se strânge o oaste câtă frunză și iarbă.

— Gândul tău bate departe și planul ți-e iscusit. Dar dacă nu reușești, cum îmi mai retrag brațul?

— Vei spune că am făcut totul fără știrea ta. Că am acționat împotriva voinței tale și fără binecuvântarea ta, împins fiind doar de violența iubirii mele și de nesăbuintă tinereții.

— Și ce facem dacă Marele Rege ne cere să o înapoiem pe femeia străină, pe sora lui?

— Fii liniștit, Tată, nu o va cere. Căci, deși această căsătorie a fost stricată din toanele unei femei, Regele Peter este un om cu judecată și înțelept, care nu va voi să piardă onoarea și privilegiul de a se înrudi cu Casa noastră și de a-și vedea nepotul și strănepotul stând pe tronul imperiului Calormen.

— Asta nu se va întâmpla dacă eu trăiesc veșnic, așa cum, fără îndoială, îți dorești, zise Tisrocul cu glas încă și mai sec decât de obicei.

— Vom scrie, de asemenea, scrisori, o, Tată al Meu și Lumină a Ochilor Mei, continuă Prințul după o clipă de stânjenitoare tăcere, scrisori ca venind din partea Reginei, în care vom vorbi de iubirea ei pentru mine și de dorința ei de a rămâne în Calormen. Este bine știut că femeile sunt schimbătoare ca vântul. Și chiar dacă ei nu vor crede într-un tot în vorbele acestor scrisori, tot nu vor îndrăzni să se arate cu oaste la porțile Tashbaanului ca să o ia înapoi.

— O, luminate Vizir, spuse Tisrocul, împărtășește-ne din înțelepciunea ta privitor la această neobișnuită propunere a fiului nostru.

— O, nemuritor Tisroc, răspunse Ahoșta, puterea iubirii de părinte nu îmi este necunoscută și am auzit adesea spunându-se că fiii sunt, în ochii părinților lor, mai prețioși decât rubinele. Cum aș putea să vorbesc deschis despre un plan care poate primejdi viața acestui înflăcărat Prinț?

— Ba să poți, replică Tisrocul. Căci altfel repede vei descoperi că a nu vorbi e la fel de primejdios.

— Ascult și mă supun, gemu Vizirul. Află deci, Mult Preaînțeleptule Tisroc, că primejdia la care se expune Alteța Sa nu este atât de mare cât ar părea la prima vedere. Căci zeii nu au binevoit a le da barbarilor lumina dreptei cumpăniri. Iar poezia lor nu este ca a noastră, împodobită cu folositoare aforisme și pilde, ci vorbește doar despre iubire și război. Din această pricină, nimic nu le va apărea mai nobil și mai demn de admirație decât o întreprindere nebunească precum aceasta – au!

La auzul cuvântului „nebunească”, Prințul îi dăduse din nou un șut.

— Stăpânește-te, Fiule, zise Tisrocul. Iar tu, venerabile Vizir, nu lua aminte la fiul meu și nu-ți lăsa firul elocinței să se destrame. Căci nimic nu se cuvine mai mult persoanelor alese și sobre decât să îndure micile neplăceri cu neclintită demnitate.

— Ascult și mă supun, zise atunci Vizirul, dar încet-încet se trase puțin mai într-o parte, ca să-și îndepărteze părțile posterioare de piciorul lui Rabadash.

— Spuneam că în ochii barbarilor nimic nu va apărea mai demn de iertare, dacă nu chiar de respect, decât o astfel de întreprindere – hm!

— Îndrăzneală și mai ales dacă a fost stârnită din dragostea pentru o femeie. Dacă, din nenorocire, Prințul cade în mâinile lor, sunt convinși că nu-l vor ucide. Ba, dimpotrivă, chiar dacă Alteța Sa nu va reuși să o

răpească pe aleasa inimii lui, aceasta s-ar putea înmuia în refuzul ei, văzând bărbăția și pasiunea de nestăvilat a Prințului.

— Că bine spui, flecar bătrân, zise Rabadash. Foarte bine; mă întreb cum de ți-a trecut așa ceva prin scăfârlia aia urâtă.

— Lauda stăpânilor mei este aerul ce-l respir, zise Ahoshta. Și apoi, Slăvite Tisroc, a cărui domnie trebuie să fie și va fi veșnică, cu ajutorul zeilor, nu este imposibil ca Prințul să cucerească cetatea Anvard, precum a spus. Și atunci Namia e a noastră.

În cameră se lăsă o tăcere prelungă și atât de adâncă încât cele două fete abia îndrăzneau să respire. În cele din urmă se auzi vocea Tisrocului.

— Du-te, Fiul meu și fă precum ai spus, zise el. Dar de la mine să nu aștepți nici sprijin și nici încurajare. Dacă ești ucis, nu te voi răzbuna. Dacă ești azvârlit în temniță, nu eu te voi scoate. Și mai e ceva: de ești învins ori învingător, ia aminte să nu verși o picătură de sânge nobil namian mai mult decât trebuie, din care pricină să se iște război. Căci, de vei face așa, vei fi pe veci alungat din prezența mea și locul ți va fi luat de următorul tău frate. Acum du-te. Fii iute ca vântul, nevăzut și neștiut și norocul să meargă cu tine. Fie ca puterea lui Tash cel atotputernic și neîndurător să-ți călăuzească paloșul și lancea.

— Aud și mă supun, strigă Rabadash, și, după ce îngenunche și sărută mâinile tatălui lui, ieși din încăpere alergând. Spre disperarea lui Aravis, care amorțise în poziția în care sta, Tisrocul și Vizirul rămaseră pe loc.

— O, Vizirule, spuse Tisrocul, ești sigur că nimeni în afară de noi nu știe de sfatul cel tainic pe care l-am ținut aici, în puterea nopții?

— O, stăpâne, zise Ahoshta, nimeni nu știe. Tocmai de aceea, eu am sfătuit, iar tu, în marea ta înțelepciune ai acceptat, să venim aici în Palatul Vechi, unde nu se ține niciodată sfat și unde niciunul din oamenii palatului nu are motiv să vină.

— Așa să fie, zise Tisrocul, căci cel ce ar avea știință ar muri în mai puțin de un ceas. Iar tu, cumpătatule Vizir, la fel să faci. Șterg din inima mea și din inima ta orice știință de planurile Prințului. A plecat fără știrea sau îngăduința mea și nu știu unde s-a dus. Și totul doar din pricina înflăcăării, a neliniștii și a neascultării tinereții. Nimeni nu va fi mai uimit decât mine și decât tine când va fi să aflăm de cucerirea Anvardului.

— Ascult și mă supun, zise Ahoshta.

— Și nici măcar în străfundul inimii tale să nu îndrăznești să-ți spui că sunt cel mai nemilos tată care-și trimite primul născut într-o misiune ce-i va aduce aproape ca sigur moartea. Oricât de mult te-ar bucura un astfel de gând pe tine, care nu-l iubești pe Prinț. Căci eu văd până în străfundul sufletului tău.

— O, Tisroc neprețuit, zise Vizirul. Nimic nu-mi este mai drag pe lumea asta decât îmi ești tu; nici Prințul, nici viața, nici pâinea, nici apa, nici măcar lumina soarelui.

— Simțămintele tale, zise Tisroc, sunt drepte și îți fac cinste. Nici eu nu iubesc nimic mai mult decât măreția și puterea tronului meu. Dacă prințul reușește, o să avem ținutul Archen și, poate, cine știe, mai târziu Namia. Dacă nu izbutește – mai am optsprezece alți fii. Rabadash, cum e felul primilor născuți, a început să devină primejdios. În Tashbaan mai mult de cinci Tisroci au murit înainte de vreme din pricină că primii lor născuți, toți prinți luminați, se săturaseră să-și aștepte rândul la tron. Mai bine să-și răcorească sângele printre străini decât să muște degeaba din zăbală aici. Și acum, venerabile Vizir, preaplinul de îngrijorare părintească mă îndeamnă la somn. Du-te și cheamă muzicienii în camera mea. Dar înainte de-a te culca, întoarce cartea de iertăciune pe care am scris-o pentru cel de-al treilea bucătar. Simt în mine semnele unui început de indigestie.

— Ascult și mă supun, zise Marele Vizir. Și apoi, se târî de-a-ndăratelea pe coate și genunchi până spre ușă, se ridică în picioare, făcu încă o plecăciune și ieși. Tisrocul însă nu se clinti de pe divan. Rămase acolo în tăcere o vreme atât de îndelungată încât Aravis crezu că a ațipit. Dar, în cele din urmă, cu un mare scârțâit și un oftat adânc, își ridică trupul imens, le făcu semn sclavilor să o ia înaintea lui cu lumina și ieși. Ușa se închise în urma lui, încăperea se cufundă din nou în întuneric, iar cele două fete răsuflară din nou ușurate.

9. STRĂBĂTÂND DEȘERTUL

— Ce îngrozitor! Ce îngrozitor de îngrozitor! Scheună Lasaraleen. Draga mea, mi-este atât de frică. Tremur toată. Uite, pune mâna pe mine.

— Haide să mergem, spuse Aravis, care tremura și ea. S-au dus spre palatul cel nou. Odată ieșite din încăperea asta, o să fim în afara pericolului. Dar am pierdut o grămadă de timp. Du-mă cât poți de repede la poarta din fundul grădinii.

— Dar, dragă, cum poți să-mi ceri una ca asta! Miorlăi Lasaraleen cu glas subțire. Nu mai sunt în stare de nimic – în nici un caz nu acum. Sărmanii mei nervi! Nu, nu și nu: stăm, ne liniștim puțin și apoi ne întoarcem.

— Cum adică ne întoarcem? Întrebă Aravis.

— Nu înțelegi nimic. Nu ai nici un pic de milă, spuse Lasaraleen, începând să plângă.

Aravis hotărî că nu era momentul să se lase înduioșată.

— Uite ce e! Zise ea apucând-o pe Lasaraleen de brațe și scuturând-o bine. Dacă mai scoți un cuvânt cum că să facem cale întoarsă și dacă nu mă duci chiar acum la poarta aceea – știi ce-am să fac? Am să ies pe coridor și am să încep să țip. Și or să ne prindă pe amândouă.

— Dar or să ne o-o-omoare! Se bâlbâi Lasaraleen. N-ai auzit ce-a spus Tisrocul? (fie ca în veci să trăiască!)

— Ba tocmai de aceea. Mai repede aș vrea să mor decât să fiu nevoită să mă mărit cu Ahoshta. Așa că haide, să plecăm acum.

— Cât poți fi de rea, spuse Lasaraleen. Și eu, care uite în ce stare sunt!

În cele din urmă, Lasaraleen fu nevoită să cedeze insistențelor lui Aravis și cele două fete coborâră din nou treptele de la capătul coridorului, traversară un alt coridor și ieșiră, în cele din urmă, afară la aer. Se aflau acum în grădina palatului care cobora în terase până jos la zidul ce împrejmuia orașul. Luna era sus pe cer și strălucea puternic. Și cum se întâmplă mereu când ești în plină aventură, nu ai niciodată răgaz să admiri locurile frumoase pe lângă care treci. Ori ești prea încordat, ori ești prea grăbit; așa se face că Aravis, din tot ce era în jurul ei (deși mai târziu și le aminti), nu rămase decât cu o impresie nedeslușită în care se amestecau parcele cenușii de iarbă, fântâni susurând molcom și umbrele înalte a șirurilor de chiparoși.

Nu le luă mult și ajunseră în fundul grădinii, la poalele zidului care se ridica înalt și amenințător în fața lor. Lasaraleen tremura atât de tare încât nu reuși să descuie poarta. Aravis o deschise în locul ei. De partea cealaltă era în sfârșit râul, sclipind argintiu în bătaia lunii, un mic debarcader și câteva bărcuțe.

— Rămâi cu bine, îi spuse Aravis prietenei ei și îți mulțumesc. Iartă-mă dacă m-am purtat urât. Dar gândește-te numai la situația în care mă aflu!

— O, Aravis, draga mea, zise Lasaraleen. Nu vrei să te răzgândești? Acum că ai văzut ce om mare este Ahoshta!

— Om mare! Exclamă Aravis. Un nenorocit de rob plin de umilință care sărută pantoful ce-l lovește, dar ține totul în el și speră să se răzbune îndemnând-l pe oribilul acela de Tisroc să plănuiască moartea propriului lui fiu. Ptiu! Mai repede m-aș mărita cu spălătorul de vase din casa tatălui meu decât cu o asemenea creatură.

— O, Aravis, Aravis! Cum poți să vorbești așa; și tocmai despre cine, despre Tisrocul însuși (fie ca în veci să trăiască!). Planul nu poate fi decât bun dacă tocmai el s-a gândit să facă așa!

— Rămâi cu bine, spuse Aravis și să știi că mi-au plăcut rochiile tale. Și casa ta. Sunt sigură că o să ai o viață minunată – dar eu nu sunt făcută pentru așa ceva. Hai, închide poarta încet după mine.

Se rupse din îmbrățișarea afectuoasă a prietenei ei, păși într-una din bărcuțe, o dezlegă de mal și o clipă mai târziu se afla în mijlocul râului, având deasupra capului o lună adevărată, imensă și o a doua lună jos, reflectată adânc în apele râului. Aerul era proaspăt și răcoros și în timp ce se apropia de malul opus auzi țipătul unei cucuvele. „A! Așa-i mai bine!” își zise ea. Aravis trăise cea mai mare parte a vieții ei afară din orașe, la țară și urâse fiecare clipă petrecută în Tashbaan.

Când păși pe mal se trezi în beznă, căci luna era ascunsă vederii de copacii înalți care creșteau pe povârnișul malului. Dar Aravis reuși să găsească același drumeag pe care-l găsisese și Shasta și ajunse, ca și el, în locul unde se termina iarba și începea nisipul. Privi apoi spre stânga (cum făcuse și Shasta) și văzu siluetele mari și negre ale Mormintelor. Și pe loc, inima lui Aravis, care altminteri era o fată curajoasă, se făcu mică cât un purice. Și dacă nu găsea pe nimeni! Și dacă locul era bântuit de strigoi! Dar, cu toate temerile ei, Aravis își împinse bărbia înainte (și limba un pic în afară) și porni drept înspre Morminte. Era încă departe când îi zări pe Bree, pe Hwin și pe rândașul care-i adusese.

— Poți să te întorci la stăpâna ta acum, îi spuse Aravis (uitând că băiatul nu avea cum să mai intre în oraș până a doua zi de dimineață, când se deschideau porțile). Ia aici niște bani pentru osteneala ta.

— Ascult și mă supun, zise rândașul și o rupse la fugă înspre oraș, cu o viteză uimitoare. Nu era nevoie să-i spui să se grăbească: gândul la strigoi îl chinase de când sosise.

Câteva clipe, Aravis nu făcu decât să-i sărute și să-i mângâie pe cei doi cai, pe bot și pe grumaz, la fel cum ar fi făcut cu niște cai obișnuiți.

— Iată-l și pe Shasta! Lăudat fie Leul! Exclamă Bree.

Aravis se întoarse și iată, chiar din spatele ei, venea Shasta, care ieșise din ascunzătoare în momentul în care-l văzuse pe rânđaș îndepărtându-se.

— Și acum, zise Aravis, nu mai avem nici un moment de pierdut. Și în câteva cuvinte, le povesti despre planurile lui Rabadash.

— Câini! Trădători! Fornăi Bree scuturându-și coama și lovind pământul cu copita. Un atac la vreme de pace, fără provocare! Ei, las' că-i stricăm noi toate planurile. O să ajungem acolo înaintea lui!

— Chiar crezi că putem? Întrebă Aravis, săltându-se în șaua lui Hwin. Shasta își dori să poată încăleca și el atât de sprinten.

— Bruuu-huu! Fornăi Bree. Suie-te, Shasta. Mai întrebi dacă putem! Cu un asemenea avans!

— Rabadash zicea că pleacă imediat, zise Aravis.

— Așa spun totdeauna oamenii, zise Bree. Dar nu poți să pui pe picioare o oaste de două sute de călăreți cu cai cu tot – să iei apă, hrană, să pregătești armele și să pregătești caii de drum – în doar un minut. Acum în ce direcție o luăm? Spre nord?

— Nu, zise Shasta. Știu eu în ce direcție. Am săpat un șanț. Vă explic eu mai târziu. O luăm puțin spre stânga. A! Uite șanțul.

— Fiți atenți, le zise Bree. Tot ce se spune de mersul în galop o zi și o noapte, fără oprire, sunt basme. Nu se poate face. De aceea, noi o să mergem la trap și la pas: la trap mărunț, urmat de scurte plimbări la pas. Și când mergem la pas, îi rog pe Aravis și pe Shasta să descalece și să meargă și ei pe jos. Ne-am înțeles? Ești gata Hwin? Și acum, la drum! Spre nord, spre Namia!

La început totul a fost minunat. Trecuseră deja destule ceasuri din noapte pentru ca nisipul să se răcorească de căldura pe care o primise în timpul zilei. Aerul era curat, plăcut și proaspăt; în bătaia lunii, pustiul de nisip din jurul lor și până hăt departe, lucea ca o apă netedă sau ca o uriașă tavă de argint. Nu se mai auzea nimic în afară de zgomotul pe care-l făceau copitele celor doi cai. Pe Shasta chiar îl prinsese somnul și mai-mai c-ar fi adormit dacă, din când în când, nu trebuia să descalece și să meargă pe jos.

Și merșeră așa vreme îndelungată. Sosi apoi un ceas când luna dispăru de pe cer, lăsându-i într-o beznă deasă de s-o tai cu cuțitul. Dar nu se opriră, ci merșeră mai departe și, după alte câteva ceasuri, Shasta băgă de seamă că putea vedea din nou capul și gâtul lui Bree. Încet-încet, ținutul neted și plat

dimprejurul lor deveni din nou vizibil. Totul părea nemișcat; întreg ținutul părea mort. Pe Shasta îl prinsese bine oboseala și începuse să i se facă frig, iar buzele-i erau uscate. Și în tot acest timp, nu se auzea decât scârțâitul pieii de la șa, zăngănitul bucăților de metal, zgomotul copitelor – dar nu Clop-cataclop, cum s-ar fi auzit pe pământ tare, ci mai degrabă Buf-budubuf peste nisipul uscat.

În cele din urmă, după ceasuri nesfârșite de mers, pe dunga orizontului, departe în dreapta, apăru o dâră lunguiață de cenușiu-palid urmată de o altă dâră roșiatică. Sosise în sfârșit dimineața, dar era o dimineață mută, fără un ciripit de pasăre care să o întâmpine. Acum, Shasta era fericit când trebuia să meargă pe jos, căci îi era foarte, foarte frig.

Și apoi soarele răsări brusc și totul se preschimbă într-o clipă. Din cenușiu nisipul deveni galben și strălucitor, ca presărat cu mii de diamante. În stânga lor, peste nisip, se întindeau umbrele lor uriașe, care alergau lângă ei. Piscul dublu al Muntelui Pire, care se zărea departe în față, străluci și el în bătaia primelor raze ale soarelui și Shasta băgă de seamă că deviaseră puțin din direcția cea bună. „Mai la stânga, mai la stânga, „ strigă el. Însă cea mai îmbucurătoare priveliște era cea pe care o lăsau în urmă, unde, dacă te uital, zăreai Tashbaanul rămas deja mic și îndepărtat.

Mormintele abia se mai distingeau, înghițite de umbra acelei movile, cu coastele ca dinții de ferăstrău, pe care se afla orașul Tisrocului. Toată lumea se simți dintr-o dată mai bine.

Dar nu pentru multă vreme. Căci, deși Tashbaanul, când îl văzuseră prima oară, părea departe, pe măsură ce ei înaintau, orașul refuza parcă să dispară. Shasta renunță să mai privească în urmă, căci avea senzația că stăteau pe loc. Cu cât crescui ziua, lumina soarelui deveni o pacoste. Strălucirea nisipului îi rănea ochii: dar Shasta știa că nu trebuie să-i închidă. Trebuia să-i mijească și să nu-și dezlipească privirea de pe Muntele Pire, menținându-i pe ceilalți în direcția cea bună. După lumina strălucitoare, urmă arșița. Shasta o simți pentru prima oară când, descălecând ca să meargă pe jos, fierbințeala nisipului îl izbi drept în față, ca țâșnită din gura unui cuptor aprins. A doua oară a fost și mai rău. Dar a treia oară, atingând nisipul cu tălpile goale, Shasta scăpă un țipăt de durere și sări iute înapoi în șa.

— Îmi pare rău, Bree, zise el cu respirația tăiată. Nu pot să merg. Mă arde la picioare.

— Da, sigur, găfâi Bree. Ar fi trebuit să mă gândesc la asta. Acum stai în șa. N-avem ce-i face.

— Ție ce-ți pasă, îi zise Shasta lui Aravis, care mergea pe jos, alături de Hwin. Tu ai pantofi în picioare.

Aravis nu zise nimic, dar se uită la el cam de sus. Nu spun că a făcut-o într-adins, dar de uitat așa s-a uitat.

De oprit însă nu s-au oprit, ci și-au continuat mersul când la trap, când la pas, când iar la trap și metalul clinc-clinc-clinc și șaua scârț-scârț-scârț și miros de cal încins și miros de corp încins și arșiță orbitoare și durere de cap. Și tot așa, ceas după ceas. Nici Tashbaanul nu se îndepărta, nici munții nu se apropiau. Nimic nu mai exista în afară de clinc-clinc-clinc și scârț-scârț-scârț, miros de cal încins, miros de corp încins.

În atari condiții, încerci tot felul de șmecherii inutile ca să faci timpul să treacă mai repede. Și mai încerci foarte tare să nu te gândești la nimic de băut – la un șербet rece servit într-un palat din Tashbaan, la o apă limpede de izvor gâlgâind cu glas gros, ca de lut, ori la un lapte rece, bătut și potrivit de consistent. Firește însă, cu cât încerci să nu te gândești, cu atât numai la asta te gândești.

Și iată că, la un moment dat, dădură peste ceva diferit – un pinten de stâncă ce creștea din nisip, având vreo patruzeci și cinci de metri lungime și vreo treizeci de picioare înălțime. Stâncă făcea doar puțină umbră, căci soarele era chiar deasupra ei. Dar cei patru se înghesuiră pe micuțul petec de umbră, unde mâncară ceva și băură puțină apă. Nu e ușor să adapi un cal dintr-un burduf de apă, dar Bree și Hwin se pricepeau să-și folosească buzele. Dar nici caii și nici copiii nu-și putură potoli setea pe deplin. Nimeni nu scotea o vorbă. Caii erau înspumați și respirau cu zgomot. Copiii erau palizi.

După un scurt popas, porniră din nou la drum. Aceleași sunete, aceleași mirosuri, aceeași arșiță orbitoare. La un moment dat, umbrele lor începură să cadă în dreapta și prinseră a se lungi tot mai mult peste nisip, până departe, înspre hotarul de răsărit al lumii. Soarele se apropia încet de apus. Și, slavă Domnului, când a dispărut în spatele orizontului, a luat cu el și lumina aceea nemiloasă, deși nisipul continua să dogorească cu aceeași putere. Patru perechi de ochi scrutau zarea după vreun semn al văii despre care vorbea Corbul Gheară-Palidă. Dar nu se vedea nimic, decât pustiul neted și întins. Ziua se prefăcuse în seară, pe cer răsăriseră stelele, dar caii încă galopau, în timp ce copiii continuau să salte în șa, vlăguiți de sete și de

oboseală. Abia după răsăritul lunii, s-a auzit glasul hârâit și răgușit al lui Shasta, a cărui gură era complet uscată:

— Uite! Acolo e!

Și nu greșea. În față și puțin la dreapta începea în sfârșit un povârniș: un coborâș îngust, străjuit de-o parte și de alta de movile stâncoase. Caii erau mult prea obosiți ca să vorbească, ci doar cotiră spre dreapta și, câteva clipe mai târziu, coborau în gura strâmtă a văii. Aici era mai neplăcut decât afară, în deșert. Valea era îngustă ca o crăpătură și lăsa să pătrundă doar puțin aer și lumină. Coborâșul era abrupt și adânc, iar stâncile de pe margini se făcură tot mai înalte și mai semețe. Apoi dădură de primele urme de vegetație – plante cu țepi asemeni cactușilor și iarbă aspră, din cea care te înțeapă la degete dacă o atingi. În curând copitele cailor începură să calce pe pietriș în loc de nisip. La fiecare cot al văii – și erau multe astfel de coruri – așteptau înfrigurați să dea de apă. Caii erau la capătul puterilor, iar Hwin, gâfâind și împleticindu-se, rămăsese în urma lui Bree. Începuse să-i cuprindă disperarea, când în sfârșit dădură de un pic de mâl și de un firicel de apă care șerpuia printre petice de iarbă mai bună și mai moale. Iar firicelul deveni un izvorăș și izvorășul, un pârliaș mărginit de tufișuri și pârliașul, un râuleț și, în cele din urmă, sosi un moment (după mai multe clipe de deznădejde decât aş putea să descriu) când Shasta, care, căzuse într-un fel de picoteală amețită, realizează că Bree se oprișe, iar el aluneca din șa. În fața lor era o mică cascadă ce cădea într-un bazin larg. Caii erau în apă, cu capetele plecate și beau cu nesaț. „O-o-o-h!” exclamă Shasta și se lăsa să cadă din șa direct în apa care-i ajungea până la genunchi. Își vârî capul sub cascadă. A fost probabil cea mai minunată clipă din viața sa.

Zece minute mai târziu, au ieșit cu toții din apă (cei doi copii fiind aproape uzi learcă) și au început să privească în jur. Luna era acum destul de sus pe cer pentru ca razele ei să se furișeze până jos în vale. Ambele maluri ale râului erau îmbrăcate în covor de iarbă moale și dincolo de iarbă se întindeau copaci și arbuști, mergând până la poalele pereților de stâncă. Fără îndoială, toată vegetația aceea învăluită-n umbră ascundea tufe cu minunate flori mirositoare, căci întregul crâng mustea de răcoare și de îmbătătoare parfumuri. Și din ascunzișul frunzelor răsună un sunet pe care Shasta nu-l mai auzise niciodată – cântecul unei privighetori.

Erau prea frânți de oboseală ca să vorbească sau să mănânce. Caii se lungiră pe jos, fără să mai aștepte să li se scoată șeile. Copiii la fel.

După vreo zece minute, Hwin cea grijulie zise:

— Nu trebuie să adormim. Nu trebuie să ne pierdem avansul față de Rabadash.

— Da, zise Bree încet. Nu trebuie să adormim. Doar ne odihnim puțin.

Shasta realizează (preț de o clipă) că vor adormi cu toții dacă el nu se ridică în picioare și nu face ceva ca să-i împiedice să ațipească. Trebuia cu orice preț să facă ceva. Shasta era decis să sară în picioare și să-i îndemne să pornească mai departe. Uite, chiar acum; o clipă doar mai zăbovea; o clipă doar...

Și foarte curând, luna strălucea, iar privighetoarea cânta peste un grup de doi cai și doi copii care dormeau duși.

Prima care se trezi fu Aravis. Soarele era sus pe cer. Pierduseră orele răcoroase ale dimineții.

— E numai vina mea, se certă Aravis furioasă. Sări în picioare și începu să-i trezească pe ceilalți. „Cine poate cere unei perechi de cai, fie ei și cuvântători, să mai stea în picioare după o zi cum a fost cea de ieri. Iar băiatului, nici atât; ce instruire are el? Eu însă ar fi trebuit să știu mai bine.”

Ceilalți se treziră amețiți și buimăciți de somnul adânc pe care-l dormiseră.

— Hopa sus!

— Bruu-huu! Exclamă Bree. Am adormit cu șaua pe mine? N-am să mai fac asta niciodată. E foarte incomod.

— Haide, haide, mișcați-vă, spuse Aravis. Am pierdut jumătate de dimineața. Nu mai putem pierde nici o clipă.

— Ca ziua să începă bine e necesară mai întâi o gură de iarbă, zise Bree.

— Mă tem că nu mai putem aștepta, insistă Aravis.

— Da' de ce atâta grabă? Întrebă Bree. Doar am străbătut deșertul, nu?

— Da, dar n-am ajuns încă în Archen, spuse Aravis. Și trebuie să ajungem acolo înaintea lui Rabadash.

— O, cred că avem un avans considerabil, zise Bree. Doar am luat-o pe o scurtătură, nu? Shasta, n-a spus el Corbul acela că drumul e mai scurt pe aici?

— N-a spus că drumul ar fi mai scurt, răspunse Shasta. A spus doar că e mai bun, pentru că te scoate la un râu. Dacă oaza cealaltă se află la nord de Tashbaan, mă tem că drumul pe care am luat-o noi e chiar mai lung.

— Oricum, nu putem porni la drum pe stomacul gol, spuse Bree. Te rog, scoate-mi zăbala, Shasta.

— Bree, fii înțelegător t-te rog, zise atunci Hwin, sfioasă. Și eu simt că nu mai pot. Dar adu-ți aminte! Când ai în șa un călăreț (cu pinteni și alte alea), nu ești oare obligat să pornești la drum indiferent dacă te simți sau nu odihnit? Căi găsesc întotdeauna în ei puterea de-a merge mai departe. V-vreau s-să spun... Acum că suntem liberi, n-ar trebui să ne străduim mai mult? Căci tot ce facem acum pentru Namia facem.

— Dacă-mi permiteți, Doamnă, i-o reteză Bree foarte de sus, cred că dintre noi toți, eu sunt cel care se pricepe cel mai bine la expediții și marșuri și la cât și ce anume poate face un cal.

La asta Hwin nu mai zise nimic, fiind, ca mai toate iepele de rasă, o fire emotivă și blândă și nu prea bățăioasă. În realitate însă ea avea perfectă dreptate și dacă Bree ar fi fost călărit de un Tarkaan care să-l îmboldească la drum, ar fi găsit în el puterea de a mai galopa întins preț de câteva ceasuri bune. Dar când ai fost sclav și ai fost forțat să ascuți de poruncă, descoperi că îți pierzi puterea de a te forța singur dacă nu te mai obligă nimeni. Și asta nu e bine.

A trebuit deci să aștepte ca Bree să termine de mâncat și de băut apă. Neavând încotro, Hwin și copiii se puseră și ei pe mâncat și băut. Se apropia de amiază când se urniră din loc. Și chiar și atunci Bree refuză să se grăbească, ci luă lucrurile mai puțin în serios decât cu o zi înainte. Cea care iuți pasul grupului fu de fapt Hwin, deși era mai slăbuță și mai ostenită decât Bree.

Valea, cu râul ei cafeniu și răcoros, cu covorul ei de iarbă și mușchi, cu florile sălbatice și rododendronii ei, era un loc atât de plăcut încât te îmbia la pas domol.

10. PUSTNICUL DE LA HOTARUL DE SUD.

După câteva ceasuri de mers, valea se lărgi și cei patru drumeți putură vedea ce se întinde în fața lor. Râul pe care-l urmaseră se vărsa într-un alt râu, mult mai lat, mai mare și mai involburat, care curgea de la stânga spre dreapta, îndreptându-se către est. Pe malul de dincolo se deschidea un ținut îmbietor, cu dealuri molcome și unduioase, care mergea chiar până la poalele Munților de Nord. La dreapta se vedeau piscuri ascuțite și stâncoase, cu versanții acoperiți pe alocuri de zăpadă. La stânga, până unde vedeai cu ochii, se îngrămădeau povârnișuri acoperite de pini, coaste abrupte, chei înguste tăiate în munte și piscuri albastrui. Shasta nu mai știa care este Muntele Pire. În fața lor, între doi pinteni de stâncă, se deschidea o șa

împădurită. Aceasta era cu siguranță trecătoarea care unea Ținutul Archen de Namia.

— Bruu-huu-huu! Iată nordul, Nordul cel veșnic verde! Necheză Bree.

Și, fără îndoială, ținutul deluros de la poalele munților părea mai verde și mai proaspăt decât orice își putuseră închipui vreodată ochii crescuți în sud ai lui Aravis și Shasta. Toți se simțeau grozav de bine în timp ce-și croiau drum spre locul de întâlnire a celor două râuri.

Râul cel mare, care izvora dintre piscurile înalte de la capătul de apus al munților, era mult prea repede și prea involburat ca să poată fi trecut înot. Începură să-i cerceteze malurile, când în sus, când în jos și găsiră în cele din urmă un vad, unde apele erau mai puțin adânci și pe unde se putea trece. Vuietul apei, vârtejurile izbindu-se de gleznele cailor, vâjâitul aerului proaspăt și tare și puzderia de libelule care dansau deasupra apei îl umplură pe Shasta de un ciudat sentiment de emoție.

— Prieteni, suntem în Archen! Îi anunță Bree cu mândrie, improșcând solemn cu apă în timp ce pășea pe malul dinspre nord. Cred că râul pe care tocmai l-am trecut se numește Săgeată Cotită.

— Sper că am ajuns la timp, murmură Hwin. Începură apoi să urce, încet și în zigzag, căci dealurile erau înalte, iar coastele abrupte, înaintau ca printr-un imens parc, lipsit de case și de drumuri. Din loc în loc creșteau pâlcuri de copaci, prea rari ca să formeze crânguri. Shasta, care trăise până atunci într-un ținut ierbos unde copacii erau puțini, nu mai văzuse niciodată atât de mulți arbori și atât de feluriți. El nu știa să-i deosebească, dar voi, dacă ați fi fost acolo, ați fi recunoscut cu siguranță stejari, fagi, mesteceni albi, scoruși și castani dulci. De prin desișuri țâșneau iepuri care fugeau din calea lor, ba chiar văzură, la un moment dat, o întreagă turmă de cerbi lopătari dispărând printre copaci.

— E o încântare! Exclamă Aravis.

Când ajunseră pe culmea primului deal, Shasta își întoarse capul și privi în spate. Nu se vedea nici urmă de Tashbaan; deșertul, cu excepția văii adânci și înguste pe unde veniseră ei, se întindea, neted și plat, până departe la orizont.

— Ia te uită! Zise el deodată. Ce-o fi asta?

— Ce anume? Întrebă Bree, întorcând capul. Hwin și Aravis făcură la fel.

— Acolo, uite! Zise Shasta arătând cu degetul. Pare fum. O fi vreun incendiu?

— Aș zice, mai degrabă, o furtună de nisip, spuse Bree.

— De unde furtună, că nu prea bate vântul, observă Aravis.

— O, priviți! Exclamă deodată Hwin. În mijlocul vârtejului strălucește ceva. Uite, uite! Sunt coifuri și armuri. Și se mișcă: vârtejul se mișcă încoace.

— Pe Tash! Exclamă Aravis. E oastea lui Rabadash!

— Întocmai, zise Hwin. Exact de ce mă temeam. Repede! Trebuie să ajungem la Anvard înaintea lor. Și fără alt cuvânt, se întoarse și o rupse la fugă înspre nord. Bree porni în urma ei cu mare viteză.

— Haide, Bree, haide, îi strigă Aravis peste umăr. Dar de ajuns nu păreau să ajungă nicăieri, căci dincolo de fiecare deal era încă o vale și apoi încă o culme și tot așa până unde vedeai cu ochii; și, deși știau că merg oarecum în direcția cea bună, n-aveau nici cea mai mică idee cât mai era de mers până la Anvard. Din vârful celui de-al doilea deal, Shasta privi din nou în urmă. Norul de praf dispăruse, în schimb observă pe malul îndepărtat al râului Săgeata Cotită o masă neagră, mișcătoare, ca o uriașă armată de furnici. Căutau fără îndoială un vad.

— Sunt la râu! Strigă el sălbatic.

— Repede! Repede! Strigă la rândul ei Aravis. Degeaba am venit dacă nu ajungem înaintea lor la Anvard. Haide, Bree, haide. Doar ești un cal de luptă!

Shasta se abținu cu greu să nu strige și el aceleași îndemnuri; dar se gândi: „Bietul de el! Face și el ce poate” și își ținu gura. Cei doi cai făceau, într-adevăr, tot ce credeau că le stă în putință. Dar una e ce crezi și alta e ce poți cu adevărat. Bree și Hwin galopau acum umăr lângă umăr. Hwin era aproape la capătul puterilor.

În clipa aceea însă starea lor de spirit fu complet răscolită de un zgomot care țâșni pe neașteptate din spate. Nu, nu era zgomotul pe care se așteptau să-l audă – tropot de copite și zăngănit de arme, amestecat, poate, cu strigătele de luptă ale oștenilor din Calormen. Dar Shasta îl recunoscuse imediat. Era același răget prelung pe care-l auziseră în noaptea aceea cu lună, când se întâlniseră cu Aravis și Hwin. Bree recunoscuse și el răgetul. Ochii i se înroșiră și urechile i se culcară pe spate. Și atunci descoperi că nu galopase deloc repede – în orice caz, nu atât de repede pe cât putea. Shasta simți imediat schimbarea. Acum Bree chiar că dădea tot ce putea. În câteva clipe o depășiră pe Hwin.

— Nu e drept, își zise Shasta. Am crezut că măcar aici vom scăpa de lei!

Își întoarse capul și privi peste umăr. Totul era cât se poate de limpede. Pe urmele lor venea un animal uriaș, roșcat, cu corpul lăsat la pământ, ca o pisică ce se târăște pe burtă atunci când simte un câine străin prin preajmă. Animalul se apropia de ei cu fiece secundă.

Privi din nou în față și zări ceva ce nu-i spusese nimic pe moment și la care nici nu se gândi. Drumul le era barat de un zid neted de aproape zece picioare înălțime; în mijlocul aceluia zid era tăiată o poartă. Iar în mijlocul porții deschise, sta un bărbat înalt, cu picioarele goale, sprijinit într-un toiag drept. Purta o cămașă lungă până-n pământ, de culorile toamnei. Barba-i ajungea până la genunchi. Shasta văzu toate astea într-o clipă, după care se răsuci și privi din nou în urmă. Hwin era aproape încolțită. Leul încerca să prindă de picioarele din spate. Pe chipul ei albit de spumă și cu ochii măriți nu se mai citea decât o cumplită disperare.

— Oprește! Zbieră Shasta în urechea lui Bree. Trebuie să ne întoarcem. Trebuie să-l ajutăm!

Mai târziu, Bree avea să susțină că el n-a auzit cuvintele lui Shasta ori că n-a înțeles ce voiau să spună; și cum era, în general, un cal foarte cinstit, trebuie să-l credem pe cuvânt.

Shasta își scoase atunci picioarele din scări, le trecu pe flancul stâng al calului, ezită o oribilă fracțiune de secundă și sări. Impactul a fost atât de dureros încât mai că-l lăsa lat; dar până să realizeze cât de tare se lovise, Shasta se ridică de jos și porni, împleticindu-se, să-i vină în ajutor lui Aravis. În viața lui nu făcuse așa ceva și nici acum nu știa de ce-o face.

Unul din cele mai sfâșietoare sunete din lume, țipătul unui cal, scăpă de pe buzele lui Hwin. Aravis sta aplecată în față, peste grumazul iepei și părea că încearcă să-și tragă spada. Toți trei – Aravis, Hwin și leul – erau acum foarte aproape de Shasta. Dar înainte să ajungă lângă el, leul se ridică pe picioarele din spate – mai mare decât ai fi crezut că poate fi un leu – și o izbi pe Aravis cu laba dreaptă. Shasta îi văzu ghearele imense. Aravis țipă și se clătină în șa. Leul îi sfâșiasse umerii. Shasta, pe jumătate înnebunit de groază, se năpusti înspre fiară. Nu avea nici o armă, nici măcar un băț sau o piatră. Începu să strige proteste, așa cum strigi la un câine. „Du-te de-aici! Du-te de-aici!” O fracțiune de secundă, se pomeni privind drept în gura larg deschisă a animalului. Apoi, spre uluirea băiatului, leul, încă ridicat pe

labele din spate, căzu brusc în față, se dădu o dată peste cap, se ridică de jos și o rupse la goană.

Shasta nu crezu nici un moment că plecase de tot. De aceea se întoarse și începu să fugă înspre poarta din zidul cel verde pe care abia acum își aminti că-l văzuse. Hwin, pe jumătate leșinată, tocmai intra împleticindu-se pe poartă. Aravis era încă în șa, dar spatele îi șiroia de sânge.

— Intră, copila mea, intră, spunea bătrânul cu barbă și cămașă lungă. Apoi, către Shasta, care sosi alergând și gâfâind: Intră și tu, fiule.

Shasta auzi poarta închizându-se în urma lui. Străinul cu barbă o ajută pe Aravis să descalece.

Se aflau într-o împrejmuire largă și perfect rotundă, înconjurată de un zid înalt, îmbrăcat în mușchi verde. Imediat în față, Shasta văzu un bazin săpat în pământ, plin ochi cu apă. Suprafața apei era nemișcată ca o oglindă. La un capăt al bazinului, umbrindu-l complet cu ramurile lui, era cel mai falnic și mai măreț copac pe care-l văzuse vreodată Shasta. Dincolo de bazin, mai departe, era o colibă scundă, din piatră și acoperită cu paie, după moda veche. De undeva se auzi un behăit și, privind într-acolo, băiatul zări câteva capre în capătul celălalt al curții. Pământul neted era complet acoperit cu iarbă mărunță.

— Sunt-sunt-sunteți Regele Lune al Ținutului Archen? Gâfâi Shasta.

Bătrânul clătină din cap.

— Nu, răspunse el cu glas liniștit, eu sunt Pustnicul de la Hotarul de Sud. Și acum, fiul meu, nu mai pierde vremea cu întrebări de prisos, ci ascultă ce-ți spun. Această domniță este rănită. Caii sunt vlăguiți. În chiar clipa asta, Rabadash caută un vad pe malul râului Săgeata Cotită. Dacă pleci chiar acum, mai ai timp să-l înștiințezi pe Regele Lune.

Shasta numai că nu leșină la auzul acestor cuvinte, căci se simțea neînstare de-a mai face un pas. Și ceva în interiorul lui se răzvrătea împotriva unei cerințe atât de crude și de nedrepte, cum i se păreau a fi vorbele Pustnicului. Băiatul încă nu învățase că cine face o faptă bună primește drept răsplată o altă însărcinare, de două ori mai grea și mai anevoie de îndeplinit. Dar tot ce spuse fu:

— Unde îl găsesc pe Rege?

Pustnicul se întoarse și arătă cu toiagul înspre capătul opus al curții.

— Uite, zise el. Acolo este o altă poartă, față-n față cu cea pe care ai intrat. Ieși pe acolo și ține-o drept înainte; dar numai drept înainte, indiferent că

ajungi la pajiște sau stâncă, la pământ moale sau aspru, la teren ud sau uscat. Știința mea îmi spune că așa îl vei găsi pe Regele Lune – mergând tot înainte. Dar trebuie să fugi; nu trebuie să te oprești din fugă.

Shasta încuviință, alergă la poarta dinspre nord și dispăru în spatele ei. Pustnicul se întoarse apoi către Aravis, pe care în tot acest timp o sprijinise cu brațul stâng și, ducând-o când pe picioarele ei, când în brațe, dispăru cu ea în interiorul colibei. Trecu mult timp până ieși din nou afară.

— Și acum, verii mei, le spuse el cailor, este rândul vostru.

Și fără a mai aștepta răspuns – pe care oricum nu l-ar fi primit, căci caii erau mult prea frânți ca să vorbească – le scoase căpăstrul și șeile. Apoi îi țesălă mai bine decât orice rândaș din grajdurile Regelui.

— Gata sunteți, verii mei, zise el. Acum uitați totul și încercați să vă liniștiți. Aveți aici apă și iarbă din belșug. O să primiți și terci cald după ce mulg caprele, care-mi sunt tot veri, ca și voi.

— Domnule, începu Hwin, care-și regăsise glasul, va trăi Tarkheena? A ucis-o leul?

— Eu, care prin știința mea cunosc prezentul, răspunse Pustnicul zâmbind, știu însă prea puțin din ce ascunde viitorul. De aceea, nu pot spune despre nimeni – bărbat, femeie ori animal din lumea asta – de va mai fi în viață la apusul soarelui. Dar să nu ne pierdem nădejdea. Se prea poate ca domnița să trăiască atât cât îi e dat să trăiască cuiva de vârsta ei.

Când Aravis își reveni din leșin se trezi lungită pe burtă, pe un pat scund și nemaipomenit de moale, într-o încăpere răcoroasă și aproape goală, cu pereții din piatră netencuită. Nu putea înțelege de ce stătea pe burtă; dar când încercă să se răsucească, își simți rănilor usturătoare și fierbinți. Își aminti ce se întâmplase și înțelese și de ce era în poziția aceea. Se întreabă din ce era făcut acel pat atât de moale și elastic. N-avea de unde ști că era făcut din iarbă-neagră (din care se fac cele mai grozave saltele), pentru că nici nu văzuse și nici nu auzise vreodată de planta asta.

Ușa se deschise și intră Pustnicul, aducând un vas mare de lemn. Îl așază cu grijă jos și se apropie de pat.

— Cum te simți, copila mea? Întrebă el.

— Mă arde foarte tare spatele, părinte, îi răspunse Aravis. Dar altfel nu am nimic.

Pustnicul se lăsă în genunchi lângă ea, îi puse o palmă pe frunte și apoi îi luă pulsul.

— Nu ai febră, spuse el. O să te faci bine. Cred că o să te poți ridica chiar mâine din pat. Dar acum, bea asta.

Aduse vasul de lemn și i-l duse la buze. Aravis nu se putu abține să nu se strâmbe când gustă, căci laptele de capră are un gust izbitor pentru cine nu e obișnuit cu el. Dar lui Aravis îi era sete și reuși să-l bea până la fund. Se simți imediat mult mai bine.

— Acum, copila mea, poți să dormi liniștită, zise Pustnicul. Rănile îți sunt spălate și bandajate. Sunt răni adânci, deși nu mai adânci decât niște mușcături de bici. Tare ciudat acest leu care v-a atacat, căci, în loc să te prindă, să te tragă din șa și să-și bage colții în tine, s-a mulțumit să te zgârie doar pe spate. Ai zece zgârieturi deschise, dar niciuna prea adâncă ori primejdioasă.

— Așa! Exclamă Aravis. Semn că am fost foarte norocoasă.

— Fiica mea, spuse Pustnicul, trăiesc în această lume de o sută nouă ierni și încă nu am aflat ce este acela Noroc. Există un tâlc în povestea ta care-mi este încă ascuns: dar, dacă ne este dat să-l cunoaștem, fii sigură că ni se va descoperi.

— Și cum rămâne cu Rabadash și cu cei două sute de oșteni ai lui? Întrebă Aravis.

— Mă îndoiesc că vor să trece pe-aici, răspunse Pustnicul. Cu siguranță au găsit un vad mai la est de noi. De acolo vor încerca să meargă drept spre Anvard.

— Sărmanul Shasta! Spuse Aravis. Are mult de mers? Oare ajunge la timp?

— Are toate șansele, zise bătrânul.

Aravis se lungi la loc pe pat (de data asta într-o parte) și zise:

— Am dormit mult? Mi se pare că se lasă seara.

Pustnicul privi prin singurul ochi de geam al colibei, care dădea spre nord.

— Acesta nu e întunericul nopții, zise el după o clipă de tăcere. Coboară nori de la Piscul Furtunii. De acolo ne vine vremea rea. La noapte o să fie o ceață deasă.

A doua zi, cu excepția spatelui care încă o mai durea, Aravis se simți atât de bine, încât după micul dejun (terci de ovăz cu lapte gras) Pustnicul îi îngădui să se ridice din pat. Aravis ieși imediat afară și se duse să vadă caii. Vremea se schimbase și întreaga împrejurime era plină de soare, ca o imensă cupă verde. Locul era liniștit, tăcut și plin de pace.

Hwin îi ieși în întâmpinare și o sărută afectuos.

— Dar Bree unde e? Întrebă Aravis după ce vorbiră puțin de sănătate și de cum dormiseră noaptea trecută.

— Acolo, spuse Hwin arătând cu nasul către capătul îndepărtat al împrejuririi. Ar fi bine să vorbești cu el. Nu știu ce are. Nu pot să scot o vorbă de la el.

Se duseră împreună și-l găsiră pe Bree stând jos cu fața la zid. Deși le auzise venind, nu-și întoarse capul și nu rosti o vorbă.

— Bună dimineața, Bree, începu Aravis. Cum te simți în dimineața asta?

Bree mormăi ceva ce nimeni nu înțelese.

— Pustnicul spune că Shasta a ajuns probabil la timp la Regele Lune, continuă Aravis. Se pare că am reușit în misiunea noastră, încă puțin și suntem în Namia, Bree!

— N-am să văd Namia niciodată, zise Bree cu glas scăzut.

— Nu ți-e bine, dragul meu Bree? Întrebă Aravis.

Calul își întoarse în sfârșit capul înspre ea. Era tras la chip, cum numai un cal poate fi.

— Mă întorc înapoi în Calormen, spuse el.

— Poftim? Zise Aravis. Înapoi la scalvie?

— Da, zise Bree. Nu sunt bun decât de sclav. Cum aș putea să-mi arăt fața printre caii liberi din Namia? Eu, care am părăsit o iapă, o fată și un băiat în ghearele leilor și am fugit ca vântul ca să-mi salvez propria-mi piele nenorocită!

— Fiecare dintre noi a fugit cât a putut de repede, zise Hwin.

— Shasta n-a fugit! Fornăi Bree. Sau dacă a fugit, a fugit înapoi, cum era normal. De asta îmi este cel mai rușine. Eu, care mă consideram un adevărat cal de luptă și mă laudam cu o mie de bătălii, am fost rușinat de un băiețel – de un copil, de un mânz, care nu a atins în viața lui o spadă și care n-a avut parte de educație și de exemple bune.

— Știu, zise Aravis. Și mie îmi este rușine, Bree. Shasta s-a purtat admirabil. Amândoi am greșit față de el. Eu cel puțin, de când ne-am întâlnit, nu l-am privit decât cu dispreț. Și iată că acum el s-a dovedit a fi cel mai bun dintre noi toți. Însă cred că e mai corect să rămânem și să ne cerem scuze decât să ne întoarcem în Calormen.

— Ție ți-e ușor să vorbești, spuse Bree. Tu nu te-ai făcut de rușine. Dar eu am pierdut totul.

— Bunul meu cal, se auzi atunci glasul Pustnicului, care se apropiase de ei fără zgomot, călcând peste iarba moale și plină de rouă. Bunul meu cal, nu ai pierdut nimic decât îngâmfarea. Nu, nu, vărul meu. Nu-ți da urechile pe spate și nu-ți scutura coama la mine. Dacă te simți cu adevărat atât de rușinat precum ziceai acum câteva clipe, trebuie să înveți să asculți de sfat. Întâmplarea asta te-a ajutat să vezi că nu ești atât de nemaipomenit pe cât te obișnuiseși să crezi, trăind printre cai mai simpli decât tine. Nu spun că nu ești mai deștept și mai curajos decât ei. Nici n-ai fi putut să nu fii. Dar asta nu înseamnă că și în Namia vei fi la fel de grozav. Atâta vreme cât vei recunoaște că nu ești cu nimic mai deosebit decât alții, vei fi un cal foarte bun care va lua lucrurile așa cum sunt. Și acum, dacă vrei să mă urmați, verii mei, să mergem la bucătărie să vedem cum stăm cu jumătatea cealaltă de terci.

11. NEDORITUL TOVARĂȘ DE DRUM.

După ce ieși pe poartă, Shasta începu să urce o pantă cu iarbă și arbuști pitici, care-l scoase la un pâlț de copaci. Minte-i era golită de gânduri și de planuri: știa doar că nu trebuie să se oprească din alergat și asta îi era suficient. Picioarele îi tremurau, simțea o durere ascuțită în coaste și de pe frunte-i picurau broboane de sudoare care-l usturau la ochi și-l orbeau. Nu era prea sigur pe picioare și de mai multe ori fu cât pe-acți să-și sucească gleznela călcând pe pietre.

Copacii se îndesiseră acum, iar luminișurile erau pline de ferigi. Soarele coborâse fără ca aerul să se răcorească. Era una din acele zile înăbușitoare, mohorâte, când muștele par să fie de două ori mai numeroase decât de obicei. Multe poposeau chiar pe fața lui Shasta, dar băiatul nu încerca să le dea la o parte – avea alte griji mult mai urgente.

Deodată auzi sunetul unui corn – dar nu solemn, cum fusese cel de la Tashbaan, ci un sunet jucăuș: Ti-ri-ti-ti! În clipa următoare, Shasta ieși din desiș și se pomeni în mijlocul unui grup numeros de oameni, pe o poieniță largă, mărginită de pomi.

Numeros părea la prima vedere, în realitate însă grupul era alcătuit din vreo cincisprezece-douăzeci de nobili, toți în veșminte verzi de vânătoare și toți cu câte un cal. Câțiva erau călare, alții erau pe jos, și-și țineau caii de dârlogi. În centrul grupului, cineva ținea scara unui alt bărbat care voia să încalece. Iar cel care voia să încalece era unul dintre cei mai veseli și mai rotofei Regi din câți pot exista, cu obrajii rumeni și o luminiță jucăușă în priviri.

De cum îl zări pe Shasta, Regele uită de încălecat, fața i se luminează și, întinzându-și brațele către băiat, strigă cu glas puternic, ca izbucnit din fundul pieptului:

— Corin! Fiul meu! Pe jos și în zdrențe! Ce...

— Nu, gâfâi Shasta, scuturând din cap. Nu sunt Prințul Corin. Se-se-semănăm, știu... Văzut pe Alteța Sa la Tashbaan... Trimite salutări.

Regele îl privi cu nedumerire.

— S-sunteți R-Regele Lune? Întrebă Shasta, încă gâfâind. Și apoi fără să mai aștepte răspuns, continuă: Nobile Rege – ca vântul – Anvard – închideți porțile – sosesc dușmanii – Rabadash și două sute de călăreți.

— Ești sigur de asta, băiete? Întrebă unul dintre ceilalți cavaleri.

— Cu ochii mei, răspunse Shasta. I-am văzut. Am venit într-o fugă de la Tashbaan.

— Pe jos? Întrebă cavalerul, ridicând puțin dintr-o sprânceană.

— Caii – la Pustnic, zise Shasta.

— Nu-l mai iscodi, Darrin, spuse regele. Văd pe chipul lui că grăiește adevărul. Trebuie să ne grăbim, domnilor. Poftim un cal, băiete. Știi să călărești repede, prietene?

Drept răspuns, Shasta puse un picior în scara calului și în clipa următoare era în șauă. În ultimele săptămâni făcuse asta de o mie de ori cu Bree și modul

în care încăleca acum se deosebea mult de cum încălecaser în acea primă noapte când Bree îi spusese că se suie în șa de parcă s-ar cățăra pe o căpiță.

Inima i se umplu de mândrie să-l audă pe lordul Darrin spunându-i Regelui:

— Băiatul ăsta are stofă de cavaler, Sire. Pun chezaș că-i curge sânge nobil în vine.

— Da, dar al cui sânge îi curge prin vine, asta-i întrebarea zise Regele. Și se uită din nou la Shasta, lung, foarte lung și în ochi i se citea o expresie ciudată, fixă, aproape flămândă.

Grupul de cavaleri se pusese în mișcare cu pas iute. Shasta stătea bine în șa, dar era cam nedumerit în ceea ce privea frâiele. Nu știa ce să facă cu ele, căci nu le folosisese niciodată câtă vreme călărise pe Bree. Așa că se uită pe furiș la ceilalți (așa cum facem și noi la petreceri simandicoase, când nu știm ce cuțit sau ce furculiță să folosim) și încercă să facă întocmai. Dar de îndrăznit, nu îndrăzni să strunească calul. Spera ca acesta să meargă după ceilalți. Animalul era însă un cal obișnuit, nu un Cal Cuvântător, și-și dădu repede seama că băiatul pe care-l ducea-n spate nu avea nici biciușcă și nici pinteni și nu era de fapt prea stăpân pe situație. De aceea, nu trecu mult și Shasta se trezi în coada grupului.

Mergea totuși destul de repede. Scăpase de muște și aerul care-i mângâia acum fața era minunat. Își recăpătase în sfârșit suflul. Și izbutise să-și ducă misiunea la bun sfârșit. Acum, pentru prima oară de când ajunsese la Tashbaan (cât de demult i se părea asta!), Shasta începu să se simtă bine.

Privi în sus să vadă cât de aproape se afla de munți. Dar spre dezamăgirea lui nu-i văzu deloc. Văzu doar o învolburare cenușie care se rostogolea înspre ei. Shasta nu mai fusese niciodată într-un ținut muntos și priveliștea-l surprinse. „E un nor, își spuse el, un nor care coboară, înțeleg. Aici la deal, omul se simte cu adevărat în cer. O să pot să văd cum e un nor pe dinăuntru. Ce grozav! De multe ori m-am întrebat.”

De parte spre stânga și puțin în spatele lui, soarele se pregătea să apună.

Călăreau acum, cu mare viteză, pe un drum de pământ. Calul lui Shasta era însă tot în coada grupului. De câteva ori, la cotituri, Shasta îi pierdu din ochi pe ceilalți, căci drumul era acum mărginit de pădure pe ambele părți.

Apoi fu ca și cum ar fi intrat pieptiș în ceață sau ceața îi înghiți cu totul. Lumea deveni brusc cenușie. Shasta nu-și închipuise niciodată cât poate fi

de rece și de umed în interiorul unui nor; și nici cât de întuneric. Căci, aproape imediat, cenușiul se transformă în negru.

Din fruntea coloanei, cineva sufla din când în când în corn și de fiecare dată sunetul se auzea tot mai îndepărtat: Shasta rămăsese cu mult în urma grupului, dar se liniști cu gândul că-l va zări la următoarea cotitură. Dar cotitura veni și nu văzu pe nimeni. De fapt, de văzut nu se mai vedea nimic. Calul mergea acum la pas. „Haide, calule, hai, „ îl îndemnă Shasta. Apoi, de undeva, de foarte departe, se auzi sunetul cornului. Bree îi spusese întotdeauna să-și țină călcâiele departe de corpul lui și în mintea lui Shasta se formase ideea că dacă își înfige călcâiele în coastele unui cal se întâmplă o grozăvie. Acum i se păru o ocazie bună să încerce și să vadă.

— Uite ce e, calule, spuse el, știi ce-am să fac, dacă n-o iei din loc? Am să-mi înfig călcâiele în coastele tale, asta am să fac.

Calul însă nu dădu nici un semn de neliniște. Așa că Shasta se așează bine în șa, strânse din genunchi, strânse din dinți și lovi calul în coaste cât putu de tare.

Singurul rezultat fu că animalul o porni într-un fel de trap ușor, preț de câțiva pași, după care iar încetini. Se lăsase întunericul și cornul amuțise. Tot ce se-auzea erau stropii de apă care picurau neîncetat de pe ramurile copacilor.

„Undeva tot ajungem noi, bănuiesc, chiar și așa la pas, își zise Shasta. Sper numai să nu dau de Rabadash și de ai lui.”

Și merse tot așa, încetișor-încetișor, o vreme care i se păru tare îndelungată. Începuse să urască acel cal și i se făcuse foarte foame.

La un moment dat ajunse la o răscruce. Tocmai se întreba care din cele două drumuri mergea la Anvard, când tresări speriat. De undeva din urmă se auzi ropot de copite. „Rabadash!” își zise Shasta. N-avea cum să știe pe ce drum o va apuca oastea Prințului. „Dar dacă eu o iau pe unul, poate am norocul ca el să o ia pe celălalt, își zise Shasta. În orice caz, la răscruce nu pot să rămân, c-or să mă prindă cu siguranță.” Descălecă și, apucând calul de dârlogi, o luă repede pe drumul din dreapta.

Ropotul de copite se apropia cu repeziciune. Nu trecu mult și Shasta realizează că oastea se apropia de răscruce. Așteptă cu sufletul la gură să vadă pe ce drum o s-o ia.

Dintr-o dată se auzi o comandă:

— Pe loc, stai! Urmată de un vălmășag de zgomote diverse – nări răsuflând adânc, copite bătând pământul, zăbale mușcate, grumazuri bătute ușor cu palma. Apoi se auzi un glas:

— Atenție la mine! Ne aflăm în apropiere de Anvard. Nu uitați porunca primită. Măine în zori, când intrăm în Namia, nu care cumva să uciideți mai mult decât este nevoie. De data asta, o picătură de sânge namian cântărește mai mult decât un litru de sânge calormen. Dar, adevărat vă spun, numai de data asta. Zeii ne vor trimite și un ceas mai fericit când veți primi poruncă să nu mai rămână nimic în viață în întreg ținutul dintre Cair Paravel și Pustiul de Vest. Dar Namia nu e încă a noastră. Aici, în Archen, lucrurile stau altfel. Ca să cucerim cetatea Regelui Lune, n-avem trebuință decât de iuțeală. Și aici să vă văd de ce sunteți în stare. Cetatea trebuie să fie a mea în mai puțin de un ceas. Și, de va fi, a voastră va fi. Totul va fi al vostru; eu, pentru mine, nu vreau nimic, omorâți-mi toți bărbații barbari dintre zidurile ei până la pruncul născut ieri și restul vă rămâne vouă să-l împărțiți cum vă e voia – femeile, aurul, bijuteriile, armele și vinul. Pe cine voi vedea ezitând la porțile cetății va fi ars de viu. Și acum, în numele lui Tash cel atotputernic, cel neîndurător – înainte!

Cu un ropot asurzitor, oastea se puse în mișcare și Shasta respiră ușurat. O luaseră pe drumul celălalt.

Shasta se miră cât de mult dură până ce trecu întreaga oaste, căci, deși toată ziua vorbise și se gândise la „două sute de cavaleri”, nu-și dăduse seama cât de mulți înseamnă asta. Treptat însă zgomotul se stinse și Shasta se trezi din nou singur și în urechi îi răsună doar picuratul stropilor care cădeau de pe ramurile copacilor.

Acum știa care era drumul către Anvard, dar nu se mai putea duce într-acolo: ar fi însemnat să cadă drept în mâinile oștenilor lui Rabadash. „Ce să fac?” se întrebă el. Dar încălecă iar pe cal și o luă în jos pe drumul pe care-l alesese, nădăjduind că va da de un bordei unde să poată cere adăpost și hrană. O clipă îi trecu prin minte să se întoarcă la Aravis și la cei doi cai, dar nu mai știa pe unde să o ia.

„Drumul ăsta trebuie să ducă și el undeva”, își spuse Shasta.

Depinde însă și ce înseamnă acest undeva. Până una alta, drumul nu părea să ducă decât la alți și la alți copaci, din ce în ce mai mulți, mai întunecați și mai uzi și la aer tot mai rece. Un vânt ciudat și înghețat sufla ceața pe lângă el, dar n-o risipea. Dacă ar fi fost obișnuit cu ținuturile muntoase, Shasta și-

ar fi dat seama că ajunsese foarte sus – poate chiar în vârful trecătorii. Dar Shasta nu știa nimic despre munți.

„Cred că nu a existat vreodată ființă mai lipsită de noroc decât mine, își zise el. La toți le merge bine numai mie nu. Ia, de pildă, acei domni și doamne din Namia... Ei au scăpat cu bine din Tashbaan, eu am rămas în urmă. Aravis, Bree și Hwin stau frumușel la căldură în casa bătrânului Pustnic; eu a trebuit să fiu trimis cu treburi. Regele Lune și oamenii lui au ajuns la castel și au ferecat de mult porțile în calea lui Rabadash; eu am rămas iar pe-afară.”

Și fiind foarte obosit și nemâncat, Shasta se simți cuprins de o deznădejde atât de adâncă, încât pe obraji prinseră a i se rostogoli lacrimi grele.

Ce puse capăt amărăciunii sale fu o sperietură de moarte. Dintr-o dată Shasta își dădu seama că nu era singur. Altcineva sau altceva mergea alături de el pe același drum. Bezna era atât de deasă că nu se vedea nimic, iar Lucrul (sau Persoana) pășea atât de încet încât abia se auzea. Ce-i atrase însă atenția băiatului fu răsuflarea foarte adâncă a nevăzutului său tovarăș de drum. Părea că e răsuflarea unei ființe uriașe. Mai mult decât atât, Shasta habar n-avea de cât timp era însoțit, căci nu devenise conștient de răsuflarea de lângă el decât treptat-treptat. Șocul acestei descoperiri fu teribil.

Brusc, băiatul își aminti că mai demult auzise vorbindu-se că în ținuturile din nord locuiesc uriași. De groază își mușcă buza. Dar acum, când avea cu adevărat motiv să plângă, lacrimile îi secaseră.

Lucrul (sau Persoana) continua să pășească atât de încet alături de el încât în sufletul lui Shasta încolți speranța că totul nu fusese decât o închipuire a minții. Și era aproape convins de asta când, din mijlocul întunericului, răsună un oftat prelung și adânc. Asta nu mai era închipuire! Pe mâna lui stângă, cu degetele înghețate, Shasta simțise răsuflarea caldă a acelui oftat.

Dacă ar fi fost ceva de capul calului – sau dacă el ar fi știut să-i dea de cap – Shasta ar fi riscat totul și ar fi rupt-o la fugă într-un galop nebun. Dar băiatul știa că acel cal e imposibil de urnit din loc. Așa încât continuă să meargă la pas, iar tovarășul său nevăzut continuă să-l însoțească și să respire alături el. Până la urmă, Shasta nu mai rezistă.

— Cine ești? Întrebă el, aproape în șoaptă.

— Unul ce a așteptat mult ca tu să vorbești, răspunse Lucrul. Glasul cu care vorbise nu era puternic, ci foarte adânc și solemn.

— Ești – ești un uriaș? Întrebă Shasta

— Poți să-mi spui uriaș, răspunse Vocea Solemnă. Dar nu sunt ca ființele pe care voi le numiți uriași.

— Nu te văd, zise Shasta, după ce scrută adânc întunericul. Apoi (căci o altă idee și mai îngrozitoare îi încolțise în minte) adăugă aproape într-un țipăt:

— Doar nu ești – nu ești ceva mort, nu? Pleacă de-aici, te rog – te rog. Ce rău ți-am făcut eu? Ah! Sunt cel mai nefericit om din lume!

Încă o dată simți răsuflarea caldă a Lucrului pe mână și pe față.

— Poftim, zise acesta, asta nu e răsuflarea unui strigoi. Spune-mi ce ai pe suflet și te necăjește.

Pe Shasta îl liniști răsuflarea aceea caldă: și se porni să povestească despre el cum nu-și cunoscuse niciodată părinții și cum fusese crescut cu asprime de un pescar. Și apoi povesti cum fugise de-acasă și cum îi fugăriseră leii și cum trebuiseră să se arunce în apă ca să scape; și despre toate câte pățise în Tashbaan și despre noaptea petrecută printre morminte, când dinspre deșert au urlat la el fiarele sălbatice. Și apoi povesti despre arșița și setea pe care o înduraseră la traversarea pustiului și cum fuseseră atacați de un alt leu care-o rănisă pe Aravis, tocmai când erau aproape să ajungă la destinație. Și îi mai spuse cât de mult trecuse de când pusese ceva în gură.

— N-aș spune că ai fost urmărit de ghinion, zise Vocea Solemnă.

— Nu crezi că a fost ghinion să dăm peste atât de mulți lei? Întrebă Shasta.

— A fost un singur leu, zise Vocea.

— Cum adică unul singur? Nu ți-am spus că au fost cel puțin doi în prima noapte, și...

— A fost unul singur; dar iute de picior.

— De unde știi tu?

— Eu am fost leul. Și Shasta rămase cu gura căscată, neînstare să mai scoată un cuvânt, în timp ce Vocea continuă:

— Eu am fost leul care te-a obligat să te întâlnești cu Aravis. Eu am fost pisica ce te-a însoțit printre casele morților. Eu am fost leul care a gonit șacalii de lângă tine în timp ce dormeai. Eu am fost leul care a dat cailor forța fricii ca să ajungeți la timp la Regele Lune. Și tot eu am fost leul de care nu-ți mai amintești, dar care a împins barca în care te aflai tu, un prunc aproape de moarte, spre țărmul unde un om sta treaz în miez de noapte ca să te găsească.

— Atunci tu ai rănit-o pe Aravis?

— Da, eu.

— Dar de ce?

— Copile, zise Vocea, eu îți spun povestea ta, nu pe a ei. Nimănui nu-i spun altă poveste decât pe a lui.

— Cine ești? Întrebă Shasta.

— Eu însumi, răspunse Vocea, foarte jos și foarte grav și pământul se cutremură sub picioarele lor; și din nou „Eu însumi”, cu glas tare, limpede și vesel; și o a treia oară „Eu însumi”, într-o șoaptă abia șoptită, care venea parcă de pretutindeni, ca un foșnet de frunze.

Acum Shasta știa că Vocea nu era a unei ființe care-l va mânca și nici a unui strigoi. Se simți cuprins de un fel de tremur, cu totul diferit decât până atunci. Și, cu toate acestea, își simțea inima bucuroasă.

Ceața se făcea, din neagră, cenușie, și, din cenușie, albă. Fenomenul începuse probabil mai demult, dar cât timp vorbise cu Lucrul, Shasta nu mai observase nimic în jur. Acum, albul-lăptos deveni un alb-strălucitor; Shasta începu să clipească. Undeva în față putea auzi ciripit de păsări. Își dădu seama că noaptea era pe sfârșite. Deslușea acum coama, urechile și botul calului. Din stânga îi învăluia o lumină aurie. Shasta crezu că e soarele.

Întoarse capul și atunci văzu pășind alături de el, mai înalt decât calul, un imens Leu. Calul nu părea deloc înspăimântat sau poate că nu-l vedea. Lumina cea aurie radia dinspre Leu. Imaginea era de o frumusețe și o măreție cum nu s-au mai văzut.

Din fericire, Shasta trăise până atunci în sudul ținutului Calormen și nu auzise ce se șoptea la Tashbaan despre înfricoșătorul demon din Namia care lua înfățișarea unui leu. Și desigur nu știa nici poveștile adevărate despre Aslan, marele Leu, fiul împăratului-de-pestemări, Regele peste toți Marii Regi din Namia. Dar îi fu destul să privească o dată la chipul Leului, că se lăsă să alunece din șa și se prăvăli la picioarele acestuia. De vorbit nu putea vorbi, dar nici nu simțea nevoia și apoi știa că orice cuvinte sunt de prisos.

Marele Rege peste toți regii își lăsă capul în jos, spre el. Coama sa împrăștiă o mireasmă ciudată și pătrunzătoare, care-l învălui cu totul. Leul îl atinse cu limba pe frunte. Shasta își ridică ochii și, pentru o clipă, privirile lor se întâlniră. Apoi imediat, strălucirea palidă a cetii și strălucirea aprinsă a Leului se contopiră într-un vârtej de măreție, care se înălță iute și dispăru. Shasta se trezi singur, cu calul, pe un deal înverzit sub un cer albastru. Aerul răsună de ciripitul păsărilor.

12. SHASTA ÎN NARNIA.

Oare am visat?” se întrebă Shasta. Dar nu, era imposibil să fi visat, căci iată, în iarbă, lângă el, Shasta văzu urma, mare și adâncă, lăsată de laba dreaptă, din față a Leului. Era impresionant să te gândești la cât de mare trebuie să fi fost ființa care putuse lăsa o astfel de urmă. Dar nu numai mărimea urmei era neobișnuită. Căci, iată, chiar sub ochii lui, Shasta văzu cum pe fundul acesteia începe să se strângă apă. Foarte repede, urma se umplu, apa dădu pe-afară și curând prin iarbă șerpuia un mic izvorăș, care prinse a curge în vale, pe lângă Shasta.

Băiatul se aplecă și bău – cu nesaț – după care se stropi pe față și își scufundă capul în apă. Izvorul era rece ca gheața și limpede asemenea cristalului și Shasta se simți răcorit. Apoi se ridică în picioare, își scutură apa din urechi și își dădu părul ud peste cap. Apoi privi în jur.

După câte se părea, era încă dimineața devreme. Soarele abia răsărise din spatele pădurii din vale, departe spre dreapta. Ținutul care se întindea în jurul lui era absolut nou pentru el. Se afla într-o vale înverzită, presărată cu copaci, printre trunchiurile cărora zări sclipirea unui râu care curgea cumva spre nord-vest. În depărtare se zăreau dealuri abrupte, ba chiar stâncoase, deși mult mai mărunte decât munții pe care-i văzuse ieri. Apoi începu să-și dea seama unde se află. Se întoarse și privi în spate și înțelese că povârnișul pe care sta era parte a unui lanț de munți mult mai semeți.

„A! Acum înțeleg, își zise Shasta. Aceștia trebuie să fie munții înalți care despart Namia de Ținutul Archen. Ieri eram de partea cealaltă. Probabil că astă-noapte am străbătut trecătoarea. Ce noroc că am nimerit-o!

— De fapt n-a fost noroc, a fost El. Iar acum sunt în Namia.”

Se răsuci din nou pe călcâie și scoase șaua și căpăstrul calului:

— Deși să știi că ești un cal absolut îngrozitor, zise el. Calul începu să pască, nepăsător la cuvintele băiatului. Era limpede că animalul acesta avea o părere foarte proastă despre Shasta.

„Ce bine dac-aș putea mânca și eu iarbă! Se gândi Shasta. N-are nici un rost să mă întorc la Anvard. Castelul e sub asediu. Mai bine cobor în vale și poate găsesc ceva de mâncare.”

Așa că o luă la vale (călcând cu tălpile goale prin roua aproape dureros de înghețată) și merse până ce ajunse la o pădure. Printre copaci șerpuia un fel de potecă și abia ce o apucă pe acolo, când auzi o voce plină și puțin răgușită, zicându-i:

— Buna dimineața, vecine.

Shasta întoarse capul să vadă cine îi vorbise și zări o ființă mică, plină de țepi și cu o față neagră, care tocmai ieșise dintre copaci. Era mică pentru o persoană, dar foarte mare pentru un arici, ceea ce și era de fapt.

— Bună dimineața, răspunse Shasta. Dar eu nu sunt un vecin. De fapt sunt străin de aceste locuri.

— A! Exclamă Ariciul întrebător.

— Am sosit de dincolo de munți – din Archen, cred că știi.

— A! Ținutul Archen, spuse Ariciul. E grozav de departe. N-am fost niciodată.

— Și cred, spuse Shasta, că ar trebui să știți că cetatea Anvard este chiar acum asediată de o bandă de sălbatici din Calormen.

— Nu mai spune! Exclamă Ariciul. Ei ca să vezi! Și se spune că acest Calormen e incredibil de departe, tocmai la capătul lumii, dincolo de o mare de nisip.

— Nu-i chiar atât de departe pe cât se crede, spuse Shasta. Dar n-ar trebui să facem ceva? N-ar trebui să-i spunem Regelui vostru?

— Da, desigur, desigur, trebuie neapărat să facem ceva, zise Ariciul. Dar vezi tu, eu tocmai mă duceam acasă la culcare. A, iată, un vecin!

Ultimele cuvinte fuseseră adresate unui imens iepure de culoarea biscuitului, care răsărise undeva lângă potecă. Ariciul îi spuse imediat ce aflase de la Shasta și iepurele fu întru totul de acord. Vestea era cu adevărat extraordinară și desigur, desigur, cineva trebuia neapărat să-i spună altcuiva în scopul de a se lua oarece măsuri în acest sens.

Și o ținură tot așa. La fiecare câteva minute, li se alăturau alte și alte vietăți, unele sosind dintre ramurile de deasupra, altele ieșind de sub picioarele lor, din căsuțe subterane. În cele din urmă grupul numără cinci iepuri, o veveriță, două coțofene, un faun cu picioare de țăp și un șoarece, care vorbeau toți în același timp și erau toți de aceeași părere cu Ariciul. Adevărul e că în epoca de aur care urmase după moartea Vrăjitoarei și sfârșitul iernii, când la Cair Paravel domnea Marele Rege Peter, micul popor din pădurile Namiei ducea un trai atât de fericit și atât de lipsit de primejdii, încât devenise cam rupt de realitate.

În cele din urmă însă sosiră și două ființe cu simț practic. Una era un Pitic Roșu, care răspundea la numele de Duffie. A doua era un cerb de o desăvârșită frumusețe și noblețe, o creatură cu ochii mari și umezi, corpul

pătat și picioare atât de zvelte și de grațioase încât ai fi zis că le poți frânge cu două degete.

— În numele Leului! Urlă Piticul de îndată ce auzi vestea. Și dacă e așa, pentru ce stăm aici și sporovăim degeaba? Dușmani la Anvard! Trebuie dat de veste la Cair Paravel. Trebuie strânsă oastea. Namia trebuie să sară în ajutor Regelui Lune.

— A! Zise Ariciul. Dar vezi tu, n-o să-l găsești pe Marele Rege la Cair. Este plecat în nord; se luptă cu uriașii. Și dacă tot veni vorba despre uriași, dragi vecini, asta mi-aduce aminte de...

— Cine duce vestea? Îl întrerupse Piticul. E cineva aici mai iute picior decât mine?

— Eu sunt iute, spuse Cerbul. Care e mesajul? Câți calormeni?

— Două sute. Sub comanda Prințului Rabadash. Și...

Dar Cerbul plecase – sărind cu toate patru picioarele în aer – și într-o clipită îi văzură codița albă dispărând printre copacii din depărtare.

— Mă întreb unde s-o fi ducând el, zise un Iepure. Să știți că Marele Rege nu e la Cair Paravel.

— Dar este Regina Lucy, zise Duffle. Și apoi... Dar ce-i asta? Ce se întâmplă cu Omul? Pare cam verde la față. Vai de mine, e gata să leșine. Poate că-i mort de foame. Când ai mâncat ultima oară, băiete?

— Ieri dimineața, spuse Shasta cu glas slab.

— Vai de mine! Să mergem, să mergem, zise atunci Piticul, aruncându-și imediat brațele vânjoase în jurul mijlocului lui Shasta ca să-l sprijine. Vecinilor! Ar trebui să ne fie rușine! Băiete, tu vii cu mine. Un mic dejun e mai sănătos decât o mie de vorbe!

Și cu nemaipomenită zarvă, bombănindu-se singur pentru neglijența lui, Piticul o luă din loc cu mare viteză, pe jumătate conducându-l și pe jumătate sprijinindu-l pe Shasta, să nu cadă. Merserămai adânc în pădure și puțin la vale. Era un drum mai lung decât avea nevoie Shasta în acel moment și picioarele începură să-i tremure. Dar nu după mult, ieșiră din desișul pădurii pe coasta înverzită a unui deal. Acolo era o căsuță mărunțică, cu ușa de la intrare deschisă și cu coșul fumegând. Și când ajunseră în dreptul intrării, Duffle strigă:

— Fraților! Avem un musafir la micul dejun!

Și imediat, amestecat cu sunetul unui sfârâit, nărilor lui Shasta adulmecară un miros pur și simplu delicios. Un miros pe care nu-l mai simțise niciodată

până atunci, dar pe care sper că voi îl cunoașteți: mirosul de ouă cu costiță și ciuperci puse la prăjit într-o tigaie.

— Ai grijă la prag, băiete, îi spuse Duffle o secundă prea târziu, căci Shasta se și izbise cu fruntea de pragul de sus al ușii, care era mult prea scund pentru el. Acum, stai jos aici, continuă Piticul. Masa e cam scundă pentru tine, dar și scaunul e mic. Așa. Uite aici terci de fulgi de ovăz și lapte gros și dulce și uite și o lingură.

Până termină Shasta terciul de ovăz, cei doi frați ai Piticului (pe care-i chema Rogin și Bricklethumb) îi puseră în față o farfurie cu ouă, costiță și ciuperci, apoi o cană de cafea, lapte cald și pâine prăjită.

Totul era nou și necunoscut pentru Shasta, căci mâncarea din Calormen era mult diferită. Nici nu știa ce sunt feliile acelea maronii, pentru că nu mai văzuse pâine prăjită, niciodată. Și nici ce este chestia aceea galbenă și moale care se întinde pe pâinea prăjită, pentru că în Calormen se mânca mai mult ulei decât unt. Și casa era mult diferită. Nu semăna nici cu coliba pescarului Arsheesh, întunecoasă, îmbâcsită și mirosind a pește, dar nici cu saloanele cu coloane și covoare ale palatelor din Tashbaan. Tavanul era scund și în jur totul era din lemn și mai era un ceas cu cuc și o față de masă cu pătrățele alb cu roșu și un vas cu flori de câmp și perdelețe la ferestrele mici, cu geam gros. Nu era ușor să folosești câni și farfurii și tacâmuri făcute pentru pitici. Asta însemna că porțiile erau foarte mici, dar erau foarte numeroase, în așa fel încât farfuria și cana lui Shasta erau pline în permanență și în fiecare moment. Piticii ziceau: „Dă-mi și mie untul” sau: „O altă cană de cafea”, sau: „Aș mai vrea niște ciuperci” sau „Ce-ar fi să mai prăjim niște ouă?” Și când în sfârșit mâncară pe săturate, cei trei Pitici traseră la sorti cine să spele vasele. Ghinionul fu al lui Rogin. Și atunci, Duffle și Bricklethumb îl duseră pe Shasta afară și se așezară cu toții pe o băncuță lipită de peretele căsuței; își întinseră picioarele, răsuflară ușurați și cei doi Pititei își aprinseră pipele. Roua dimineții se risipise și vremea era însorită și caldă; dacă n-ar fi bănut ușor vântul, ar fi fost chiar o zi prea fierbinte.

— Și acum, Străine, îi zise Duffle, să-ți arăt țara. De aici se poate vedea aproape tot sudul Namiei. Noi suntem tare mândri de această priveliște. Uite acolo, departe în stânga, în spatele acelor dealuri, se văd Munții de Apus. Și dealul acela rotund din dreapta ta se numește Dealul Mesei de Piatră. Și imediat în spatele...

Dar în momentul acela fu întrerupt de zgomotul unui sforăit. Shasta adormise, vlăguit de călătoria din timpul nopții, urmată de acel excelent mic dejun. Și văzând că Shasta adormise, cei doi Pitici, grijulii, începură să-și facă tot felul de semne unul altuia cum că să-l lase să doarmă. Și atâta își sușotiră și dădură din cap și se ridicară de pe băncuță și se îndepărtară mergând pe vârfuri, că l-ar fi trezit cu siguranță, dacă băiatul n-ar fi fost atât de ostenit.

Dormi bine cam toată ziua și se sculă la ȝanc pentru masa de seară. Paturile din casă erau mult prea mici pentru el, dar piticii îi încropiră pe podea o saltea din iarbă. În noaptea aceea, Shasta dormi buștean și fără vise. A doua zi dimineață, tocmai își terminaseră micul dejun când de afară răsună un sunet ascuțit și furtunos.

— Trompete! Strigară Piticii în cor și împreună cu Shasta năvăliră afară să vadă ce se întâmplă.

Trompetele răsunară din nou – un sunet nou pentru Shasta. Nu era un sunet puternic și solemn, asemeni cornurilor de la Tashbaan și nici vesel ori jucăuș cum fusese cornul de vânătoare al Regelui Lune, ci era un sunet limpede, ascuțit și grandios. Sunetul venea dinspre pădurile din est și, nu după mult, i se alătură un tropot de copite. Câteva clipe mai târziu, apăru fruntea coloanei.

Mai întâi apăru Lordul Peridan, călărind un cal murg și purtând marele stindard al Namiei – un leu roșu pe câmp verde. Shasta îl recunoscuse imediat. Apoi sosiră trei cavaleri, călărind umăr lângă umăr, doi pe cai de luptă și unul pe un ponei. Pe caii de luptă erau Regele Edmund și o doamnă cu părul blond și trăsături luminoase, care purta coif și cămașă de zale. Peste piept avea trecut un arc, iar într-o parte îi atârna o tolă plină cu săgeți. („Regina Lucy”, îi șopti Duffle.) Dar cel de pe ponei era Corin. În urma lor apăru grosul oastei: cavaleri pe cai obișnuiți, cavaleri pe Cai Cuvântători (care acceptau să fie călăriți la ocazii speciale – ca în cazul unui război), urmați de centauri, de urși aspri și morocănoși, de Câini Cuvântători din cei foarte mari. În coada coloanei veneau șase uriași. Pentru că în Namia trăiesc și uriași buni. Dar, deși știa că sunt de partea cui trebuie, lui Shasta îi veni greu să se uite la ei de la început; există lucruri cu care trebuie să te obișnuiești mai întâi.

Când fruntea coloanei ajunsese în dreptul căsuței, iar Piticii începură să facă plecăciuni adânci, Regele Edmund strigă:

— Și acum, prieteni, e vremea pentru un popas și o gustare!

Și dintr-o dată aerul se umplu de larmă – cavalerii descălecară, traistele cu merinde se deschiseră și peste toate se ridică zgomot de voci. Și în mijlocul acestei fierberii, Shasta se pomeni cu Corin, care sosi alergând și, apucându-l de mâini, strigă:

— Tu aici! Deci ai reușit să scapi până la urmă! Dacă ai ști cât mă bucur. Ce-o să ne mai distrăm! Și zău c-am fost norocoși. Abia ce am intrat ieri-dimineață în port la Cair Paravel, că în întâmpinare ne-a ieșit Chervy, Cerbul, care ne-a spus că Anvardul este atacat. Nu crezi...

— Cu cine stă de vorbă Alteța Voastră? Îl întrerupse Regele Edmund, care tocmai descălecuse.

— Nu-l recunoașteți, Sire? Zise Corin. E dublul meu: băiatul pe care l-ați confundat cu mine la Tashbaan.

— Dublul tău, într-adevăr! Exclamă Regina Lucy. Semănați ca doi gemeni. Asta e minunat.

— Vă implor, Majestatea Voastră, începu Shasta către Regele Edmund, vă implor să mă credeți că nu v-am trădat. Pe cuvânt că nu. A fost o încurcătură că am ajuns să vă ascult planurile. Dar nici o clipă nu m-am gândit să le dezvălui dușmanilor voștri.

— Știu că nu ne-ai trădat, băiete, îi zise Regele Edmund, punându-și mâna pe capul lui Shasta. Dar dacă nu vrei să te creadă lumea un trădător, altă dată încearcă să nu mai ascuți lucruri care nu te privesc. Dar acum totul a trecut cu bine.

După asta, locul se umplu de atâta zarvă, voci și agitație încât Shasta îi pierdu din ochi pe Corin, pe Edmund și pe Lucy. Dar Corin nu era băiatul care să stea multă vreme nevăzut și neauzit și nu după mult Shasta îl auzi pe Regele Edmund exclamând:

— Pe Coama Leului, Alteță, asta e prea de tot! N-o să vă potoliți niciodată? Sunteți mai mare pacoste decât o oaste întreagă pusă laolaltă! Mai repede m-aș înțelege cu un regiment de bărzăuni decât cu Alteța Voastră!

Shasta își croi drum prin adunare până unde îl zări pe Edmund, care arăta foarte furios și pe Corin, care arăta puțin rușinat și pe un Pitic ciudat, care era așezat pe jos și făcea fețe-fețe. Doi fauni tocmai îi scosese armura.

— Dacă aș fi avut sticluta cu licoarea tămăduitoare la mine, spunea Regina Lucy, n-ar fi fost nici o problemă. Dar Marele Rege mi-a interzis s-o iau cu

mine la război. Mi-a spus s-o păstrez numai pentru cazuri de mare primejdie!

Ce se întâmplase de fapt? De îndată ce Corin vorbise cu Shasta, el fusese tras de cot de un oștean din armată, de un Pitic pe nume Thombut.

— Ce e, Thombut? Întrebase Corin.

— Alteța Voastră, răspunse Thombut, trăgându-l într-o parte. Drumul nostru de astăzi ne va duce prin trecătoare drept la castelul tatălui vostru. S-ar putea să fim pe câmpul de luptă chiar în noaptea asta.

— Știu, spuse Corin. Nu-i grozav?

— Grozav sau nu, zise Thombut, eu am poruncă de la Regele Edmund să nu care cumva să o las pe Alteța Voastră să intre în luptă. O să puteți să priviți și asta e de-ajuns pentru ochii încă tineri ai Alteței Voastre.

— Ce prostie! Izbucni Corin. Bineînțeles că am să lupt. Uite și Regina Lucy o să lupte în regimentul arcașilor.

— Majestatea Sa va face precum îi e voia, zise Thombut. Dar Alteța Voastră este în grija mea. Fie îmi dați cuvântul dumneavoastră solemn, de prinț, că veți sta cu poneiul lângă mine – nici măcar cu un pas mai în față – până când vă voi da voie să plecați – așa cum mi-a poruncit Majestatea Sa – fie va trebui să stăm cu mâinile legate, ca doi prizonieri.

— Îți dau una de te trimit la pământ dacă încerci să mă legi, zise Corin.

— Aș vrea s-o văd pe Alteța Voastră încercând, zise Piticul.

Asta fu îndeajuns pentru un băiat cu firea lui Corin și, în clipa următoare, el și cu Piticul se năpustiră unul asupra celuilalt. Ar fi fost o luptă egală, căci, deși Corin avea brațele mai lungi și era mai înalt, Piticul era mai mare în vârstă și mai vânjos. Dar nu apucară bine să se ia la trântă (ăsta-i dezavantajul când te bați cu cineva pe un teren în pantă), când Thombut avu nenorocul să calce pe o piatră, piatra se rostogoli și Piticul căzu în nas. Și când încercă să se ridice de jos, descoperi că își sucise glezna atât de tare încât cel puțin două săptămâni de acum înainte nu va mai putea nici să meargă și nici să călărească.

— Uite ce a făcut Alteța Voastră, zise Regele Edmund. Ne-a lăsat fără un ostaș valoros în pragul unei bătălii.

— Îi iau eu locul, Sire, spuse Corin.

— Pfiu! Exclamă Edmund. Nimeni nu se îndoiește de curajul Alteței Voastre. Dar un băiat pe câmpul de luptă nu este un pericol decât pentru ai lui.

În momentul acela Regele fu chemat în altă parte și Corin, după ce se scuză adânc în fața Piticului, alergă la Shasta și îi șopti repede:

— Uite aici un ponei și armura Piticului, îmbrac-o până nu bagă cineva de seamă.

— De ce? Întrebă Shasta.

— Cum, de ce? Ca să lupți în bătlălie, bineînțeles! Nu vrei?

— O – a, ba da, cum să nu, se bâlbâi Shasta. Dar nici o clipă nu-i trecuse prin cap să facă așa ceva și începu să simtă fiori pe șira spinării.

— Așa, spuse Corin. Trage-o peste cap. Acum pune-ți spada. Va trebui însă să rămânem mai în urma oastei și să facem cât mai puțin zgomot. După ce începe bătlălia, or să fie toți mult prea ocupați ca să ne mai ia în seamă.

13. BĂTLĂLIA DE LA ANVARD.

Pe la ora unsprezece, armata era în picioare și gata de marș. Înaintau spre vest, având munții în stânga. Corin și Shasta mergeau în urma coloanei, imediat în spatele uriașilor. Lucy, Edmund și Peridan discutau acum planul de luptă și, deși Lucy întrebă la un moment dat: „Pe unde o fi aiuritul acela de Prinț?”, Edmund se mulțumi să-i răspundă:

— Aici în prima linie nu e și asta e bine. N-avem timp de el acum.

Shasta îi povesti lui Corin toate peripețiile prin care trecuse și îi spuse cum un cal îl învățase să călărească și de aceea nu prea știa ce să facă cu frâiele. Corin îi spuse atunci la ce folosesc acestea și îi mai istorisi cum scăpaseră din Tashbaan pe mare.

— Și unde e Regina Susan?

— La Cair Paravel, spuse Corin. Ea nu e ca Lucy, care e tot atât de vitează ca un bărbat sau în orice caz ca un băiat. Regina Susan e mai degrabă o doamnă. Nu-i place să meargă la război, deși trage foarte bine cu arcul.

Poteca pe care urcau se îngustă tot mai mult și în dreapta lor se deschise o râpă care devenea din ce în ce mai abruptă. În cele din urmă, a trebuit să meargă în șir, unul în spatele celuilalt, pe lângă buza unei prăpastii. Shasta se cutremură la gândul că el străbătuse același drum fără să știe, cu o noapte înainte. „Dar bineînțeles, își spuse el, nu era nici un pericol pentru mine. De aceea a stat Leul tot timpul în stânga mea. Stătea de fapt între mine și marginea prăpastiei”.

Apoi poteca o luă la stânga și spre sud, îndepărtându-se de marginea râpei și înaintând printre copaci. Armata începu să urce pieptiș prin trecătoare. Priveliștea ar fi fost cu siguranță minunată dacă terenul ar fi fost deschis; dar

pădurea de pe marginile drumului era deasă și nu se vedea nimic, în afară, poate, de câte un pinten uriaș de stâncă ce țâșnea ici și colo pe deasupra copacilor și de câțiva vulturi rotindu-se pe cerul albastru de deasupra.

— Le miroase a bătalie, spuse Corin, arătând înspre păsări. Știu că le pregătim un festin.

Lui Shasta însă asemenea vorbe nu-i miroseau deloc a bine.

După ce trecură de culmea trecătoare și începură să coboare, ajunseră la teren mai deschis. De aici Shasta putea să vadă întregul Ținut Archen, albăstrui și cețos, care se întindea la picioarele lui, ba i se păru chiar că zărește puțin din pustiul de nisip de mai departe. Dar soarele, care mai avea probabil vreo două ore până să apună, îi bătea în ochi și Shasta nu vedea prea bine.

Aici armata se opri și se desfășură într-o singură linie. Trecură câteva minute bune până ce își ocupară toți locurile. Un întreg detașament de Animale Cuvântătoare periculoase, pe care Shasta nu le observase până atunci și care erau mai ales din familia felinei (leopardi, pantere și altele asemenea) se îndreptară pășind încet și mârâind gros, spre flancul stâng. Uriașii fură trimiși în dreapta. Dar înainte de a-și ocupa pozițiile, uriașii puseră jos ceva ce duseseră până atunci pe umeri și se așezară o clipă. Și atunci Shasta văzu că ceea ce duseseră în spate și ceea ce-și puneau acum erau câte o pereche de cizme: urâte, grele, acoperite cu ținte și care le urcau până la genunchi. După ce se încălțară, uriașii își aruncară pe umeri bătele enorme și își ocupară locurile care le fuseseră date. Arcașii, în frunte cu Regina Lucy, formau ariergarda și îi puteai vedea îndoindu-și arcurile și zbârnâindu-le corzile ca să verifice cât sunt de întinse. Și oriunde te întorceai vedeai oameni strângând chingile, punându-și coifurile, scoțându-și spadele și aruncându-și mantiile pe pământ. Nimeni nu mai scotea o vorbă. Era un moment grav și încărcat. „Am încurcat-o – de data asta chiar că am încurcat-o, își zise Shasta”. Apoi de departe se auziră altfel de zgomote: larmă, strigăte și un bufnit constant.

— E berbecele, îi șopti Corin. Rabadash încearcă să dărâme poarta.

Chiar și Corin arăta serios acum.

— De ce nu dă odată semnalul Regele Edmund? Zise acesta. Nu mai am răbdare. Și apoi mi-e frig.

Shasta dădu din cap, sperând că nu arăta atât de înspăimântat pe cât se simțea.

Și în sfârșit se auzi goarna! Armata se puse în mișcare – la trap – cu stindardul fluturând în vânt. Trecură de o culme scundă și acum, la picioarele lor se deschise întreaga priveliște a câmpului de luptă. Un castel mic, cu multe turnulețe și cu porțile în direcția lor. Din păcate nu era împrejmuit cu un șanț cu apă, dar porțile erau ferecate, iar grilajul cu țepi era coborât. Sus pe ziduri se puteau vedea niște puncte albe, care erau chipurile apărătorilor. Jos, la poalele castelului, vreo cincizeci de calormeni loveau porțile ritmic cu trunchiul unui copac. Dar dintr-o dată scena se schimbă. Grosul oastei lui Rabadash aștepta să ia cu asalt porțile. Dar Prințul văzu armata namiană coborând dealul. Călăreții lui erau cu siguranță foarte bine instruiți, căci lui Shasta i se păru că în câteva clipe doar, la poalele dealului îi aștepta un șir întreg de oșteni călare, gata să-i înfrunte.

Și dintr-o dată armata Namiei porni în galop. Distanța dintre cele două armate se micșora cu fiecare secundă. Coborau repede, tot mai repede. Cu spadele trase, cu scuturile ridicate până la nas, cu toate rugăciunile spuse și cu toți dinții înțeleștați. Shasta era cumplit de înspăimântat. Dar deodată în minte îi răsări un gând: „Dacă dai înapoi acum, vei da înapoi tot restul vieții tale. Acum ori niciodată.”

Și când cele două armate se ciocniră, totul se petrecu cu atâta repeziciune încât Shasta nu înțelese mai nimic din ce se întâmpla în jurul lui. Totul nu era decât o învălmășeală amețitoare și un vacarm asurzitor. Spada îi zbură foarte repede din mână. Și, nu știu cum, dar reuși să-și înnoade frâiele. Și apoi simți că alunecă din șa. Apoi văzu o suliță zburând către el. Se lăsă brusc în jos să se ferească și căzu de pe cal. Își zdreli pumnul stâng de armura altcuiva și apoi...

Dar nu are nici un rost să vă descriu lupta prin ochii lui Shasta; băiatul nu înțelese mai nimic din ce se întâmpla și cu atât mai puțin propriul lui rol. Ca să vă pot povesti cum s-a desfășurat bătălia, ar fi bine să ne întoarcem înapoi, la mai multe mile depărtare de locul faptelor, în schitul unde Pustnicul de la Hotarul de Sud ședea și privea în adâncul bazinului cu apă limpede, de sub pomul cel falnic, avându-i lângă el pe Bree, pe Hwin și pe Aravis.

Căci în acest bazin privea Pustnicul, atunci când voia să știe ce se petrece în lumea de dincolo de zidurile verzi ale schitului lui. Acolo, ca într-o oglindă, vedea uneori ce se petrece pe străzile orașelor aflate cu mult mai la sud de Tashbaan sau ce vapoare trag la Redhaven în îndepărtatele Șapte

Insule, sau ce tâlhari ori animale sălbatice mișună prin întinsele păduri dinspre Apus, între Pajiștea Felinarului și Telmar. Și toată ziua, astăzi, Pustnicul nu părăsise marginea bazinului, nici măcar ca să mănânce ori să bea, căci știa că în Archen se petrec lucruri de mare însemnătate. Aravis și Caii priveau și ei în adâncul bazinului. Nici vorbă că bazinul era vrăjit: căci, în loc să reflecte imaginea copacului și a cerului de deasupra lui, în străfundurile lui se mișcau încontinuu umbre nedeslușite și colorate. Dar ei nu înțelegeau ceea ce vedeau. Numai Pustnicul înțelegea și din când în când le spunea ce se întâmplă. Cu puțin înainte ca Shasta să intre în prima lui bătălie, Pustnicul prinse a vorbi astfel:

— Văd unu-doi-trei vulturi care se rotesc pe cerul de lângă Piscul Furtunii. Unul e cel mai bătrân dintre toți vulturii. Nu ar fi ieșit dacă nu simțea că se pregătește o bătălie. Îl văd rotindu-se iar și iar, privind în jos, când spre Anvard, când spre est, dincolo de Piscul Furtunii. A! Acum văd cu ce s-au îndeletnicit toată ziua Rabadash și oamenii lui. Au tăiat și au curățat de ramuri un copac falnic și iată-i că ies cu el din pădure, ducându-l ca pe un berbec. Ceva tot au învățat din nereușita asediului de aseară. Ar fi fost mai înțelept ca Rabadash să le dea poruncă să cioplească scări. Dar asta ar lua prea mult timp și Prințul e nerăbdător. Nebun ce este! Ar fi trebuit să se întoarcă înapoi la Tashbaan imediat după atacul nereușit de aseară. Reușita planului lui se baza doar pe iuțeală și surpriză. Acum oamenii lui fixează berbecule în poziție. Oștenii Regelui Lune trag cu arcul din spatele zidurilor. Cinci oșteni calormeni sunt la pământ: dar nu vor cădea mulți. Și-au ridicat scuturile deasupra capetelor. Rabadash le poruncește ceva. Împreună cu el stau cei mai de încredere nobili din Calormen, toți Tarkaani feroce din provinciile de est. Pot să le văd chipurile. Iată-l pe Corradin de la Castelul Tormunt, pe Azrooth și pe Chlamash și pe Ilgamuth cel cu buza despicate și mai văd un Tarkaan înalt cu barba roșie...

— Pe Coama Leului, fostul meu stăpân, Anradin! Exclamă Bree.

— Ș-ș-șt, zise Aravis.

— Acum a început berbecule. Ce zgomot asurzitor ar fi dacă s-ar auzi! Plouă cu lovituri: nici o poartă nu poate rezista la nesfârșit. Dar stați! Ceva a speriat păsările de lângă Piscul Furtunii. Iată, a apărut o mulțime. Stați... Încă nu văd... A! Acum văd. Coama dealului din est este înnegrită de călăreți. Dacă vântul ar desfășura stindardul acela, aș ști cine sunt. Dar oricine ar fi a trecut coama dealului și a început să coboare. Aha! Am văzut

stindardul. Namia! Namia! E leul cel roșu. Coboară acum în galop năvalnic. Pot să-l văd pe Regele Edmund. Împreună cu arcașii e o femeie. O!

— Ce e? Întrebă Hwin cu respirația tăiată.

— Pisicile au țâșnit din flancul stâng.

— Pisici? Întrebă Aravis.

— Pisici mari. Feline. Leoparzi și altele asemenea, spuse Pustnicul nerăbdător. Văd. Văd. Pisicile strâng cercul și vor să atace caii oștenilor care nu sunt călare. Bună mișcare. Caii sunt îngroziți. Pisicile au năvălit printre ei. Dar Rabadash și-a strâns rândurile și are vreo sută de călăreți care ies în întâmpinarea armatei din Namia. Nu-i mai despart decât o sută de iarzi. Cincizeci. Îl văd pe Regele Edmund, pe nobilul Peridan. Mai văd încă doi care nu sunt decât copii. Ce-o fi fost în mintea Regelui să-i lase să intre în luptă? Zece iarzi – armatele s-au ciocnit. Uriașii namieni fac minuni... A! Dar unul a căzut... Săgetat în ochi, presupun. În mijloc e o învălmășeală fără seamăn. Pot să văd mai multe în flancul stâng. Uite-i din nou pe cei doi băieți. Pe coama Leului! Unul e Prințul Corin. Celălalt seamănă cu el ca două picături de apă. E Shasta! E Shasta al vostru! Corin se luptă ca un bărbat. A ucis un dușman. Acum se vede mai bine în mijloc. Rabadash a fost cât pe-aci să-l întâlnească pe Edmund, dar i-a despărțit din nou vălmășagul de oșteni...

— Ce face Shasta? Întrebă Aravis.

— O, prostuțul! Mormăi Pustnicul. Prostuț curajos ce este! Habar n-are ce să facă. Nu se folosește deloc de scut. E complet expus. Habar n-are ce să facă cu spada. O, acum și-a amintit. O rotește sălbatic în aer... Mai-mai să-i reteze capul poneiului. Ba chiar o să i-l taie dacă nu e atent. Nu mai are spadă. I-au zburat-o din mână. E o crimă să trimiți un copil în bătlăie; nu ține piept nici cinci minute. Lasă-te-n jos, prostuțule – vai! A căzut.

— E mort? Întrebară toți trei într-un suflet.

— N-am de unde să știu, spuse Pustnicul. Pisicile și-au făcut treaba. Toți caii fără călăreți au fost uciși sau au scăpat: dușmanii nu mai au cum să bată în retragere. Pisicile se îndreaptă acum către mijlocul încleștării. S-au năpustit asupra celor care mânuiesc berbecele. Au oprit berbecele. Bine! Bine! Porțile se deschid dinăuntru: o să aibă loc o ieșire. Au ieșit primii trei. E Regele Lune, între frații Dar și Darrin. În spate îi văd pe Tran și Shar și pe Cole cu fratele lui Colin. Au ieșit zece-douăzeci – aproape treizeci de oșteni. I-au încolțit pe calormeni din spate. Regele Edmund mânuiește

grozav spada. Tocmai i-a retezat capul lui Corradin. Mulți calormeni și-au aruncat armele la pământ și fug înspre pădure. Cei care au rămas sunt împresurați. Uriașii strâng rândurile din dreapta – Pisicile vin din stânga – Regele Lune e în spate. A mai rămas o mână de calormeni care se luptă spate în spate. Tarkaanul tău a căzut, Bree. Lune se luptă cu Azrooth; Regele pare să câștige – Regele rezistă – Regele a câștigat. Azrooth e la pământ. Regele Edmund e la pământ – nu, e în picioare. Se luptă acum cu Rabadash. Se luptă chiar la poarta castelului. Mai mulți calormeni s-au predat. Darrin l-a ucis pe Ilgamuth. Nu văd ce s-a întâmplat cu Rabadash. Cred că e mort, sprijinit în picioare de zidurile castelului, dar nu sunt sigur. Singurii care se mai luptă sunt Chlamash cu Regele Edmund. Restul au pus armele jos. Chlamash s-a predat. Bătălia s-a sfârșit. Oastea lui Rabadash a fost cu desăvârșire înfrântă.

Când Shasta a căzut de pe cal crezuse că i-a sosit sfârșitul. Dar caii, chiar și în mijlocul unei bătălii, calcă mult mai puțin pe oameni decât s-ar crede. După vreo zece minute absolut înspăimântătoare, Shasta și-a dat seama că în jurul lui nu mai era nici un cal bătând pământul cu copitele și că larma (căci era încă multă larmă) nu mai era cea a unei bătălii. Se ridică în capul oaselor și privi în jur. Chiar și el, care știa atât de puțin despre bătălii, înțelese că victoria aparținea în mod limpede oștilor din Archen și Namia. Singurii calormeni care mai erau în viață erau prizonieri, porțile castelului erau larg deschise, iar Regele Lune și Regele Edmund își dădeau mâna pe deasupra berbecelui. Nobilii și oștenii din jurul lor vorbeau aprins, găfâit, dar în mod evident fericiți. Și apoi, deodată, vocile toate se uniră într-una singură și aerul se cutremură de un imens hohot de răș.

Shasta se ridică de la pământ, simțindu-se neobișnuit de înțepenit și alergă în direcția castelului să vadă de ce se râdea cu atâta poftă. Și atunci ochilor lui i se dezvălui o priveliște cu adevărat caraghioasă. Nefericitul de Rabadash părea agățat pe peretele castelului. Nu atingea pământul și dădea sălbatic din picioare. Cămașa lui de zale se ridicase și stătea acum strânsă sub brațe, acoperindu-i fața pe jumătate. De fapt arăta ca un om surprins în timp ce-ncearcă să-și tragă peste cap o cămașă țepănă, puțin cam strâmtă. Din câte s-au povestit după aceea (și fiți siguri că s-a vorbit mult de întâmplarea asta), iată ce se petrecuse. La începutul luptei, unul dintre uriași încercase, fără succes, să-l zdrobească pe Rabadash cu cizma sa cu ținte. Încercarea dăduse greș, căci uriașul nu reușise să-l strivească pe Rabadash

așa cum voise. Îl agățase totuși cu una din țintele cizmei și îi rupsesse zalele așa cum ai spinteca o cămașă. Astfel că, atunci când Rabadash se întâlnise cu Regele Edmund la porțile cetății, tunica lui de zale era ruptă la spate. Și când Edmund îl împinse tot mai aproape și mai aproape de zid, Rabadash sărise sus pe o piatră de temelie și de acolo, de la înălțime, îl potopise cu lovituri pe Edmund. Dar apoi, găsind că această poziție pe deasupra mulțimii îl făcea o țintă tocmai bună pentru săgețile arcașilor namieni, se hotărâse să sară din nou jos. Dar, făcând aceasta, voise să arate – și fără îndoială că o clipă a arătat – măreț și înfricoșător, așa cum se pregătea să sară, urlând: „Trăsnetul lui Tash se prăvale asupra voastră”. Din nefericire însă, în față, la picioarele lui era o mulțime de oșteni și nu era loc. Așa că fu nevoit să sară cumva în lături. Și atunci, în cel mai frumos mod pe care vi l-ați putea imagina, spintecătura din tunica de zale se agăță într-un cârlig prins în zid. (Acum mulți ani, prin acest cârlig era trecut un inel de care se priponeau caii). Și astfel Rabadash s-a trezit agățat de perete, ca o cârpă atâmată la uscat și cu toată lumea prăpădindu-se de râs la vederea lui.

— Dă-măjos, Edmund, urlă Rabadash. Dă-mă jos și luptă-te cu mine ca un rege și un bărbat; sau dacă ești prea laș să faci asta atunci omoară-mă pe loc.

— Cu plăcere, zise Regele Edmund, dar Regele Lune îl opri.

— Cu voia Majestății Voastre, îi zise Regele Lune lui Edmund, nu faceți asta. Apoi, întorcându-se spre Rabadash, zise:

— Alteță, dacă mi-ați fi trimis provocare acum o săptămână, sunt sigur că n-ar fi existat supus al Regelui Edmund, de la Marele Rege până la cel mai mărunț Șoarece Cuvântător, care să nu o accepte. Dar prin faptul că ați atacat cetatea la vreme de pace, fără provocare, ați arătat că nu sunteți cavaler, ci un trădător, unul care merită mai degrabă să fie biciuit de călău decât să-și încrucișeze spada cu o persoană de onoare. Dați-l jos, legați-l și duceți-l înăuntru până ne vom face cunoscută voia.

Mâini puternice îi smulseră spada lui Rabadash și acesta fu luat și dus pe sus în castel, ținând și amenințând, blestemând și chiar plângând. Căci, deși nu se temea de cazne, nu suporta să fie umilit. În Tashbaan, toată lumea îl luase întotdeauna foarte în serios.

În acel moment, Corin alergă înspre Shasta, îl prinse de mână și începu să-l târască înspre Regele Lune.

— Uite-l, Tată, uite-l, strigă el.

— Da, uită-te în sfârșit și pe tine, zise Regele cu glas aspru. Ai intrat în bătălie, împotriva cuvântului dat. Cine a mai văzut un băiat care să-i frângă astfel inima părintelui său! La vârsta ta, s-ar potrivi mai bine o nuielușă pe spinare decât o spadă în mână! Dar toată lumea, inclusiv Corin, putea vedea că Regele era foarte mândru de el.

— Cu îngăduință vă cer, nu-l mai sfădiți, Sire, zise arunci nobilul Darrin. Prințul Corin nu ar fi fiul Majestății Voastre dacă nu v-ar semăna întru totul. Mai tare v-ar fi supărat dacă ar fi fost să-l certați pentru vina de a nu fi curajos.

— Bine, bine, mormăi Regele. O să trecem cu vederea de data asta. Și acum...

Ceea ce se întâmplă apoi îl surprinse pe Shasta mai mult decât orice i se întâmplase până atunci. Se pomeni deodată cuprins într-o îmbrățișare de urs de către Regele Lune și sărutat pe ambii obraji. Apoi Regele îl puse din nou jos și zise:

— Stați aici, băieți, unul lângă altul și lăsați-i pe curteni să vă privească. Ridicați capul. Acum, domnii mei, priviți bine la amândoi. Mai are cineva vreo îndoială?

Dar Shasta tot nu înțelese de ce lumea privea lung la el și la Corin și nici pentru ce ovaționau.

14. CUM A DEVENIT BREE UN CAL MAI ÎNȚELEPT.

A cum trebuie să ne întoarcem la Aravis și la cei doi cai. Privind în adâncul bazinului, Pustnicul putu să le spună că Shasta nu fusese nici ucis și nici rănit grav, căci îl văzu cum se ridică de jos și ce primire călduroasă îi făcuse Regele Lune. Dar cum putea doar să vadă, fără să audă, nu știa ce se vorbea. O dată ce bătălia luă sfârșit și începuseră discuțiile, nu mai avea nici un rost să mai privească în adâncul bazinului.

A doua zi de dimineață, în timp ce Pustnicul era în casă, cei trei discutară ce aveau de făcut.

— M-am săturat să stau aici, zise Hwin. Pustnicul a fost foarte bun cu noi și îi sunt adânc recunoscătoare. Dar am început să mă îngraș ca un cal răsfățat; mănânc toată ziua și nu fac nici un pic de mișcare. Haideți să plecăm mai departe, spre Namia.

— O, nu astăzi, Doamnă, zise Bree. Eu nu m-aș grăbi. N-ar fi mai bine s-o lăsăm pentru altă zi?

— Trebuie să-l vedem mai întâi pe Shasta, să ne luăm rămas bun – și să ne cerem iertare, spuse Aravis.

— Exact! Zise Bree cu mare entuziasm. Exact ce voiam să spun și eu.

— Bineînțeles, spuse Hwin. Bănuiesc că Shasta e la Anvard. Normal că o să trecem pe-acolo să-i spunem la revedere. Dar Anvard e în drumul nostru. De ce să nu pornim imediat? Până una alta, în Namia voiam să ajungem, nu?

— Bănuiesc că ai dreptate, zise Aravis gânditoare. Începuse să se întrebe ce va face ea în Namia după ce ajunge acolo și se simțea puțin singură.

— Desigur, desigur, zise Bree cu grabă. Dar nu e nevoie să ne grăbim, dacă înțelegeți ce vreau să spun.

— Nu, nu înțeleg ce vrei să spui, insistă Hwin. De ce nu vrei să plecăm?

— M-m-m, bruu-huu, mormăi Bree. Cum nu înțelegeți, Doamnă – e un eveniment important – să revii în țara ta – să intri în societate – în societatea cea mai înaltă – e atât de important să facem impresie bună – n-aș zice că arătăm chiar cum ar trebui să arătăm, nu sunteți de aceeași părere?

Hwin izbucni într-un râs zgomotos.

— E vorba de coadă, Bree! Acum înțeleg. Vrei să aștepti până-ți crește coada la loc! Dar noi nici nu știm dacă în Namia se poartă cozile lungi. Zău, Bree, ești la fel de vanitos ca Tarkheena aceea din Tashbaan!

— Chiar că ești caraghios, Bree! Adăugă Aravis.

— În numele Leului, Tarkheena, nu sunt deloc caraghios, spuse Bree indignat. Îmi place să mă respect și să-i respect pe cei ca mine, asta e tot.

— Bree, spuse Aravis, pe care nu o prea interesa lungimea cozii lui, mai de mult am vrut să te întreb ceva. De ce juri mereu în numele Leului și pe Coama Leului! Am crezut că nu-ți plac leii.

— Nu-mi plac, răspunse Bree. Dar când vorbesc de Leu, de acel Leu, mă refer bineînțeles la Aslan, la marele eliberator al Namiei, cel care a gonit Vrăjitoarea și Iama. Toți namienii jură pe el.

— Dar e un leu adevărat?

— Nu, cum să fie! Exclamă Bree cu voce puțin șocată.

— În Tashbaan se spune că este, răspunse Aravis. Și dacă nu este un leu, atunci de ce-i spui leu?

— Ești prea tânără ca să poți înțelege, zise Bree. Iar eu nu eram decât un mânz când am plecat din Namia, așa că nici eu nu știu prea bine de ce.

(Bree stătea cu spatele la peretele verde în timp ce vorbea și Aravis și Hwin stăteau cu fața la el. Vorbea pe un ton puțin superior și cu ochii pe jumătate închiși; de aceea nu observă expresia schimbată care apărură pe fețele lui Hwin și Aravis. Și aveau și de ce să rămână cu gurile căscate și cu ochii măriți, pentru că, în timp ce Bree vorbea, văzură un leu imens sărind pe zid din partea cealaltă; era aidoma unui leu obișnuit numai că avea o culoare mai aprinsă și era mai mare, mai frumos și mai înfricoșător decât orice alt leu pe care-l văzuseră vreodată. Și, aproape imediat, leul sări jos pe pământ și se apropie de Bree pe la spate. Pășea fără zgomot. Hwin și Aravis n-au fost în stare să scoată nici un sunet și au rămas încremenite pe loc.)

— Fără îndoială, continuă Bree, când se vorbește despre el ca fiind un Leu, oamenii vor să spună doar că e puternic ca un leu și (împotriva dușmanilor noștri, desigur) la fel de feros ca un leu. Sau ceva de genul acesta. Chiar și o fetiță ca tine, Aravis, poate înțelege că ar fi destul de absurd să presupui că Aslan este un leu adevărat. Ar fi chiar o lipsă de respect. Dacă ar fi un leu, ar trebui atunci să fie un Animal ca noi toți ceilalți. Păi, nu? (Și aici Bree începu să râdă.) Dacă ar fi un leu, ar trebui să aibă patru picioare, o coadă și mustăți! Ai, oooh, huu-huu! Ajutor!

Pentru că, de cum rosti cuvântul Mustăți, una din mustățile lui Aslan îl gâdilase în ureche. Bree țâșni drept în capătul celălalt al curții și acolo se întoarse și privi în urmă; zidul era prea înalt ca să-l sară și nu mai avea unde fugi. Aravis și Hwin tresăriră și făcură un pas înapoi. Urmă o clipă de adâncă, de foarte adâncă tăcere.

Apoi Hwin, deși tremura toată, scoase un nechezat scurt, ciudat și se apropie de Leu.

— Vă rog, spuse ea, sunteți atât de frumos. Puteți să mă mâncați dacă vreți. Prefer să fiu mâncată de dumneavoastră decât hrănită de oricine altcineva.

— Scumpa mea fiică, zise atunci Aslan, sărutând-o regește pe nasul ei catifelat și neliniștit. Știam că nu vei întârzia să vii la mine. Fericită vei fi.

Apoi își înălță capul și vorbi cu glas pătrunzător.

— Și acum, Bree, zise el, apropie-te, cal amărât, mândru și speriat ce ești. Mai aproape, fiule. Nu îndrăzni să nu îndrăznești. Atinge-mă. Miroase-mă. Uite labele mele, uite coada, uite mustățile. Sunt un Animal.

— Aslan, spuse Bree cu glas tremurat, mă simt ca un prost.

— Fericit este calul care știe că nu știe câtă vreme este încă tânăr. La fel și Omul. Apropie-te, Aravis, fiica mea. Uite! Labele mele sunt moi. De data asta n-am să te rănesc.

— De data asta, domnule? Întrebă Aravis.

— Eu am fost cel ce te-a rănit, zise Aslan. Eu sunt singurul leu cu care v-ați întâlnit în timpul călătoriei voastre. Știi de ce te-am zgâriat?

— Nu, domnule.

— Zgârieturile de pe spatele tău, fiecare dintre ele, durere pentru durere, sânge pentru sânge, sunt aidoma mușcăturilor de bici pe care le-a primit sclava mamei tale vitrege, din pricina prafurilor pe care i le-ai dat tu ca să adoarmă. Trebuia să simți durerea pe care a simțit-o și ea.

— Înțeleg, domnule. Mă întreb...

— Întreabă-mă, draga mea, spuse Aslan.

— Va mai suferi și alt rău din pricina mea?

— Copilă, spuse Leul, eu îți spun povestea ta, nu pe a ei. Nimănui nu-i spun altă poveste decât pe a lui. Apoi scutură din cap și vorbi cu o voce mai blândă.

— Bucurați-vă, micuților, spuse el. Ne vom reîntâlni în curând. Dar înainte de asta veți primi un alt oaspete. Și zicând acestea, leul sări din nou pe zid și dispăru de partea cealaltă.

Ciudat, dar niciunul dintre cei trei nu simți dorința de a vorbi unul cu celălalt după plecarea Leului. Fiecare se îndreptă într-o altă parte a curții înverzite și se plimbă, fiecare cu gândurile lui.

O jumătate de ceas mai târziu, cei doi Cai fură chemați în spatele casei să mănânce ceva bun, pregătit de Pustnic, iar Aravis, care încă se mai plimba și mai cugeta, tresări surprinsă când de dincolo de poartă se auzi sunetul strident al unei trâmbițe.

— Cine-i acolo? Întrebă ea.

— Alteța sa Regală Prințul Cor al Ținutului Archen, se auzi o voce de partea cealaltă.

Aravis trase zăvorul și deschise poarta, trăgând-o încet în lături să le facă loc străinilor să intre.

Primii care intrară fură doi oșteni cu halebarde care își ocupară pozițiile de o parte și de alta a intrării. Apoi intră un crainic însoțit de purtătorul trâmbiței.

— Alțeta Sa prințul Cor al Ținutului Archen dorește o audiență la Doamna Aravis, zise Crainicul. Apoi împreună cu trâmbițașul se traseră în lături și făcură o plecăciune, oștenii salutară și în poartă apăru prințul în persoană; însoțitorii lui se retraseră, închizând poarta după ei.

Prințul făcu o plecăciune, o plecăciune tare stângace pentru un Prinț. Aravis făcu și ea o plecăciune în stilul obișnuit în Calormen (care nu este deloc asemănător cu al nostru) și o făcu foarte bine căci, desigur, fusese bine instruită. Apoi ridică capul și privi la Prințul din fața ei.

Și văzu că acesta nu era decât un băiat. Avea capul gol și pe frunte părul lui blond era prins într-un cerc foarte, foarte subțire de aur. Tunica de deasupra era din batist alb și fin, care lăsa să se vadă tunica de un roșu-aprins pe care o purta pe dedesubt. Mâna stângă ce se odihnea pe teaca smălțuită a spadei era înfășurată într-un bandaj.

Aravis privi de două ori la chipul Prințului și exclamă uimită, „Shasta!”

Băiatul roși imediat până în vârful urechilor și începu să vorbească foarte repede.

— Uite ce e, Aravis, sper că n-ai să crezi că m-am deghizat așa (și am venit cu trâmbițaș și cu toți ceilalți) ca să te impresionez sau ca să-ți arăt că sunt altul sau altceva de felul ăsta. Pentru că eu aș fi vrut să vin în hainele mele cele vechi, dar mi-au fost arse și tatăl meu a spus...

— Tatăl tău? Întrebă Aravis.

— Se pare că Regele Lune este tatăl meu, zise Shasta. Nu era prea greu de ghicit, după cât de bine semăn cu Corin. Suntem gemeni, înțelegi? A și numele meu nu este Shasta, ci Cor.

— Cor este un nume mai frumos decât Shasta, spuse Aravis.

— Așa e obiceiul în Archen, ca frații să aibă nume asemănătoare, zise Shasta (sau Prințul Cor, cum ar trebui să-i spunem de acum înainte). Dar și Darrin, Cole și Colin și așa mai departe.

— Shasta – vreau să spun Cor, începu Aravis. Nu! Lasă-mă să vorbesc. Trebuie neapărat să-ți spun ceva. Îmi cer scuze că m-am purtat atât de urât cu tine. Dar să știi că mi-am schimbat părerea despre tine înainte de a afla că ești Prinț, pe cuvânt că da: mi-am schimbat-o atunci când te-ai întors din drum și ai înfruntat Leul.

— Să știi că Leul acela nu voia deloc să te omoare, spuse Cor.

— Știu, zise Aravis dând din cap.

Rămaseră nemișcați o clipă când înțeleseră că amândoi știau despre Aslan.

Deodată Aravis își aminti de mâna bandajată a lui Cor.

— Dar uite! Exclamă ea. Am uitat! Ai fost în bătălie. Ești rănit?

— O simplă zgârietură, spuse Cor și pentru prima oară vorbi puțin superior. Dar imediat izbucni în râs și zise: Dacă chiar vrei să știi, nici măcar nu e o rană adevărată. Mi-am zdrelit pielea așa cum se poate zdreli orice prost care nu s-a apropiat în viața lui de un câmp de luptă.

— Dar ai fost totuși acolo, insistă Aravis. Trebuie să fi fost grozav.

— N-a fost deloc cum îmi închipuiam eu, spuse Cor.

— Dar Sha – Cor, adică – încă nu mi-ai spus nimic despre Regele Lune și despre cum ai aflat cine ești.

— Haide să ne așezăm, zise Cor. Pentru că e o poveste destul de lungă. Și, apropo, Tata e grozav. Aș fi tot atât de fericit – sau aproape – să știu că e tatăl meu, chiar dacă nu ar fi rege. Și chiar dacă urmează să mi se întâmple tot felul de lucruri îngrozitoare, printre care și ceva ce se numește Educație. Dar tu vrei să auzi povestea. Ei bine, Corin și cu mine suntem gemeni. Și la o săptămână după ce ne-am născut, am fost duși, se pare, la un centaur bătrân și înțelept din Namia, ca să fim binecuvântați sau ceva de felul ăsta. Iar centaurul acesta era un profet, așa cum sunt cei mai mulți dintre centauri. Ai văzut vreodată vreun Centaur? Erau câțiva în lupta de ieri. Sunt niște ființe deosebite, dar nu pot să spun că mă simt încă în largul meu printre ei. Îți mărturisesc, Aravis, sunt o grămadă de lucruri ciudate cu care va trebui să te obișnuiești în aceste ținuturi din nord.

— Da, te cred, spuse Aravis. Dar continuă cu povestea.

— Ei bine, de îndată ce ne-a văzut, se pare că Centaurul s-a uitat la mine și a spus: „Va sosi o zi când acest băiat va salva Ținutul Archen din cea mai mare primejdie care-l va amenința vreodată”. Tatăl și Mama mea erau bineînțelese foarte fericiți. Dar mai era cineva acolo care nu era la fel de fericit. Acesta era un nobil, pe nume Bar, care fusese cândva Cancelarul Tatălui meu. Dar se pare că greșise cu ceva – făcuse o lapidare de bani sau ceva de genul ăsta – partea asta n-am prea înțeles-o – și Tata a trebuit să-i ia funcția. Dar nu pățise nimic altceva și primise îngăduința de a trăi mai departe în Archen. Dar trebuie să fi avut un suflet foarte hain, acest Bar, căci mai târziu s-a aflat că fusese un spion în solda Tisrocului și că trimisese o mulțime de informații secrete la Tashbaan. Așa că, de îndată ce-a auzit că eu am să salvez Archenul dintr-un mare pericol, s-a hotărât să scape de mine. A reușit să mă răpească (nu știu exact cum) și a mers de-a lungul râului

Săgeata Cotită până la țărmul mării. Pregătise totul dinainte și acolo îl aștepta o corabie pe care erau oamenii lui. Așa că au ridicat ancora și au ieșit în larg de îndată ce acesta s-a suit cu mine la bord. Dar Tata a aflat de faptă, deși nu chiar la timp și a pornit în urmărirea lui cât a putut de repede. Corabia era deja în larg când Tata a ajuns pe coastă și a văzut-o depărtându-se. Tata s-a îmbarcat atunci pe unul din vasele lui de război în mai puțin de douăzeci de minute.

Trebuie să fi fost o cursă pe cinste. Șase zile au urmărit corabia lui Bar și în a șaptea zi au atacat-o. Și s-a încins o adevărată bătălie pe mare (ieri-seară mi s-a povestit mult despre ea) de la zece dimineața până la apusul soarelui. Bar a căzut răpus. Dar unul dintre oamenii lui a povestit ca în dimineața aceea, știind că va fi învins, Bar mă dăduse în grija unuia dintre cavalerii lui care plecase cu mine într-o barcă. Barca a dispărut însă fără urmă. Dar a fost aceeași barcă pe care Aslan (care se pare că e în spatele a tot ce se întâmplă) a împins-o la mal, la locul potrivit, ca să mă găsească Arsheesh. Mi-aș dori să știu numele cavalerului, pentru că s-a lăsat să moară de foame ca să mă țină pe mine în viață.

— Bănuiesc că Aslan ar spune că asta e povestea altcuiva, spuse Aravis.

— Da, uitasem, zise Cor.

— Mă întreb cum se va realiza profeția, spuse Aravis, care va fi pericolul cel mare de la care vei salva Archenul.

— Păi, spuse Cor puțin stânjenit, toți par să creadă că profeția s-a și împlinit.

Aravis bătu din palme.

— Păi, sigur! Exclamă ea. Ce proastă sunt. Și ce grozav! Nu cred să fi existat primejdie mai mare pentru Archen decât atunci când Rabadash a trecut râul Săgeata Cotită împreună cu cei două sute de oșteni ai lui, iar tu nu ajunseseși încă la timp cu vestea. Nu te simți mândru?

— Mai degrabă puțin speriat, spuse Cor.

— Și acum ai să trăiești la Anvard, observă Aravis puțin cu jind.

— O! Spuse Cor, aproape că am uitat să-ți spun de ce am venit. Tata vrea să vii să locuiești cu noi. A spus că la curte (ei îi spun curte, dar nu știu de ce) nu a mai existat nici o doamnă de când a murit Mama. Te rog să vii, Aravis. O să-ți placă de Tata – și de Corin. Ei nu sunt ca mine; ei au fost binecrescuți. Nu trebuie să-ți fie teamă că...

— O, mai taci din gură sau chiar că ne certăm, zise Aravis. Bineînțeles că am să vin.

— Și acum, hai să vedem Caii, spuse Cor.

Întâlnirea dintre Bree și Cor a fost plină de bucurie și Bree, care era încă sub impresia emoțiilor trăite mai devreme, fu de acord să plece cu toții imediat spre Anvard; a doua zi, el și cu Hwin vor putea pleca mai departe spre Namia. Toți patru își luară un foarte călduros rămas bun de la Pustnic și îi promisera că-l vor vizita în curând. Pe la amiază erau gata de plecare. Caii se așteptaseră ca Aravis și Cor să se suie în șa, dar Cor le spuse că, în afară de cazurile de război, când toți trebuia să facă ce știau mai bine. În Namia sau Archen nimănui nu i-ar fi trecut prin cap să călărească un Cal Cuvântător.

Asta îi aminti bietului Bree cât de puține știa despre obiceiurile din Namia și ce gafe putea face. Așa că, în timp ce Hwin mergea alături de el visătoare și fericită, Bree devenea, cu fiecare pas, tot mai neliniștit și mai temător.

— Haide, Bree, îl îmbărbătă Cor. E mult mai rău pentru mine decât pentru tine. Eu am să primesc educație. O să trebuiască să învăț să citesc și să scriu și să mai învăț apoi heraldica, dansul, istoria și muzica, în timp ce tu vei galopa și te vei tăvăli prin iarba de pe dealurile Namiei cât e ziua de lungă.

— Tocmai asta e, mormăi Bree. Oare Caii Cuvântători se tăvălesc prin iarbă? Și dacă descopăr că nu se tăvălesc prin iarbă? E un obicei la care eu nu pot să renunț. Tu ce crezi, Hwin?

— Eu am să mă tăvălesc oricum ar fi, răspunse Hwin. Și nu cred că-i va păsa cuiva de te tăvălești sau nu.

— Mai e mult până la castel? Îl întreabă Bree pe Cor.

— După următoarea cotitură ajungem, răspunse prințul.

— Bine, spuse Bree, atunci am să mă duc să mă tăvălesc chiar acum: s-ar putea să fie ultima ocazie. Așteptați-mă un minut.

Trecură mai bine de cinci minute până când Bree se ridică de jos, răsuflând greu și având bucăți de ferigă pe spinare.

— Acum sunt gata, spuse el cu o voce imens de tristă. Condu-ne, Prinț Cor, spre nord, spre Namia!

Dar arăta mai degrabă ca un cal care merge la înmormântare decât ca unul ce se întoarce în sfârșit acasă, în libertate, după mulți ani de robie.

15. RABADASH CEL CARAGHIOS.

Următoarea cotitură a drumului îi scoase dintre copaci și acolo, pe o pajiște întinsă și verde, cuibărit la poalele unei culmi împădurite care-l adăpostea de vântul din nord, se înălța castelul Anvard. Era o cetate foarte veche, clădită din piatră caldă, de culoare maroniu-roșiatică.

Până să ajungă în dreptul porților, în întâmpinare le ieși Regele Lune, care nu arăta nici pe departe așa cum își închipuise Aravis că trebuie să arate un rege. Purta veșminte vechi și roase, deoarece până atunci hrănise câinii, împreună cu responsabilul pentru vânătoare și se oprise un moment doar să se spele pe mâini. Dar plecăciunea cu care o întâmpină pe Aravis, în timp ce o luă de mână, era demnă de un împărat.

— Micuța mea doamnă, zise el, îți dorim un foarte călduros bun-venit. Dacă scumpa mea soție ar fi fost în viață, te-am fi putut întâmpină poate cu mai mare ceremonie, dar cu aceeași bunăvoință. Mi-a părut rău să aud de necazurile care te-au gonit din casa tatălui tău și care nu-ți pot aduce decât amărăciune în suflet. Fiul meu Cor mi-a povestit peripețiile prin care ați trecut împreună și despre bravura de care ai dat dovadă.

— El a fost cel brav, Domnule, spuse Aravis. S-a năpustit asupra unui leu ca să mă apere.

— Cum așa? Întrebă Regele Lune și chipul i se luminează. Povestea asta n-am auzit-o.

Și atunci Aravis îi istorisi totul. Iar Cor, care voia foarte mult ca povestea să fie cunoscută, deși simțea că nu se cădea s-o istorisească chiar el, nu se putu bucura de ea atât de mult cât ar fi vrut, ba chiar se simți stânjenit. Dar pe Rege povestea îl încântă nespus de mult și în următoarele săptămâni o povesti la atât de multă lume încât Cor își dori ca întâmplarea să nu fi avut niciodată loc.

Apoi Regele se întoarse către Hwin și Bree și se purtă cu ei la fel de politicos ca și cu Aravis. Le puse o mulțime de întrebări despre familiile lor și despre unde locuiseră în Namia înainte de a fi furați. Caii erau cam muți, căci nu erau obișnuiți ca Oamenii – Oamenii mari, adică – să le vorbească de la egal la egal. Cu Aravis și cu Cor fusese altceva.

În curând de la castel sosi și Regina Lucy. Regele Lune se întoarse către Aravis și îi zise:

— Draga mea, aici este o scumpă prietenă a casei noastre, care s-a îngrijit ca apartamentele tale să fie gata de oaspeți mai bine decât aș fi putut-o face eu.

— V-ar plăcea să le vedeți? Zise Lucy sărutând-o pe Aravis. Se plăcură imediat una pe alta și în curând plecară împreună vorbind despre dormitorul lui Aravis și despre budoarul lui Aravis și despre ce haine îi plac și despre tot felul de lucruri despre care vorbesc de obicei fetele în astfel de ocazii.

După prânz, pe care-l luară afară pe o terasă (și la care serviră carne rece de pasăre, plăcintă cu carne de vânat, vin, pâine și brânză), Regele Lune încruntă din sprâncene, oftă prelung și zise:

— Hei, prieteni! Mai avem încă de văzut ce facem cu amărâtul acela de Rabadash.

Lucy stătea la dreapta Regelui și Aravis la stânga lui. Regele Edmund stătea la un capăt al mesei și nobilul Darrin la capătul celălalt. Peridan, Cor și Corin erau de aceeași parte a mesei ca și Regele.

— Majestatea Voastră ar fi perfect îndreptățită să-i taie capul, zise Peridan. Un asemenea atac mișelesc îl pune în rând cu ucigașii.

— Ai perfectă dreptate, spuse Edmund. Dar chiar și un trădător se poate îndrepta. Eu cunosc unul care a făcut-o. Și căzu adânc pe gânduri.

— Dacă-l omorâm pe Rabadash, va fi greu să evităm un război cu Tisrocul, zise Darrin.

— Nu-mi pasă de Tisroc, zise Regie Lune. Puterea lui stă într-o oaste numeroasă și n-o să poată traversa pustiul cu atâția oșteni. Ce mă tulbură este că eu nu am inima să ucid cu sânge rece (fie chiar și trădători). Dacă-i tăiam gâtul în timpul luptei, mai era cum era – dar acum e altceva.

— După părerea mea, spuse Lucy, Majestatea Voastră ar trebui să-i mai dea o șansă. Lăsați-l să plece dacă făgăduiește că de acum încolo va fi cinstit. Poate că se va ține de cuvânt.

— Așa cum și maimuțele vor deveni cinstite, surioară, spuse Edmund. Dar, în numele Leului, dacă își mai calcă o dată făgăduința, mă rog să fie la un astfel de ceas și într-un astfel de loc încât oricare dintre noi să-i poată lua capul în dreaptă bătlie.

— Încercăm, zise atunci Regele.

Și apoi către unul din servitori:

— Trimite după prizonier, prietene.

Rabadash fu adus în fața lor în lanțuri. Dacă te uitai la el ai fi zis că și-a petrecut noaptea într-o temniță înfiorătoare, fără apă și pâine; în realitate însă fusese ținut într-o încăpere destul de confortabilă și i se dăduse o cină bogată. Dar pentru că era negru de supărare și mult prea furios ca să se

atingă de mâncare și pentru că-și petrecuse noaptea bătând încăperea în lung și-n lat, urlând și blestemând, nu era de mirare că nu arăta prea bine.

— Alteța Voastră știe fără să i se mai spună, începu Regele Lune, că după legea pământului și după legile prudenței am fi mai mult decât îndreptățiți să vă luăm capul. Cu toate acestea, ținând seama de tinerețea voastră și de urâta creștere, lipsită de duioșie și de curtenie, pe care ați primit-o în țara robilor și a tiranilor, suntem dispuși să vă dam drumul nevătămat cu câteva condiții: mai întâi, să...

— Blestemat să fii, câine barbar! Izbucni Rabadash. Crezi că voi sta aici să-ți ascult condițiile? Nici prin cap să nu-ți treacă! Vorbești de bună creștere și de mai știu eu ce. E ușor, nu, să vorbești așa unui om legat în lanțuri! Desfă-mi aceste legături înjositoare, dă-mi o spadă și să vedem atunci care dintre voi mai îndrăznește să stea la discuții cu mine.

Aproape toți nobilii săriră în picioare și Corin strigă:

— Tată! Lasă-mă să-i dau un pumn, te rog!

— Liniște! Majestățile Voastre! Domnii mei, strigă Regele Lune. Oare suntem atât de puțin înțelepți încât să ne lăsam jigniți de cuvintele unui fanfaron? Corin, stai jos sau părăsești această masă. O rog pe Alteța Voastră să ne asculte din nou condițiile.

— Nu accept condiții de la barbari și vrăjitori, zise Rabadash. Unul să nu îndrăznească să se atingă de mine. Fiecare insultă pe care mi-ați adus-o va fi scump plătită cu șuvoaie de sânge ce vor înroși Namia și Archenul împreună. Cumplită va fi răzbunarea Tisrocului: chiar și așa. Dar ucideți-mă și pârjolul și caznele la care vor fi supuse aceste provincii vor intra în legende ce vor îngrozi lumea pentru o mie de ani de acum înainte. Luați aminte! Luați aminte! Luați aminte! Trăsnetul lui Tash se prăvale din cer!

— Și rămâne vreodată agățat într-un cui înainte de-a ajunge pe pământ? Întrebă Corin.

— Rușine să-ți fie, Corin. Niciodată să nu batjocorești un om care e mai slab decât tine. Fie atunci precum dorești, Alteță.

— Of, Rabadash, amărătule! Oftă Lucy.

În momentul următor, Cor se întrebă de ce toată asistența se ridică în picioare și rămâne nemișcată. Și el făcu la fel, bineînțeles și atunci văzu de ce. Aslan era printre ei, deși nimeni nu-l văzuse venind. Rabadash tresări speriat în timp ce corpul imens al Leului se așeză între el și acuzatorii lui.

— Rabadash, spuse Aslan. Bagă de seamă. Sfârșitul îți este foarte aproape, dar poți încă să-l eviți. Lasă deoparte mândria (ai de ce să fii mândru?) și mânia (cine a greșit primul?) și acceptă mila acestor buni regi.

Atunci, Rabadash își dădu ochii peste cap, își deschise gura într-un rânjet de rechin, lung, schimonosit și lipsit de veselie și își mișcă urechile în sus și-n jos (oricine poate învăța să facă asta dacă exersează). Găsise metoda asta foarte eficientă în Calormen. Când se schimonosise astfel, cei mai curajoși tremuraseră, oamenii obișnuiți se aruncaseră cu fața la podea, iar cei sensibili leșinaseră. Dar ceea ce nu realizează Rabadash este că nu e greu să-i înspăimânți pe cei pe care știi că-i poți fierbe de vii în clipa în care dai poruncă. În Archen însă aceste strâmbături nu păreau deloc amenințătoare; dimpotrivă, Lucy crezu că lui Rabadash i se făcuse rău.

— Demon! Demon! Demon! Țipă Prințul. Te cunosc. Ești demonul cel rău al Namiei. Ești dușmanul zeilor. Află cine sunt eu, oribilă fantasmă. Eu sunt coborâtor din Tash cel atotputernic, cel neîndurător. Blestemul lui Tash să cadă asupra ta. Străfulgerat vei fi de o ploaie de scorpioni. Munții Namiei vor fi prefăcuți în pulbere...

— Ai grijă, Rabadash, spuse Aslan liniștit. Sfârșitul ți s-a apropiat: este chiar aici la ușă; a ridicat zăvorul.

— Să se prăbușească cerul, zbieră Rabadash. Să se deschidă pământul! Focul și sângele să înece lumea! Dar n-am să dau înapoi până ce n-o voi fi târât de păr în palatul meu pe regina barbară, pe fiica de cățea...

— Ceasul a sosit, zise Aslan. Și Rabadash văzu, spre groaza lui, că toată lumea începe să râdă.

Nu se puteau abține. În tot acest timp, Rabadash nu încetase să dea din urechi și, de îndată ce Aslan spuse: „Ceasul a sosit!”, urechile lui începură să se preschimbe. Se lungiră, se ascuțiră și se acoperiră cu o blană cenușie. Și, în timp ce toată lumea se întreba unde mai văzuseră astfel de urechi, chipul lui Rabadash începu de asemenea să se preschimbe. Se lungi, se îngroșă în vârf, ochii i se măriră, nasul îi intră în față (sau poate că fața îi crescă și se preschimbă în bot) și se acoperi tot de blană cenușie. Iar brațele i se lungiră și îi ajunseră până la podea: numai că nu mai erau mâini, erau acum copite. Și astfel se trezi Rabadash că stă pe patru picioare, hainele-i dispărură și toată lumea râdea din ce în ce mai tare (pentru că nu se mai puteau abține). Ceea ce fusese cândva Prințul Rabadash se preschimbase, fără greș, într-un măgar. Nenorocirea fu că vorba nu-i dispăru tot atât de

repede pe cât i se schimbase înfățișarea, așa încât, atunci când își dădu seama ce i se întâmplă, Rabadash prinse a țipa:

— O! Nu în măgar! Ai milă! Măcar fă-mă un cal —un c-cahal-ahal și vorbele i se preschimbară într-un zbierat de măgar.

— Acum ascultă-mă, Rabadash, zise Aslan. Judecata va fi îndulcită cu milă. Nu o să fii tot timpul un Măgar.

La auzul acestor cuvinte, măgarul își îndreptă urechile în față – și totul era atât de caraghios încât lumea râse încă și mai tare. Încercau să se abțină, dar încercau degeaba.

— Pentru că l-ai invocat pe Tash, zise Aslan, în templul lui Tash te vei vindeca. La marea Sărbătoare de Toamnă din acest an trebuie să stai în fața altarului lui Tash din Tashbaan și acolo, sub privirile oamenilor, îți vei pierde forma de măgar și toți te vor recunoaște ca Prințul Rabadash. Dar de acum înainte, cât trăiești, dacă te îndepărtezi mai mult de zece mile de marele templu din Tashbaan, te vei transforma la loc în măgar. Și pentru a doua schimbare nu mai există leac.

Urmă o scurtă tăcere și asistența începu să se miște și se uitară unul la celălalt ca sculați din somn. Aslan dispăruse. Dar aerul și iarba păreau că strălucesc și inimile lor erau pline de bucurie, ceea ce însemna că nu visaseră. Și oricum în fața lor stătea măgarul.

Regele Lune era un suflet din cale-afară de milos și, la vederea dușmanului său în această stare nefericită, își uită de supărare.

— Alteța Voastră, zise el. Îmi pare nespus de rău că lucrurile au ajuns atât de departe. Alteța Voastră știe că nu noi am dorit asta. Desigur, vom avea grijă să ajungeți cu bine la Tashbaan pentru – ăăă – leacul prescris de Aslan. Veți primi cele mai bune îngrijiri ca pentru cineva de rangul vostru – veți călători cu cea mai bună corabie de animale și vi se vor da morcovi și fân din cel mai proaspăt...

Dar un răget asurzitor și o lovitură bine ținută către una din străji îi dădu clar de înțeles Regelui că toate aceste oferte politicoase erau foarte prost primite.

Și astfel, ca să scăpăm de el, ar fi mai bine să termin povestea lui Rabadash. A fost îmbarcat imediat spre Tashbaan și dus în Templu cu ocazia Festivalului de Toamnă, unde s-a transformat din nou în om. Bineînțeles însă martori au fost patru sau cinci mii de oameni și povestea n-a putut fi tănuită. Și după moartea tatălui său, Rabadash a devenit la rândul lui

Tisroc, ba încă unul dintre cei mai puțin războinici pe care i-a cunoscut vreodată Ținutul Calormen. Și asta pentru că, neîndrăznind să se îndepărteze mai mult de zece mii de Tashbaan, el n-a putut să meargă în fruntea oștii și nici nu voia ca Tarkaanii lui să câștige faimă în război pe cheltuiala lui, căci așa ar ajunge Tisrocii să fie răsturnați din tron. Dar, deși motivele lui erau egoiste, cuminența lui Rabadash făcu viața micilor ținuturi din jurul Calormenului mult mai ușoară. Însă supușii lui nu au uitat niciodată că Rabadash a fost cândva un măgar. În timpul domniei lui și în prezența lui era numit Rabadash cel Aducător de Pace, dar după ce muri și în spatele lui, i se spunea Rabadash cel Caraghios. Dacă vă uitați într-o istorie bună a Ținutului Calormen (poate găsiți una la biblioteca locală), acesta e numele sub care-l veți găsi. Și până astăzi, în școlile din Calormen, dacă cineva face ceva din cale-afară de prostesc, i se spune "Rabadash al doilea".

Dar să ne întoarcem la Anvard, unde toată lumea s-a simțit ușurată că a scăpat de Rabadash și că astfel puteau începe a sărbători cu adevărat. În noaptea aceea se organizează un imens ospăț, pe pajiștea din fața castelului, la lumina torțelor și a lunii. Și vinul a curs șuvoi și s-au spus povești și s-au făcut glume. Și la un moment dat s-a lăsat tăcerea și în mijlocul grupului de mese au ieșit muzicanții regelui împreună cu Poetul Regelui. Aravis și Cor se așteptau să se plictisească, deoarece singura poezie pe care o cunoșteau era cea obișnuită în Calormen și voi știți acum cum era aceasta. Dar la primul acord al viorilor, amândoi simțiră că sar de pe scaune. Poetul cântă vechea legendă a Frumosului Olvin care s-a luptat cu Uriașul Pire pe care l-a transformat în stâncă (de unde originea Muntelui Pire – cel cu piscul dublu – căci fusese un Uriaș cu două capete) și astfel a câștigat mâna Domniței Liln. Și Poetul abia ce termină că cei doi și-ar fi dorit să înceapă din nou. Și, deși nu putea cânta, Bree povesti însă lupta de la Zalindreh. Și Lucy istorisi (deși toți cunoșteau povestea, în afară de Cor și de Aravis, dar voiau să o audă din nou) povestea Șifonierului și cum sosiseră pentru prima oară în Namia Regele Edmund, ea, Regina Susan și Marele Rege Peter.

Și nu după mult, era și de așteptat, Regele Lune zise că era timpul ca cei tineri să meargă la culcare.

— Și mâine, Cor, adăugă el, vei veni cu mine să cercetăm castelul și zidurile de apărare ca să înveți unde-i este tăria și care-i sunt slăbiciunile: căci tu îl vei avea în pază când eu nu voi mai fi.

— Dar Corin va fi Rege, Tată, nu eu, zise Cor.

— Nu, fiule, zise Regele, tu ești urmașul meu. Coroana este a ta.

— Dar eu nu o vreau, zise Cor, mai degrabă aș vrea să...

— Nu e nici după voia ta și nici după a mea, Cor, zise Regele. Este legea pământului.

— Dar dacă suntem gemeni, suntem amândoi de aceeași vârstă.

— Nu, spuse Regele, unul dintre voi e primul născut. Tu ești mai mare decât Corin cu douăzeci de minute. Și trag nădejde că vei fi mai de încredere decât el, deși asta nu e anevoie de făcut. Și se uită la Corin cu o sclipire jucăușă în priviri.

— Dar, tată, nu poți să alegi tu pe cel care să-ți fie urmaș la tron?

— Nu, Regele trebuie să asculte de lege, căci legea îl face pe Rege. Nu ai mai multă putere să scapi de coroană decât are o strajă să fugă din postul său.

— Of, dar eu nu vreau deloc coroana, zise Cor. Corin – îmi pare tare rău. Nu mi-aș fi închipuit că venirea mea are să te îndepărteze de tron.

— Ura! Ura! Exclamă Corin. Nu mai trebuie să fiu Rege. O să rămân prinț. Numai prinții se distrează.

— Și mare adevăr grăiește fratele tău, Cor, mai mare decât își poate închipui, zise Regele Lune. Căci iată, să fii rege înseamnă să fii primul la atac și ultimul la retragere și când foametea bântuie țara (așa cum se întâmplă în anii răi) să porți veșminte subțiri și să râzi cel mai tare pe deasupra celei mai sărăcăcioase mese din întreg regatul.

Și, în timp ce mergeau sus la culcare, Cor îl întreabă din nou pe Corin dacă nu puteau face ceva ca să schimbe această situație. Dar Corin zise:

— Dacă mai scoți o vorbă despre asta, îți dau un pumn de te trimit la podea.

Ar fi frumos să încheiem povestea spunând că cei doi frați nu s-au mai certat niciodată după aceea, dar mă tem că nu ar fi adevărat. În realitate, s-au certat și s-au bătut la fel de des cât e de așteptat să se bată și să se certe doi băieți de vârsta lor. Și toate bătăile lor fie s-au încheiat, fie au început cu Cor, care era trimis la podea. Căci, deși, după ce au crescut și au devenit dibaci în mânăuirea spadei, Cor s-a dovedit a fi cel mai primejdios dintre ei doi pe un câmp de luptă, nimeni însă, nici din Namia și nici din Archen, nu-l putea întrece pe Corin la lupta cu pumnul. De aceea și primi porecla de Corin Pumn de Fier. Și toată lumea cunoștea fapta lui de curaj, împotriva

Ursului cel Decăzut de pe Piscul Furtunii, care era de fapt un Urs Cuvântător care revenise la obiceiurile urșilor obișnuiți. Într-o zi de iarnă, când zăpada acoperea încă dealurile, Corin se cațără până în bârlogul lui, pe versantul dinspre Namia a Piscului și îl ținu în pumni timp de treizeci și trei de runde, fără arbitru. După asta, ursul, care nu mai putea vedea cu nici un ochi, își revizui adânc comportamentul.

Și Aravis continuă să se certe (ba chiar să se și păruiască din când în când) cu Cor, dar după fiecare ceartă se împăcau repede. Așa încât, atunci când s-au făcut mari, erau atât de obișnuiți să se certe și să se împăce, încât s-au căsătorit, ca să poată continua să se certe și să se împăce într-un cadru mult mai potrivit. Și după moartea Regelui Lune, au devenit Rege și Regină peste Ținutul Archen, iar Ram cel Mare, cel mai renumit dintre regii Archenumi, a fost fiul lor. Bree și Hwin au trăit și ei fericiți, până la adânci bătrâneți, în Namia și amândoi s-au căsătorit, dar nu unul cu altul. Și nu trecea o lună fără ca unul sau amândoi să nu traverseze trecătoarea și să nu vină în vizită la prietenii lor de la Anvard.

SFÂRȘIT